

Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

Ηλεκτρονική έκδοση αναπτυξιακού χαρακτήρα της Επαρχίας Ικαρίας

εκδότης: [Ηλίας Γιαννίρης](#)

Νέα Περίοδος **Τεύχος 12**, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2008
[προηγούμενα τεύχη](#)

Περιεχόμενα

[Σημείωμα της Σύνταξης](#)

[Ένας πολύτιμος αναπτυξιακός οδηγός: Εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντας 21- Υπάρχουσες πρωτοβουλίες σε νησιά του Απ. Χατζηπαρασκευαΐδη](#)

[10 περιβαλλοντικές οργανώσεις ζητούν την απόσυρση του σχεδίου Γενικού Πλαισίου](#)

[Χωροταξικού Σχεδιασμού](#)

[ΧΩΡΙΣ ακτοπολιτικές συνδέσεις κινδυνεύουν να μείνουν 20 νησιά](#)

Αφιέρωμα: Χωματερές και Επαρχία Ικαρίας

Εισαγωγικό άρθρο: [Ποιος από την Ικαριακή αυτοδιοίκηση μπορεί να ισχυριστεί ότι ενδιαφέρεται πραγματικά να λυθεί το πρόβλημα των σκουπιδιών;](#)

[ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.- ΓΙΑΤΙ;](#) του Δημήτρη Βαλή

Τι συμβαίνει στη χώρα:

[Ελλάδα, η χώρα των 3.066 χωματερών](#)

Τι συμβαίνει σε άλλες περιοχές- Πρόσφατα παραδείγματα:

Σύρος: Αγώνες ενάντια στην αυτοδιοίκηση-Τρία κείμενα:

- [Απορ/τα-Ανακύκλωση: 2007 - Σύρος Δεν είναι σε θέση να διαχειριστεί τα σκουπίδια της](#)
- [Απορ/τα-Ανακύκλωση: Σύρος, Χωματερή, η παρανομία συνεχίζεται](#)
- [Σύρος - Κρίματα κι απορρίμματα](#)

Ρέθυμνο: Αγώνες ενάντια στην αυτοδιοίκηση-Δυο Κείμενα:

- [Το χρονικό του περιβαλλοντικού εγκλήματος της χωματερές στο Μαρουλά Ρεθύμνου](#)
- [Καίγεται 6 μήνες η χωματερή στο Μαρουλά: Προς το Ευρωδικαστήριο η Ελλάδα](#)

Τέλος του Αφιερώματος

[«Οχι αιολικά πάρκα σε δάση», λένε πολεοδόμοι – χωροτάκτες](#)

[Ανεμογεννήτριες μέσα σε δάση – μακριά από οικισμούς νησιών](#)

[ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 10.000 MW ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020](#)

[Ρεύμα στα ελληνικά νησιά με καλωδιακή σύνδεση από Ελλάδα ή από Τουρκία;](#)

[Κτηνοτροφία: Ικαρία - Ανεπιτήρητη βόσκηση στην Ικαρία](#)

[Στο μέλλον ΟΛΟΙ θα διαχειρίζονται το δάσος κυρίως για την παραγωγή νερού](#)

[ΑΛΙΕΙΑ - SOS: Ημίμετρα και ευχολόγια αντί για λύσεις * Χωρίς ενιαία στρατηγική η](#)

[Ευρωπαϊκή Ένωση * Τι προτείνουν οι ειδικοί](#)

[Τα νέα του Αρχιπελάγους](#)

[Το πέραςμα από τα rooms to let στον ξενώνα και στο αγρόκτημα](#)

[«Μαύρη τρύπα» διαπιστώνουν στις αγροτικές επιδοτήσεις και στα κοινοτικά κονδύλια](#)
[Στο 5,1% ο «πληθωρισμός της οικοδομής» στην Ελλάδα - Στην πανάκριβη Ικαρία άραγε πόσο:](#)
[Κύριε εισαγγελέα, QUID CUSTODIT IPSOS CUSTODIS?](#)

[Ηλεκτρονικά έντυπα στο Βορειοανατολικό Αιγαίο](#)

[Γεωγραφία: Με το όνομα Φούρνοι φέρονται τα ακόλουθα νησιά, ακρωτήρια όρμοι και χωριά:](#)

[Νησιά του Νομού Σάμου](#)

[ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ](#)

[Αρχαιολογικό πάρκο στην Ικαρία!!! \(του Περσικού Κόλπου όμως...\)](#)

[Συνιστούμε: Ισπανικά, Αγγλικά και Ελληνικά από την Εταιρεία Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης, στην Ικαρία κλπ](#)

[ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ: Ανακοίνωση για το κυνήγι](#)

[Συνιστούμε για διάβασμα- Σχετικά με την Ικαρία από την ΕΥΠΛΟΙΑ](#)

[Συνιστούμε: Ηλεκτρονική Ιστοσελίδα](#)

[Συνιστούμε: Ηλεκτρονική ψηφοφορία](#)

[Συνιστούμε για μίμηση: Antanas Mockus, απίστευτος, ίσως και ο κορυφαίος Δήμαρχος](#)

το τεύχος αναρτήθηκε 7-3-2008

[επιστροφή](#)

Σημείωμα της σύνταξης

Με το τεύχος αυτό κλείνουμε 2 χρόνια έκδοσης!

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα για αυτή την ηλεκτρονική σχέση που έχουμε αποκτήσει με εσάς. Φυσικά, δεν θα πάψουμε να τονίζουμε ότι το περιοδικό μας είναι ανοιχτό και ευχαρίστως δημοσιεύει την κάθε συμβολή ή άρθρο που μας στέλνετε.

Ίσως το καλύτερο μήνυμα που έχουμε λάβει μέχρι σήμερα, που έβγαλε ασπροπρόσωπη όλη την Ικαρία, ήταν το εξής:

«ΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΑΧΩΝ ΙΚΑΡΙΑΣ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΥΠ' ΑΡ. 5811/29-1-08 ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΕΞΗΣ: ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΗΓΕΤΗ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΙΣΤΑ ΛΟΓΟ ΑΡΓΙΑΣ. ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΑΧΩΝ ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΟΥΝ ΑΝΟΙΧΤΑ ΣΤΙΣ 31-1-2008»

Και ήταν το καλύτερο, γιατί είναι αισιόδοξο. Δείχνει ότι η τοπική κοινωνία ακόμη σκέφτεται αυτόνομα. Μπορεί να ξεφύγει από το ραγιαδισμό της κεντρικής διοίκησης. Και δεν βολεύεται με συμψηφισμούς προς τα κάτω, όπως το χάρισμα μιας ημέρας αργίας ενώ το ζητούμενο είναι, μεταξύ άλλων, ο χωρισμός κράτους και εκκλησίας.

Εντελώς συμπτωματικά, και πριν το θάνατο του «μεμακαρμένου» πλέον Αρχιεπίσκοπου Χριστόδουλου, το ηλεκτρονικό περιοδικό "ΕΥΠΛΟΙΑ" ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ, είχε στο τελευταίο τεύχος (Ιανουάριος 2008-18ο τεύχος), ειδικό (και εξαιρετικό) αφιέρωμα με θέμα: ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. Αναζητήστε το στο <http://eyploia.aigaio-net.gr/>.

Στο σημερινό μας τεύχος προσπαθούμε να συμπεριλάβουμε ότι μπορέσαμε να ξεχωρίσουμε από ένα πέλαγος ειδήσεων. Τελικά έφτασε τις 61 σελίδες αντί των 32 που είναι συνήθως.

Άρα μιλάμε για ...διπλό τεύχος!

Ελπίζουμε να σας αρέσει. Στείλτε μας τη γνώμη σας στο igiann@tee.gr.

Και μην ξεχνάτε: Προσπαθούμε, αλλά θέλουμε και τη δική σας βοήθεια.

- Να συμμετέχετε με δικά σας κείμενα και παρατηρήσεις.
- Να μας στείλετε ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων γνωστών σας για να τους στέλνουμε ειδοποίηση κάθε δίμηνο που αναρτάται στο διαδίκτυο το νέο τεύχος.
- Να συστήνετε την διεύθυνση του Περιοδικού www.asda.gr/ikariaka όπου μπορείτε.

Καλή ανάγνωση!

[επιστροφή](#)

Βιώσιμη Ανάπτυξη: Εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντας 21

Εναισθητοποίηση τοπικών αρχών, φορέων και πολιτών μέσα από την εφαρμογή Local Agenda 21 με στόχο την χάραξη αποτελεσματικότερης περιβαλλοντικής πολιτικής.

Υπάρχουσες πρωτοβουλίες σε νησιωτικές περιοχές.

του Απόστολου Χατζηπαρασκευαΐδη

Σημείωμα της σύνταξης: Το περιοδικό μας θεωρεί ότι η αναζήτηση λύσεων στη λογική της Τοπικής Ατζέντας 21 αποτελεί σήμερα κορυφαία αφετηρία για ένα βιώσιμο αναπτυξιακό προσανατολισμό. Ανεξάρτητα αν χρηματοδοτείται ή όχι από την Ε.Ε. η κάθε τοπική προσπάθεια που εκδηλώνεται, θα πρέπει να στηρίζεται στην λογική της Τοπικής Ατζέντας 21.

Η Αυτοδιοίκηση της Επαρχίας Ικαρίας έχει ενδιαφερθεί στο παρελθόν να συγκροτηθεί ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (ΤΑΠ). Μάλιστα, το ΤΑΠ ήταν υποχρεωμένο να το χρηματοδοτήσει το Υπουργείο Εσωτερικών. Το αίτημα δεν στηρίχθηκε, παρά μόνο χλιαρά, από την αυτοδιοίκηση της Επαρχίας Ικαρίας.

Στη συνέχεια, μέσω του TERRA/LORE, εντάξαμε διάφορες μελέτες ως συνιστώσες που θα οδηγούσαν σε ένα ΤΑΠ. Οι μελέτες αυτές αφορούσαν την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από την αυτοδιοίκηση, τη δημιουργία τοπικών συγκοινωνιών από την αυτοδιοίκηση, τη συγκρότηση οικοτουριστικής μελέτης με άξονα την ορεινή Ικαρία κλπ. Γνωρίζω ότι, μετά την απομάκρυνσή μου από την θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Αναπτυξιακής Εταιρείας Επαρχίας Ικαρίας, επιχειρήθηκε, με την Αυτοδιοίκηση και τον διαχειριστικό υπεύθυνο του TERRA/LORE κ. Θ. Μαυρογιώργη, η μελέτη ενός ΤΑΠ. Μάλιστα, τότε είχα ερωτηθεί αν θα συμμετέχω στην ομάδα μελέτης και αρνήθηκα, γιατί το ενδιαφέρον μου δεν ήταν να εμπλακώ σε κάτι που δεν θα είχε επαρκή διαβούλευση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας. Το ενδιαφέρον μου ήταν στο αποτέλεσμα και όχι στη διενέργεια μιας ακόμη μελέτης που θα έμενε στα συρτάρια. Δεν γνωρίζω αν προχώρησε εκείνη η μελέτη για το ΤΑΠ, ούτε, στην περίπτωση που προχώρησε, τι είδους διαβούλευση έγινε. Ποτέ δεν ενημερώθηκα ούτε άμεσα ούτε μέσω των τοπικών εντύπων για την έκβαση κάποιας φάσης ή της τελικής μορφής εκείνης της μελέτης.

Μπορεί να βρισκόμαστε στην αρχή. Αλλά ακόμη και αν υπάρχει ένα ΤΑΠ, και πάλι υπάρχει η ανάγκη επικαιροποίησης.

Σε κάθε περίπτωση, παραθέτουμε στη συνέχεια ένα σημαντικό κείμενο για την εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντας 21 σε νησιώτικες περιοχές, ως ελάχιστη συμβολή.

Είναι αυτονόητη η προτροπή του περιοδικού μας προς την αυτοδιοίκηση να επισκεφτεί τα νησιά που αναφέρονται στο άρθρο προκειμένου να ενημερωθεί διεξοδικά και να αναζητήσει για την Επαρχία μας μια βιώσιμη ανάπτυξη.

Η.Γ.

1. Εισαγωγή

Η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών το 1992 για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, που διοργανώθηκε στο Ρίο της Βραζιλίας, ήταν η πρώτη σύνοδος των ηγετών του κόσμου που εξέτασε σε βάθος τα αλληλένδετα παγκόσμια προβλήματα της περιβαλλοντικής καταστροφής και της κοινωνικο-οικονομικής υπανάπτυξης. Οι συμμετέχοντες στη Σύνοδο Κορυφής υιοθέτησαν τη Διακήρυξη του Ρίο και την Ατζέντα 21, ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης που στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην άμεση ενημέρωση σχετικά με την κρισιμότητα της κατάστασης και την ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη στον κόσμο τον 21ο αιώνα.

Η Ατζέντα 21 ασχολείται με τα πιεστικά προβλήματα του περιβάλλοντος και περιλαμβάνει πάνω από 2.500 συστάσεις για δράση. Περιλαμβάνει προτάσεις για την καταπολέμηση της φτώχειας, την αλλαγή των προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης, για την προστασία και βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, για την προστασία της ατμόσφαιρας, των ωκεανών, της βιοποικιλότητας, για την αποτροπή της αποψίλωσης των δασών και την προώθηση της βιώσιμης γεωργίας. Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την εφαρμογή της Ατζέντα 21, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για τη σταδιακή ενσωμάτωση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών διαστάσεων της

βιώσιμης ανάπτυξης στη χάραξη, το σχεδιασμό και την υλοποίηση κυβερνητικών πολιτικών σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Η συνέχεια που δόθηκε στην Ατζέντα 21 συνέβαλε στην ευρεία αποδοχή και υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης, δια-τομεακής και συμμετοχικής προσέγγισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη (Γρηγορίου κ.α,1993).

Η ιδέα για την Τοπική Ατζέντα 21 βρίσκεται στο κεφάλαιο 28 της Ατζέντα 21 και οι επεξεργασίες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα για την αποσαφήνιση και τον εμπλουτισμό της είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσες, τόσο σε διεθνές όσο και σε τοπικό επίπεδο. Η Ατζέντα 21 προτείνει τρόπους ενδυνάμωσης σημαντικών ομάδων (γυναίκες, συνδικάτα, αγρότες, παιδιά και νέους, αυτόχθονες λαούς, επιστημονική κοινότητα, τοπικές αρχές, επιχειρηματίες, βιομηχανία και μη κυβερνητικές οργανώσεις (Μ.Κ.Ο)) με στόχο την ανάληψη δράσεων ,που προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη (UN,1992).

Στο κεφάλαιο 17 της Ατζέντα 21 προβλέπεται ότι τα παράκτια κράτη πρέπει να αναπτύξουν πολιτικές , οι οποίες θα αφορούν στην ολοκληρωμένη διαχείριση του παράκτιου χώρου, δημιουργώντας και ενισχύοντας τους μηχανισμούς συντονισμού για την ολοκληρωμένη διαχείριση και την αειφόρο ανάπτυξη των παράκτιων περιοχών, του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων που εμπεριέχονται σ' αυτούς. Τα μικρά νησιωτικά κράτη και τα νησιωτικά συμπλέγματα αποτελούν ένα ιδιαίτερα σημαντικό χωρικό πεδίο για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς αφενός περιλαμβάνουν πολύτιμους φυσικούς πόρους ,ενώ αφετέρου, εξαιτίας της γεωγραφικής τους θέσης και της ιδιοσυστασίας τους ,είναι ιδιαίτερα ευάλωτα στην περιβαλλοντική υποβάθμιση, η οποία μπορεί ακόμα και να απειλήσει την ίδια την ύπαρξή τους. Η αναφορά στα νησιά στο κεφάλαιο 17 αποτελεί απόδειξη του διεθνούς ενδιαφέροντος για τη βιώσιμη ανάπτυξή τους, μέσα από την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και της ευθραυστότητάς τους(Σπιλάνης,2005,250).

Η Πρώτη Παγκόσμια Διάσκεψη για την Αειφόρο Ανάπτυξη των Μικρών Νησιωτικών Κρατών, που πραγματοποιήθηκε στα νησιά Μπαρμπάντος το 1994, αποτέλεσε το πρώτο σημαντικό βήμα για

την εφαρμογή του κεφαλαίου 17 της Ατζέντα 21.Καρπός της διάσκεψης αυτής ήταν η υιοθέτηση δύο σημαντικών κειμένων: της Πολιτικής Διακήρυξης και του Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη των Μικρών Νησιωτικών Κρατών(Καραγεώργου,2005,91). Στην Πολιτική Διακήρυξη επαναλαμβάνονται οι προτροπές της Ατζέντα 21 αναφορικά με το ρόλο των γυναικών ,των νέων, ΜΚΟ, των αυτόχθονων πληθυσμών, καθώς και άλλων σημαντικών ομάδων πολιτών, μέσω κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με στόχο τη συμμετοχή τους στην επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης των νησιών (Τσάλτας,2005,73).

Οποιαδήποτε προσέγγιση για την ολοκληρωμένη διαχείριση νησιωτικών περιοχών απαιτεί την εισαγωγή ενός νέου τρόπου διακυβέρνησης ,ο οποίος βασίζεται στη συμμετοχή και στη συνεργασία όλων των τμημάτων της κοινωνίας των πολιτών. Η βιώσιμη διαχείριση των νησιωτικών περιοχών προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση ενός επωφελούς οικονομικού μοντέλου (Κάτσικας,2002,6).Η βιβλιογραφία (ενδεικτικά Bell ,2004, Fraser et al,2005), που αναφέρεται στην περιβαλλοντική διαχείριση, υπογραμμίζει την ανάγκη αλλά και τα πλεονεκτήματα της εμπλοκής της τοπικής κοινότητας ,όσον αφορά στη διαδικασία επιλογής δεικτών βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο Τοπικών Ατζέντα 21,οι οποίες συνδέουν οργανικά την πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη με την χρηστή διακυβέρνηση(Allen et al,2002,1). Μέσω αυτής της εμπλοκής, οι καθημερινοί άνθρωποι, οι οποίοι αποκλείονταν παραδοσιακά από τη λήψη αποφάσεων, συμμετέχουν σε αποφάσεις που επηρεάζουν άμεσα την καθημερινότητά τους, ενώ παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα ενδυνάμωσης και εκπαίδευσης της τοπικής κοινότητας (Parker,1999,20) . Το περιβάλλον δεν είναι απλώς ένα θέμα με το οποίο πρέπει να ασχολούνται μόνο οι ειδικοί. Όσο πολύπλοκος, πολύμορφος και πολυδιάστατος και εάν είναι ο τομέας του περιβάλλοντος, είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι απαιτεί την πολυεπίπεδη συμμετοχή όλων των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που συμμετέχουν στην αναπτυξιακή διαδικασία, αλλά κυρίως την

ευαισθητοποίηση, πληροφόρηση, την κινητοποίηση και ενεργό συμμετοχή των ίδιων των πολιτών(Δαούση,2000,1).Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση αποτελεί τη βασική συνιστώσα της επίτευξης της αειφορίας και για το λόγο αυτό έχουν ενταθεί οι προσπάθειες, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο για την εφαρμογή των αρχών της Σύμβασης Άρχους (πρόσβαση στην πληροφορία, συμμετοχή του κοινού και πρόσβαση στη δικαιοσύνη). Ιδιαίτερα θα πρέπει να αναληφθεί μια σοβαρή προσπάθεια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, καθότι η περιβαλλοντική πληροφόρηση αποτελεί το κλειδί της συμμετοχής στη λήψη σχετικών αποφάσεων, για τις οποίες προαπαιτείται κοινωνική αποδοχή και συναίνεση (Χονδρού,2002,13).

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος είναι μια διαδικασία πολλών σταδίων , που ξεκινά από τη γνώση και καταλήγει στην ενεργό συμμετοχή των πολιτών και φορέων (Scoullos,2002,2, Filho,1999,34). Η ευαισθητοποίηση περιλαμβάνει τις δράσεις επικοινωνίας και κινητοποίησης ,που αποσκοπούν στο να δίνει το κοινό σημασία στην ποιότητα και στην αειφόρο διαχείριση τόσο του εγγύς όσο και του μακρινού γεωγραφικά περιβάλλοντος, να έχει επίγνωση του εύαλωτου χαρακτήρα του περιβάλλοντος και των επιπτώσεων των υποβαθμίσεων αυτού, επίγνωση των πολύπλοκων περιβαλλοντικών φαινομένων και των μεταξύ τους διασυνδέσεων. Η ευαισθητοποίηση είναι η πρώτη βαθμίδα αφύπνισης προς την περιβαλλοντική συνειδητοποίηση και υπευθυνότητα. Η ευκολία πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφορία, η δυνατότητα ελέγχου, η γρήγορη και επίκαιρη ενημέρωση για αποτελέσματα ελέγχου είναι ορισμένες από τις προϋποθέσεις που πρέπει να εξασφαλίζονται για την επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι στόχος της χώρας μας για την περίοδο 2007 – 2013 είναι η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης, επαγρύπνησης, ενημέρωσης και συμμετοχής των πολιτών και φορέων, κρατικών και μη, η ενίσχυση στην ανάληψη δράσεων περιβαλλοντικού χαρακτήρα και η βελτίωση των δυνατοτήτων πρόσβασης στην περιβαλ-

λοντική πληροφορία (ΥΠΕΧΩΔΕ,2005,6) Η συμμετοχή είναι η - υπό διάφορες μορφές - ανάληψη δράσης από τους κατοίκους, είτε σημειακά, είτε μακροπρόθεσμα. Όπως και η πληροφόρηση/ ευαισθητοποίηση, έτσι και η συμμετοχή των πολιτών οφείλουν να είναι νομικά κατοχυρωμένες και να αποτελούν μέρος του επίσημου πολιτειακού θεσμικού πλαισίου: μέσω θεσμικά κατοχυρωμένων διαδικασιών διαβούλευσης του δημόσιου τομέα με το κοινό ή μέσω της συμμετοχής του πολίτη σε όργανα μελέτης ή λήψης αποφάσεων. Η συμμετοχή των κατοίκων στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων ενέχει επίσης και μια άτυπη πτυχή, όπως είναι παραδείγματος χάριν η υιοθέτηση προσωπικής και καθημερινής στάσης ευνοϊκής προς την αειφόρο διαχείριση του περιβάλλοντος (ΚΕΠΕΜΕΠ,2006).

Η συμμετοχή των πολιτών στις αποφάσεις που αφορούν την κοινότητά τους, στο πλαίσιο εφαρμογής Τοπικών Ατζέντα 21, αποτελεί εχέγγυο δημοκρατικότητας. Διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται αποτελούν προϊόν συναίνεσης και άρα είναι υλοποιήσιμες. Η συμμετοχική διαδικασία δεν έχει στόχο μόνο να πληροφορήσει τους πολίτες ,αλλά και να τους καταστήσει κοινωνούς της λύσης (Buchingham,1999,9). Όλες οι νέες ευρωπαϊκές οδηγίες (όπως π.χ η τροποποίηση της οδηγίας για τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) ενσωματώνουν την υποχρέωση για τη διενέργεια διαδικασιών διαβούλευσης και συμμετοχής και αναφέρονται σε θεσμοθετημένες διαδικασίες διαβούλευσης, σε ενεργό συμμετοχή των πολιτών και στην υποχρέωση των αρχών να εξηγούν πώς ενσωμάτωσαν τα αποτελέσματα από αυτές τις διαδικασίες στις τελικές αποφάσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο εξωτερικό έχουν αναπτυχθεί εργαλεία και μεθοδολογίες, οι οποίες υποστηρίζουν τις συμμετοχικές αποφάσεις και το συμμετοχικό σχεδιασμό, όπως τα εργαστήρια σεναρίων (scenario workshops), οι συναινετικές συνελεύσεις (consensual conferences), τα δικαστήρια πολιτών (citizens' juries), και οι συμμετοχικές προσομοιώσεις (participatory modelling) με κοινό στόχο την υποστήριξη του δημιουργικού διαλόγου (Χρυσόγελος, 2005, 416-7).

Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην πληροφόρηση και στη διαβούλευση με τους πολίτες, στην ενθάρρυνση των πολιτών να αναλάβουν ρόλο στη διαχείριση του περιβάλλοντος σε τοπικό επίπεδο.

Ειδικότερα η τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού έχει να διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο στην οικοδόμηση ενός καλύτερου κόσμου, που είναι εφικτός μέσα από την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο. Τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές, η διαχείριση των φυσικών πόρων, η διαχείριση αποβλήτων, η ατμοσφαιρική ρύπανση, ο αστικός σχεδιασμός, η αειφόρος κατανάλωση, η ενδυνάμωση των συμμετοχικών δημοκρατικών διαδικασιών σε τοπική κλίμακα περιλαμβάνονται στην Τοπική Ατζέντα 21 και αποτελούν τομείς όπου η δράση της τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί να έχει σημαντικά αποτελέσματα (Τσάλτας, 2004, 101, Ακαδημία Αθηνών, 2004,373). Παράλληλα, με στόχο την προώθηση των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης στο χώρο των επιχειρήσεων, οι επαγγελματικές οργανώσεις, καταβάλλοντας προσπάθειες στο γεωργικό τομέα, στη βιομηχανία, στη βιοτεχνία και στον τουρισμό, πρέπει να αποτελέσουν τα κύρια κέντρα ευαισθητοποίησης για την προστασία των φυσικών πόρων. Εδώ αποκτά ιδιαίτερη σημασία ο εγκάρσιος χαρακτήρας της πληροφόρησης, ευαισθητοποίησης και συμμετοχής του κοινού, σε σχέση με θέματα, όπως παραδείγματος χάριν, ο οικοτουρισμός, η βιομηχανία, οι υδάτινοι πόροι, κλπ. Τέλος, ο ρόλος των ΜΚΟ είναι αναντικατάστατος και αναγνωρισμένος: είναι όργανα επαγρύπνησης, συγκέντρωσης και διάχυσης πληροφοριών και αποτελούν ενδιάμεσους φορείς για την ενημέρωση και την εκπαίδευση του κοινού (Χρυσόγελος, 2005,411-416).

2.Η εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντα 21 στο δήμο της Calvia (Ισπανία)

Ο δήμος της Calvia βρίσκεται στη δυτική ακτή του νησιού της Μαγιόρκα στην Ισπανία, με επιφάνεια 145 τετραγωνικών χλμ και 60 χλμ ακτών, έχει 40.000 κατοίκους και περισσότερους από 1,6 εκατομμύριο επισκέπτες κάθε έτος. Το 1995 το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεργασία με το υπουργείο Εμπορίου και Τουρισμού,

αποφασίζει να εισαγάγει στην Calvia την Τοπική Ατζέντα 21, με στόχο τον καθορισμό μιας νέας ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης πολιτικής, προκειμένου να καταστεί –εντός μιας δεκαετίας-η Calvia βιώσιμη πόλη και να αναδιοργανώσει την τοπική – και ιδίως την τουριστική - ανάπτυξη, στην οποία η βασική παράμετρος θα είναι το περιβάλλον. Προϋπόθεση του παραπάνω στόχου ήταν η επίτευξη συναίνεσης μεταξύ του ιδιωτικού τομέα, ΜΚΟ και των κατοίκων σε συνεργασία με το δήμο, την τοπική κυβέρνηση των Βαλεαρίδων Νήσων και την «Καμπάνια αειφόρων πόλεων και κωμοπόλεων της Ευρώπης», στην οποία μετείχε ο δήμος (Δήμος Calvia, 2006).

Μετά από μακρόχρονες συζητήσεις με εκπροσώπους τοπικών φορέων, το αρχικό έγγραφο ορισμού της Τοπικής Ατζέντα 21 περιελάμβανε τους εξής στόχους:

- Προστασία του θαλάσσιου και του χερσαίου περιβάλλοντος
- Υιοθέτηση μιας τοπικής ανάπτυξης βασισμένης στους υφιστάμενους πόρους και στην αποκατάσταση της τοπικής πολιτισμικής κληρονομιάς
- Εκμοντερνισμός, αναστήλωση και περιβαλλοντική βελτίωση της αστικής περιοχής
- Καλύτερευση των όρων διαβίωσης των ντόπιων, μέσω της αναβάθμισης των συνθηκών της καθημερινής ζωής, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά και της ομαλής κοινωνικής ενσωμάτωσης
- Εκσυγχρονισμός του τουριστικού κλάδου, μέσω της αποδυνάμωσης του μαζικού τουρισμού και της αναζήτησης νέων εναλλακτικών μορφών
- Δημιουργία ενός δημοτικού φορέα στον οποίο θα συμμετέχουν ιδιωτικοί τοπικοί παράγοντες, κυβερνητικοί και διοικητικοί υπάλληλοι, κύριο μέλημα του οποίου θα ήταν η υλοποίηση των παραπάνω στόχων (ETEM, 2004, 8)

Τα μέτρα που θεωρήθηκε ότι πρέπει να ληφθούν, συμπεριλαμβανομένων δεκαπέντε άμεσων δράσεων και σαράντα πρωτοβουλιών ικανών να επιτύχουν το επιθυμητό αποτέλεσμα, ήταν τα εξής:

- Περιορισμός της εκτεταμένης ανάπτυξης και αποκατάσταση της χερσαίας και της παράκτιας ζώνης
- Αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των

κατοίκων

- Διατήρηση της φυσικής και ναυτικής κληρονομιάς
- Αναβίωση της πολιτισμικής και ιστορικής κληρονομιάς
- Αναβάθμιση της ποιότητας της Calvia, ως τουριστικού προορισμού
- Βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς και προώθηση εναλλακτικών μορφών μετακίνησης
- Ανάπτυξη αειφορικού τύπου διαχείρισης των κύριων περιβαλλοντικών θεμάτων
- Επένδυση σε γνώσεις και μέσα ικανά να οδηγήσουν στην ενδυνάμωση και την τόνωση της οικονομίας
- Προώθηση καινοτομιών εκ μέρους της διοίκησης του δήμου και διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ ιδιωτικής και δημόσιας επενδυτικής δραστηριότητας

(ETEM,2004,11)

Όσον αφορά στη διαδικασία και στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε, η Τοπική Ατζέντα 21 ήταν αποτέλεσμα της λειτουργίας του Φόρουμ Πολιτών, το οποίο αποτελούνταν από εκπροσώπους του ιδιωτικού τομέα, του δήμου, ειδικούς και πολίτες και το οποίο σχεδίασε και εφάρμοσε όλους τους στόχους και δράσεις. Το Φόρουμ αφιέρωσε δύο χρόνια στην επανεξέταση και στην κριτική ενός αρχικού κειμένου διαλόγου, το οποίο αναφερόταν εν περιλήψει στους στόχους της Τοπικής Ατζέντα 21. Το κείμενο αυτό παρουσιάστηκε στο διεθνές συνέδριο με τίτλο «Τουρισμός και βιώσιμη ανάπτυξη στη Μεσόγειο»(Απρίλιος 1997), που πραγματοποιήθηκε στην Calvia (UN,1999,49) και κατόπιν συγκροτήθηκε μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία, η οποία στηρίχτηκε στη διαφάνεια των εργασιών του Φόρουμ(το οποίο λειτουργούσε ως ανοιχτό συμβουλευτικό σώμα ,όπου συμμετείχαν 150 πολίτες, οι οποίοι συναντιούνταν μια φορά το τρίμηνο) , στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών ,στο συντονιστικό ρόλο της δημοτικής αρχής, στην επιστημονική και μεθοδολογική εγκυρότητα(την οποία συνεισέφερε ομάδα ειδικών, η οποία συμμετείχε σε θεματικές συναντήσεις με το κοινό), στη λειτουργία θεματικών επιτροπών(αποτελούμενων από 30 άτομα η καθεμιά και επιφορτισμένων με την προετοιμασία και αξιολόγηση βασικών θεματικών ενοτήτων της Τοπικής Ατζέντα

21), καθώς και σε μια αποτελεσματική επικοινωνιακή στρατηγική (Cameron,2003,57-58).

Το έγγραφο διαλόγου μαζί με μια περίληψη των προτάσεων της Τοπικής Ατζέντα 21 της Calvia, συντάχθηκε και συζητήθηκε στις αρχές του 1998 και μετά την έγκρισή του από το δημοτικό συμβούλιο, παρουσιάστηκε στην τοπική κοινότητα, στις αρχές του νησιού και τους διεθνείς οργανισμούς, που είχαν συμμετάσχει στην υλοποίηση και στον σχεδιασμό του .Το Νοέμβριο του 1998, ο δήμος της Calvia, εγκαινίασε καμπάνια με τίτλο «Calvia, Τοπική Ατζέντα 21: Εφικτός στόχος», ο οποίος επεδίωκε την ενημέρωση του κοινού σχετικά με το περιεχόμενο της Τοπικής Ατζέντα 21, τις δράσεις της και την εμπλοκή του στην διαδικασία υλοποίησης. Η πληροφόρηση και η διαβούλευση με το ευρύ κοινό επιτεύχθηκε μέσω της χρήσης τοπικών ΜΜΕ, ενημερωτικών φυλλαδίων ,καθώς και μέσω της διενέργειας μιας τοπικής δημοσκόπησης, η οποία πραγματοποιήθηκε με την αποστολή σχετικού ερωτηματολογίου σε όλα τα νοικοκυριά του δήμου. Η δημοσκόπηση είχε ως στόχο την σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης ,αναφορικά με την υλοποίηση των δράσεων που είχαν οριστεί από την Τοπική Ατζέντα 21, και την αξιολόγηση του αποτελέσματος που είχαν, όσον αφορά στην αναβάθμιση της τουριστικής ανάπτυξης (Cameron,2003,59).

Αξίζει να σημειωθεί ότι ένα ποσοστό 30% των κατοίκων του δήμου ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα συμμετοχής στις διαδικασίες της Τοπικής Ατζέντα 21 και επικρότησαν τη δημιουργία νέων θεσμών, όπως του «Συνηγόρου του Πολίτη και του Τουρίστα» ,καθώς και του Παρατηρητηρίου Αειφορίας. Το Παρατηρητήριο Αειφορίας της Calvia τέθηκε σε λειτουργία προκειμένου να ελεγχθούν οι επιλεγμένες μεταβλητές για μια χρονική περίοδο και σε διαφορετικά επίπεδα. Παρέχει επίσης μια αξιολόγηση για το σύνολο των δράσεων της Τοπικής Ατζέντα 21 κάθε δύο ή τρία έτη και μια εξαμηνιαία ή ετήσια ανάλυση των περίπου 46 αντιπροσωπευτικότερων και εύκολα μετρήσιμων δεικτών. Χρησιμοποιώντας περισσότερους από 1000(!) δείκτες, οι πολίτες της Calvia προσδιόρισαν ποιοι τομείς είναι σε μια κατάσταση ισορροπίας και ποιοι όχι. Οι τομείς με σημαντική

«ανισορροπία» είναι των περιβαλλοντικών θεμάτων (ενέργεια, ύδρευση, απόβλητα, μεταφορές). Βελτίωση χρειάζεται η τοπική οικολογία, και η πολιτιστική κληρονομιά, ενώ σε καλύτερη κατάσταση είναι τα δημογραφικά στοιχεία, η ποιότητα της ζωής, ο τουρισμός και η τοπική οικονομία. Το 1997 η Calνία βραβεύτηκε με το βραβείο Αειφόρου Πόλης από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελεί διεθνώς ένα λαμπρό παράδειγμα «καλής πρακτικής», όσον αφορά στην αειφορική διαχείριση τουριστικών νησιωτικών περιοχών(ISTOS,2005,30-31).

3.Το Ελληνικό Δίκτυο Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών

Στις 10-13 Ιουνίου 2005 πραγματοποιήθηκε στη Σίφνο διεθνές συμπόσιο με θέμα «Εργαλεία και τεχνικές συμμετοχικού σχεδιασμού για τη βιώσιμη ανάπτυξη νησιωτικών και παράκτιων περιοχών». Το συμπόσιο αποτέλεσε μέρος των δραστηριοτήτων του διεθνούς προγράμματος INTERREG Coastal Practice Network (Δίκτυο Παράκτιας Πρακτικής – COPRANET) . Τα κύρια αντικείμενα με τα οποία ασχολείται το Coastal Practice Network είναι:

- Ο βιώσιμος τουρισμός
  - Η διάβρωση των ακτών
  - Η πρόληψη και αντιμετώπιση κινδύνων και φυσικών καταστροφών
  - Ο σχεδιασμός, χάραξη και υλοποίηση πολιτικών και πιλοτικών δράσεων με την ενεργή συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών
- Στόχος του Coastal Practice Network είναι μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών και εμπειριών να αναπτύξει πρακτικά εργαλεία για τη τοπική αυτοδιοίκηση και άλλους τοπικούς φορείς και στελέχη που ασχολούνται με αναπτυξιακά και διαχειριστικά ζητήματα στη παράκτια ζώνη ούτως ώστε:
- να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό και συνεργατικό τρόπο τις προκλήσεις που ανακύπτουν
  - να διασφαλίσουν τη ποιότητα των παράκτιων περιοχών τους και
  - να προωθήσουν μακροπρόθεσμα τη βιώσιμη ανάπτυξη των παράκτιων και νησιωτικών κοινωνιών(COPRANET,2005).
- Την τελευταία ημέρα του συμποσίου

πραγματοποιήθηκε στον ίδιο χώρο η ιδρυτική συνέλευση του Ελληνικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι τοπικών αυτοδιοικήσεων, πανεπιστημίων, ΜΚΟ, τοπικών συλλόγων και άλλων φορέων. Ιδρυτικά μέλη του Ελληνικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών είναι οι δήμοι Αίγινας, Ελευσίνας, Μήλου, Οινιάδων, Σαμοθράκης, Σίφνου και Χερσονήσου, καθώς και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων. Μετέχουν επίσης το Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση Ελλάδας (WWF), ο Μεσογειακός Σύνδεσμος για τη Σωτηρία των Θαλάσσιων Χελωνών (MEDASSET) και το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης (MIO-ECSDE). Έχουν επίσης δηλώσει ενδιαφέρον για να συμμετάσχουν στο Δίκτυο οι ΤΕΔΚ Κυκλάδων και Βορείου Αιγαίου.

Το Ελληνικό Δίκτυο Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών αποσκοπεί στην διάδοση του μακροπρόθεσμου σχεδιασμού, στη βάση των αρχών της πρόληψης και της αειφορίας, για την αντιμετώπιση των πιέσεων που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές παράκτιες περιοχές, λόγω της υπερσυσσώρευσης πληθυσμού και ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο του Ελληνικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών δίνεται ιδιαίτερη έμφαση, εκτός από την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας:

- στην υποστήριξη δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης σε συνεργασία με τοπικούς φορείς κάθε περιοχής (βιώσιμες μορφές τουρισμού, διαχείριση προστατευόμενων περιοχών και οικο-ανάπτυξη, κατάρτιση για τα «πράσινα» επαγγέλματα, αποκατάσταση υποβαθμισμένων περιοχών, κ.α)
- στην προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων συμμετοχικών διαδικασιών διαβούλευσης, εθελοντικής δράσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
- στην προώθηση καλών πρακτικών διατήρησης του φυσικού πλούτου των παράκτιων περιοχών
- στη συνεργασία με ανάλογα ευρωπαϊκά δίκτυα και φορείς

(Ελληνικό Δίκτυο Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών,2005).

4.Το Δίκτυο Αειφορικών Νήσων Αιγαίου «ΔΑΦΝΗ»

Η σύσταση του Δικτύου Αειφορικών Νήσων Αιγαίου, με την επωνυμία «ΔΑΦΝΗ», πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2005 στην Αθήνα. Συνδιοργανωτές και εμπνευστές της ιδρυτικής συνάντησης, η οποία είχε τεθεί υπό την αιγίδα της ΚΕΔΚΕ και του Συνδέσμου Νησιωτικών Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, ήταν το Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο, το Διεπιστημονικό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Ερευνών(ΔΙΠΕ) και ο δήμος Ιητών. Η ιδέα δημιουργίας του δικτύου βασίστηκε σε παλαιότερο ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΜΠ ,το οποίο αφορούσε στη θεωρητική ανάπτυξη της έννοιας της αειφορίας για τα νησιά του Αιγαίου, στη δημιουργία ενός δικτύου νησιών που θα υλοποιούσε την αειφορία και στην πειραματική πρόταση εφαρμογής του στη Νάξο (Χατζημήτρος, 2005,18). Το Δίκτυο Αειφορικών Νήσων «ΔΑΦΝΗ» στοχεύει στη σταδιακή εφαρμογή της ολοκληρωμένης αειφόρου ανάπτυξης στα νησιά του Αιγαίου και συνδέεται άμεσα με την ήπια ανάπτυξη των νησιών, με τον προγραμματισμό βασικών έργων υποδομής στο νησιωτικό χώρο, όπου η περιβαλλοντική συνιστώσα θα είναι ουσι-αστική ,και με τους βασικούς στόχους από-κέντρωσης και περιφερειακής ανάπτυξης, που έχουν τεθεί με την στήριξη των όρων της αειφορίας σε υπερτοπικό επίπεδο. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ιδρυτική διακήρυξη(ΔΑΦΝΗ,2005), η δημιουργία του δικτύου ΔΑΦΝΗ Αιγαίου:

- Συμβάλλει στη διατήρηση και προστασία του αιγαιοπελαγίτικου περιβάλλοντος, το οποίο αποτελεί βασικό οικονομικό πόρο σε τοπικό και εθνικό επίπεδο
- Προωθεί την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη, τη διεύρυνση του κράτους πρόνοιας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο
- Ενδυναμώνει το ρόλο της τοπικής κοινωνίας και της αυτοδιοίκησης των νησιών, δημιουργώντας τη βάση για τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που αφορούν την οικονομική ανάπτυξη, την

προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής τους

- Διαμορφώνει, μέσα από το διπλό σύστημα στοχοθετήσεων και ελέγχων, τις προϋποθέσεις για υγιή ανταγωνισμό μεταξύ των νησιών εκείνων που στοχεύουν στην πιστοποίηση της ποιότητας
  - Δημιουργεί τη βάση για επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των νησιών του Αιγαίου σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, την πολιτιστική κληρονομιά και την ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων
- Η συμμετοχή των νησιών στο δίκτυο είναι εθελοντική και συνίσταται:
- Στην εξέταση της κατάστασης του περιβάλλοντος σε κάθε νησί, με σκοπό τον εντοπισμό των πιέσεων που υφίσταται και τον καθορισμό προτεραιοτήτων και δράσεων για την εξομάλυνσή του
  - Στον καθορισμό ενός κοινά αποδεκτού χρονοδιαγράμματος δράσεων
  - Σε ένα σύστημα περιοδικών ελέγχων
  - Στην πιστοποίηση της εφαρμογής του προ-γράμματος και της επίτευξης των στόχων
- Η εξέταση και η ένταξη των νησιών στο δίκτυο περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:
- Συλλογή των διαθέσιμων στοιχείων που περιγράφουν την κατάσταση και τις τάσεις που επικρατούν σε κάθε εξεταζόμενο νησί και αφορούν στις βασικές παραμέτρους αειφορίας, όπως αυτές έχουν καθοριστεί από τη γενική θεωρητική προσέγγιση
  - Οριστικοποίηση των αναγκαίων προϋποθέσεων και δράσεων για την αειφόρο ανάπτυξη του νησιού και καθορισμός των προτεραιοτήτων μετά από ενημέρωση και διάλογο με τους κατοίκους και τους τοπικούς φορείς του νησιού
  - Κατάρτιση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων.
- Το χρονοδιάγραμμα αυτό θα αποτελεί και τη βάση για την παρακολούθηση της πορείας του κάθε νησιού κατά τη λειτουργία του δικτύου και θα μπορεί να επικαιροποιείται ανάλογα με τις συνθήκες
- Τα διαδικαστικά βήματα για τη συμμετοχή στο δίκτυο περιλαμβάνουν τη συμμετοχή στο δίκτυο με την ιδιότητα του υποψήφιου μέλους. Μετά την παρέλευση τριμήνου το υποψήφιο μέλος καταθέτει συνοπτική έκθεση για την υπάρχουσα κατάσταση με βάση τις προδιαγραφές που θέτει ο Σύμβουλος Διαχείρισης. Στο επόμενο

τρίμηνο το υποψήφιο μέλος με τη βοήθεια του Συμβούλου Διαχείρισης εγκαθιστά Σύστημα Παρακολούθησης των Δεικτών της Αειφορίας και θέτει στόχους για την επόμενη πενταετία, κλιμακούμενους σε ετήσια βάση. Μετά από έλεγχο που διεξάγει ο Φορέας Αξιολόγησης, το υποψήφιο μέλος γίνεται δόκιμο μέλος και εισέρχεται στη διαδικασία της αξιολόγησης. Η απόδοση του σήματος αειφορίας ΔΑΦΝΗ, παρέχεται μετά την παρέλευση έτους από την πιστοποίηση της καταλληλότητας του νησιού ως δόκιμου μέλους, οπότε το νησί αποκτά τον χαρακτηρισμό του κανονικού μέλους. Ο Φορέας Αξιολόγησης πραγματοποιεί περιοδικούς ελέγχους και ανανεώνει (ή όχι) την ιδιότητα του κανονικού μέλους και τη διατήρηση του σήματος σε ετήσια βάση. Η λειτουργία του δικτύου αφορά στην παρακολούθηση τήρησης των δεσμεύσεων που προέκυψαν με την ένταξη του νησιού στο δίκτυο. Επίσης, περιλαμβάνει την ανάπτυξη διαύλου επικοινωνίας τόσο μεταξύ των μελών του δικτύου, όσο και με άλλους φορείς του εξωτερικού για ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειρίας σχετικό με τη βιώσιμη ανάπτυξη και την εφαρμογή των βασικών αρχών της αειφορίας. Η δομή του δικτύου περιλαμβάνει τη Γενική Συνέλευση αποτελούμενη από εκπροσώπους των νησιών – μελών του δικτύου, ένα ευέλικτο και ολιγομελές Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Γραμματεία με το απαραίτητο προσωπικό, τον Σύμβουλο Διαχείρισης (ΔΠΠΕ) ο οποίος είναι υπεύθυνος για την επιστημονική και τεχνική στήριξη του δικτύου και των μελών του, την επεξεργασία των προτάσεων οριζόντιου χαρακτήρα, την σύνταξη εισηγήσεων προς τη Γενική Συνέλευση και την εν γένει παρακολούθηση της λειτουργίας του δικτύου, τον Φορέα Αξιολόγησης (ΕΜΠ) ο οποίος αποφασίζει για την ένταξη των νησιών στο δίκτυο με βάση συγκεκριμένα κριτήρια, τα Σημεία Επαφής (focal points) σε κάθε νησί. Η έδρα της Εκτελεστικής Γραμματείας βρίσκεται στο δήμο Ιητών(ΚΕΔΚΕ,2005) . Η συμμετοχή στο Δίκτυο διαμορφώνει όρους και προϋποθέσεις για μια αειφορικού τύπου ανάπτυξη στον ευαίσθητο χώρο του Αιγαίου, η οποία μακροπρόθεσμα θα οδηγήσει σε πιο βιώσιμες λύσεις, ιδιαίτερα στον τομέα του τουρισμού. Όσον αφορά

στην αξιολόγηση της μέχρι τώρα πορείας του Δικτύου, είναι ίσως πρόωρη ,μιας και το Δίκτυο ,το οποίο έλαβε τη μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας, μόλις πρόσφατα (15/4/06) επικύρωσε το καταστατικό του. Ωστόσο, η μέχρι τώρα συμμετοχή 26 νησιωτικών δήμων και κοινοτήτων νησιών των Κυκλάδων, των Δωδεκανήσων, των Σποράδων, του Σαρωνικού και του Β. Αιγαίου στο Δίκτυο ήδη προδιαγράφει μια δυναμική, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει θετικά στη σταδιακή εφαρμογή της ολοκληρωμένης αειφόρου ανάπτυξης στα νησιά του Αιγαίου, εστιασμένης στην άμεση συμμετοχή των νησιωτικών κοινωνιών.

5.Η εφαρμογή του προγράμματος «Τοπικοί περιβαλλοντικοί χάρτες» στην Ερμούπολη

Ο δήμος Ερμούπολης συμμετείχε μεταξύ 1994 και 1995 μαζί με το δήμο Λαυρίου στο πρόγραμμα «Τοπικοί περιβαλλοντικοί χάρτες», το οποίο υλοποιήθηκε από το Διεθνές Ινστιτούτο για το Αστικό Περιβάλλον ,με έδρα το Ντελφτ της Ολλανδίας. Το πρόγραμμα, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από τους 20 συμμετέχοντες ευρωπαϊκούς δήμους, αποσκοπούσε στην εκπόνηση εκ μέρους των τοπικών κοινωνιών ενός Περιβαλλοντικού Καταστατικού Χάρτη, δηλαδή ενός συμβολαίου όλων των τοπικών κοινωνικών ομάδων και φορέων, που περιείχε τις αρχές που θα διέπουν τις δραστηριότητές τους, έτσι ώστε να εναρμονίζονται με τις αντιλήψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος εντάσσονται, στη φιλοσοφία της Τοπικής Ατζέντα 21, χωρίς ωστόσο να τη συνιστούν καθ' ολοκληρία(Αδαμόπουλος,1994,8).

Ο Τοπικός Περιβαλλοντικός Χάρτης περιελάμβανε:

- Τη διακήρυξη περιβαλλοντικής πολιτικής εκ μέρους του δήμου Ερμούπολης. Σκοπός της διακήρυξης ήταν να αποτελέσει το πλαίσιο μορφοποίησης λεπτομερέστερων περιβαλλοντικών στόχων καθώς και η πληροφόρηση των τοπικών φορέων αναφορικά με τις περιβαλλοντικές δεσμεύσεις της δημοτικής αρχής.

- Την περιβαλλοντική επισκόπηση. Σκοπός της επισκόπησης ήταν μια αρχική ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του τοπικού περιβάλλοντος, καθώς και η ανάδειξη των σχέσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Το τοπικό σχέδιο δράσης. Αποτελούσε το σημαντικότερο μέρος του Τοπικού Περιβαλλοντικού Χάρτη και αποσκοπούσε στον καθορισμό συγκεκριμένων μέτρων και δραστηριοτήτων εκ μέρους του δήμου και των τοπικών φορέων, προκειμένου να βελτιώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις.
- Την συστηματική και περιοδική αξιολόγηση του τοπικού σχεδίου δράσης (Αδαμόπουλος, 1994, 9-11). Ο Τοπικός Περιβαλλοντικός Χάρτης σχηματίστηκε μέσα από διαδικασίες συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης, όπου συμμετείχαν εκπρόσωποι φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, των δημόσιων υπηρεσιών, των επιστημονικών και επαγγελματικών ενώσεων και της εκπαίδευσης της Σύρου, υπό το συντονισμό του δήμου Ερμούπολης. Αρχικά καθορίστηκαν οι θεματικές ενότητες και ο αντίστοιχος χωρισμός των συμμετεχόντων σε επιμέρους «στρογγυλές τράπεζες». Στη συνέχεια οι επιμέρους αυτές ομάδες (π.χ. οι εμπλεκόμενοι με τα τεχνικά έργα ή σχετικοί με τη βιομηχανία και τις επιχειρήσεις) επεξεργάστηκαν τα περιβαλλοντικά θέματα που τους αφορούσαν και κατόπιν τα πορίσματα της πρώτης φάσης προσήχθησαν σε μια δεύτερη κεντρική συζήτηση, όπου καθορίστηκαν κοινοί στόχοι και προτεραιότητες. Τέλος, οι προτάσεις όλων των επιμέρους ομάδων, μέσα από διαδικασίες ενδεδειγμένης διαβούλευσης, συντάχθηκαν σε μια καταληκτική συνάντηση, παρουσία εκπροσώπων του Διεθνούς Ινστιτούτου για το Αστικό Περιβάλλον, τον Τοπικό Περιβαλλοντικό Χάρτη της Σύρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι εκπρόσωποι του δήμου Ερμούπολης συμμετείχαν το Μάρτιο του 1995, από κοινού με εκπροσώπους των υπολοίπων ευρωπαϊκών πόλεων, που υλοποίησαν το πρόγραμμα, σε συνάντηση εργασίας στη Βενετία, όπου αντάλλαξαν εμπειρίες επί της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος. Η τοπική κοινωνία, μέσω της συμμετοχής της στο πρόγραμμα, συνειδητοποίησε την

ανάγκη διαρκούς εγρήγορσης για την προστασία του περιβάλλοντος και ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής παραμέτρου στον αναπτυξιακό σχεδιασμό του νησιού. Συνειδητοποιήθηκε επίσης η ανάγκη λήψης συναινετικών αποφάσεων, οι οποίες θα προκύπτουν έπειτα από εξαντλητικό κοινωνικό διάλογο, αλλά και αποφασιστικής δράσης, από τη στιγμή που έχουν καθοριστεί από κοινού οι στόχοι που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος (Δήμος Ερμούπολης, 1995, 1). Ωστόσο η περιβαλλοντική διακήρυξη και το τοπικό σχέδιο δράσης δεν υλοποιήθηκαν στα χρόνια που ακολούθησαν, εξαιτίας έλλειψης πολιτικής βούλησης της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και αδιαφορίας των τοπικών φορέων.

6. Πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης στα νησιά της Ίου και της Τήλου

Το έργο «Πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου (νησί Ίος και Τήλος)» είναι ένα πρόγραμμα για την περιβαλλοντική ενημέρωση και εκπαίδευση και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, που υλοποιήθηκε κατά το διάστημα από 3-3-2003 (επίσημη έναρξη του προγράμματος) έως 30 Απριλίου 2004. Το πρόγραμμα, το οποίο εντάσσεται στη λογική της Τοπικής Ατζέντα 21 υλοποιήθηκε από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου, που ήταν ο συντονιστής του προγράμματος, σε συνεργασία με τον δήμο Ιητών, το δήμο Τήλου, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του πανεπιστημίου Αιγαίου, την εταιρεία Πόλις – Διεθνές Δίκτυο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Το έργο συγχρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος «Προστασία Περιβάλλοντος και Βιώσιμη Ανάπτυξη» του ΕΤΕΡΠΣ. Στόχος του έργου ήταν η διερεύνηση και προώθηση των δυνατοτήτων που παρέχει το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον των νησιών του Νοτίου Αιγαίου για ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη με σεβασμό προς το περιβάλλον, μέσα από:

- την ευαισθητοποίηση των παιδιών και ενηλίκων, κατοίκων και επισκεπτών
- την καλλιέργεια στάσεων συμβατών με την προστασία του περιβάλλοντος
- την προβολή των έως σήμερα

πρωτοβουλιών της τοπικής κοινωνίας και εναλλακτικών μορφών οικονομικής δραστηριότητας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης

- την καταγραφή και διάχυση τεχνογνωσίας σχετικά με πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης σε νησιωτικές περιοχές, σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο

Το έργο προέβλεπε δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στα νησιά της Ίου και της Τήλου (ενημερωτικές παρεμβάσεις στα σχολεία των δύο νησιών, διαγωνισμός καλλιτεχνικών έργων μαθητών, έκθεση φωτογραφίας και αφίσας, ημερίδες για το πλατύ κοινό), δράσεις που υλοποιήθηκαν μέσω διαδικτύου (δημιουργία ιστοσελίδας, δημόσια συζήτηση μέσω διαδικτύου, δημιουργία φύλλων εργασίας για τους μαθητές και εισαγωγή τους στην ιστοσελίδα του προγράμματος), καθώς και εκδόσεις που διανεμήθηκαν στον ευρύτερο χώρο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και αλλού (Οδηγός περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για την Ίο, βιβλίο με θεωρητικά κείμενα για τη βιώσιμη ανάπτυξη και σύνθεση των συμπερασμάτων συζήτησης μέσω διαδικτύου).

Ιδιαίτερης μνείας χρήζει η δράση που αφορούσε στην οργάνωση συζήτησης μέσω διαδικτύου, με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και η καταγραφή καλών πρακτικών σε θέματα εφαρμογών βιώσιμης ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο και ειδικότερα στις νησιωτικές περιοχές. Η συζήτηση ξεκίνησε το Μάιο του 2003 και έληξε στα μέσα Δεκεμβρίου 2003. Συμμετείχαν δεκάδες άτομα, από όλη την Ελλάδα, που ανήκαν σε διάφορες επαγγελματικές και κοινωνικές ομάδες. Η συντονίστρια της συζήτησης έστειλε στην ομάδα των ατόμων αυτών, εισαγωγικά κείμενα, για θέματα όπως π.χ. «η έννοια της φέρουσας ικανότητας και τα μικρά νησιά», «δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης: τα οικολογικά αποτυπώματα», «τι είδους ανάπτυξη θέλουμε;». Οι απαντήσεις και παρεμβάσεις στέλνονταν στην ηλεκτρονική διεύθυνση, που δημιουργήθηκε για τις ανάγκες του προγράμματος. Κάθε μήνυμα προς τη διεύθυνση αυτή κοινοποιούνταν σε όλους τους συμμετέχοντες, ενώ τα μηνύματα εντάχθηκαν συγχρόνως στις ιστοσελίδες του προγράμματος (Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου, 2004).

7. Η εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντα 21 στο δήμο Καλλιθέας Ρόδου

Ο δήμος Καλλιθέας Ρόδου με πληθυσμό 10.000 κατοίκους και σήμερα φιλοξενεί το ένα τρίτο σχεδόν της τουριστικής κίνησης του νησιού. Ο δήμος από το 1999 βρίσκεται σε μια διαδικασία ενσωμάτωσης της έννοιας της αειφορίας στις πολιτικές του και στηρίζει ενεργά περιβαλλοντικές, κοινωνικές, διακρατικές, διαπεριφερειακές πρωτοβουλίες στον χώρο ευθύνης του (Δήμος Καλλιθέας, 2002). Είναι ο μόνος δήμος στα Δωδεκάνησα που ξεκίνησε την εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντας 21 και είναι πλήρες μέλος του ICLEI. Το 1998 παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο Δημοτικό Συμβούλιο πρόταση εφαρμογής της Τοπικής Ατζέντας 21 και στη συνέχεια ο δήμος μέσω των υπηρεσιών του σχεδίασε και υλοποίησε διάφορες πρωτοβουλίες με στόχο την ολοκληρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη (Δήμος Καλλιθέας, 2004).

Το πρόγραμμα LASALA (Local Authorities Self-Assessment of Local Agenda 21), το οποίο υλοποιείται από το 2000, είναι ένα εργαλείο για την βαθμολόγηση της προόδου του δήμου Καλλιθέας, όσον αφορά στην πορεία προς την αειφορία και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρόγραμμα έχει τους εξής κύριους στόχους:

- Να δημιουργήσει ένα σώμα (Forum) όπου οι τοπικοί φορείς συζητούν θέματα τοπικής ανάπτυξης
  - Να αναδείξει τους τρόπους που η αειφόρος ανάπτυξη εφαρμόζεται στο δήμο
  - Να προσδιορίσει την επιτυχία των μεθόδων που χρησιμοποιούνται
  - Να αναδείξει τα διαφορετικά περιβαλλοντικά προβλήματα και τις λύσεις σε κάθε δήμο.
  - Να προσδιορίσει τα εμπόδια που συναντούν στην υλοποίηση αειφορικών πρακτικών (Δήμος Καλλιθέας, 2006).
- Το πρόγραμμα LANE (Local Agenda Network for Employment), το οποίο υλοποιείται από το 2001, υιοθετεί τη μεθοδολογία της Τοπικής Ατζέντα 21, προκειμένου να συνδέσει την τοπική δράση για την απασχόληση με την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής πολιτικής. Το εν λόγω πρόγραμμα σκοπεύει στο να δημιουργήσουν οι έξι ευρωπαϊκές πόλεις-εταίροι ένα τοπικό

σχέδιο δράσης για την απασχόληση (ICLEI,2004B).

Το Μάρτιο του 2002 εννέα ευρωπαϊκοί δήμοι, του δήμου Καλλιθέας περιλαμβανομένου, συνεργάστηκαν πιλοτικά για να αναπτύξουν το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης Eco-BUDGET(Eco-BUDGET pilot project for Local Authorities steering to local sustainability) στην περιοχή τους με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE-Περιβάλλον. Ο στόχος του προγράμματος Eco-BUDGET είναι να υποστηρίξει την υλοποίηση πρακτικών προστασίας του περιβάλλοντος, ο οποίος πραγματοποιείται με τη δημιουργία ενός «οικο-προϋπολογισμού» όπου μετρούνται, ελέγχονται, προγραμματίζονται και βελτιώνονται οι διάφορες χρήσεις των φυσικών πόρων κάθε περιοχής. Το Eco-BUDGET χρησιμοποιεί 16 δείκτες για την μέτρηση της κατάστασης των διαφόρων περιβαλλοντικών πόρων και προσφέρει το απαραίτητο πλαίσιο για την διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων και για την μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο σύνολο την εδαφικού χώρου που διοικεί ο ΟΤΑ(ICLEI,2004B). Η ολιστική προσέγγιση του καινοτόμου συστήματος /εργαλείου οικο-προϋπολογισμός (EcoBUDGET) προσφέρει νέες δυνατότητες στην δημοτική αρχή για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των πόρων στην περιοχή ευθύνης της και προσφέρει παράλληλα μια πλατφόρμα διαλόγου μεταξύ πολιτών, διοίκησης και πολιτικών(ISTOS,2005,31-32).

8.Συμπεράσματα

Η εφαρμογή της έννοιας της αειφορίας στα νησιά, δηλαδή της σταθερής αναπτυξιακής τους πορείας ,που να επιτρέπει τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και των χαρακτηριστικών τους, αποτελεί ισχυρή πρόκληση για τον 21ο αιώνα (Σπιλάνης,2005,269).Η βιβλιογραφία αναφέρεται εκτενώς στις διαφορετικές προσεγγίσεις για την αειφορική διαχείριση του νησιωτικού χώρου και των παράκτιων περιοχών, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως παραδείγματα «καλών πρακτικών».Η εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί ,όσον αφορά στην ευαισθητοποίηση και στη συμμετοχή του κοινού σε νησιά όπου

εφαρμόζεται με επιτυχία η Τοπική Ατζέντα 21, όπως για παράδειγμα το Gotland (Σουηδία), το Guernsey (Αγγλία),η Calvia (Ισπανία) κ.α, είναι πολύτιμη και μπορεί να αξιοποιηθεί και σε άλλες νησιωτικές περιοχές, όπως στη χώρα μας.

Μέσω της εφαρμογής της Τοπικής Ατζέντα 21 οι κάτοικοι της Calvia συνειδητοποίησαν τα όρια της φέρουσας ικανότητας του νησιού, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκαν μακροπρόθεσμα σχέδια βιώσιμης τοπικής δράσης. Με τη συμμετοχή όλων των φορέων του δήμου και με τη συνδρομή της τοπικής κυβέρνησης επιτεύχθηκε συναίνεση , όσον αφορά στο μελλοντικό όραμα της Calvia ,το οποίο συμερίζονται τόσο οι ντόπιοι όσο και οι επισκέπτες του νησιού (Αρανθαμπάλ, 2002). Επίσης χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία, όπως η δημιουργία δεικτών μέτρησης, η θέσπιση βραβείων , η διάδοση «καλών» πρακτικών κ.α , προς επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί. Θεσμοποιήθηκε ο κοινωνικός διάλογος (Cameron,2003,58) και δημιουργήθηκαν δίκτυα συνεργασίας μεταξύ τοπικής κυβέρνησης, ομάδων πολιτών, ΜΚΟ, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, συνδικάτων, επιχειρηματιών κ.α, με στόχο τη βιωσιμότητα και τη διατήρηση των περιορισμένων φυσικών πόρων της περιοχής. Άλλαξαν ριζικά οι μέχρι τότε επικρατούσες απόψεις περί τοπικής τουριστικής ανάπτυξης και έγινε κοινή συνείδηση το γεγονός ότι ο τουρισμός είναι μια ευκαιρία, αλλά και μια απειλή αν δεν γίνει σωστή διαχείριση του τουριστικού προϊόντος. Όσον αφορά δε στην πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, αποδείχτηκε στην πράξη πως η τοπική αυτοδιοίκηση, οι επιχειρήσεις και η κοινωνία των πολιτών αποτελούν τους κύριους φορείς της αλλαγής, η οποία προϋποθέτει ισχυρή δέσμευση, εξειδίκευση, τεχνικές και πολιτικές ικανότητες ,καθώς και οργανωτική δημιουργικότητα(UN,1999,50). Η Ελλάδα μέχρι σήμερα έκανε αποσπασματικά βήματα σε ό,τι αφορά στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών της, που πηγάζουν από τη Διάσκεψη του Ρίο (ΥΠΕΘΟ,1997). Παρ' όλο που η χώρα μας περιλαμβάνεται στα συμβαλλόμενα μέρη ,οι ελληνικές κυβερνήσεις αντιμετώπιζαν ανέκαθεν την προστασία του περιβάλλοντος ως απειλή για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, ενώ η αειφόρος ανάπτυξη δεν

αποτελέσει ποτέ εθνική προτεραιότητα (Παπασπηλιόπουλος,2001). Το ελληνικό πολιτικο-διοικητικό σύστημα δεν είναι ικανό να παράγει και ιδίως να εφαρμόσει μια λιγότερο ή περισσότερο συνεκτική περιβαλλοντική πολιτική, λόγω της ελλειμματικής ρυθμιστικής του ικανότητας και της αδυναμίας σύγκρουσης με περισσότερο ή λιγότερο ισχυρά οικονομικά συμφέροντα (Σπανού,2004,175). Η εκμετάλλευση φυσικών πόρων στο όνομα της «ανάπτυξης» προχωρεί ανεξέλεγκτα και ο προγραμματισμός των έργων «εκ των άνω» οδηγεί στην επιμονή των κινητοποιούμενων πολιτών να συμμετάσχουν ενεργά στο σχεδιασμό ανάπτυξης των περιοχών τους (Κούση,2004,286-7).

Όσον αφορά στην ευαισθητοποίηση των πολιτών, σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου, οι Έλληνες ενώ θεωρούν ως ύψιστης σημασίας τα περιβαλλοντικά ζητήματα, είναι ιδιαίτερα χαμηλό το ποσοστό ενεργούς κινητοποίησής των, μιας και η σύνδεση της δικής τους δραστηριότητας με την υποβάθμιση του περιβάλλοντος μένει αόριστη (Δεληγιάννης,2004,86). Η ισχύτητα της - συχνά εφησυχασμένης- κοινωνίας των πολιτών στην Ελλάδα ,ως αυτόνομης συνισταμένης του πολιτικού συστήματος ,η καθυστέρηση εμφάνισης δυναμικού οικολογικού κινήματος, αλλά και η μη ύπαρξη έντονων περιβαλλοντικών προβλημάτων δεν ευνόησαν την ενεργοποίηση ενός περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένου τύπου πολίτη (Σακιώτης,2005,160).

Η χώρα μας έχει καθυστερήσει και στην εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντα 21 (ΥΠΕΧΩΔΕ,2006), αν κρίνουμε από τον μικρό αριθμό δήμων που την έχουν εφαρμόσει ως τώρα (Για να γίνει σαφέστερη η υστέρηση της χώρας μας, σύμφωνα με στοιχεία του 1998,μόνο δύο δήμοι (Αμαρουσίου και Χαλανδρίου) επί συνόλου 1000 εφάρμοζαν την Τοπική Ατζέντα 21 στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE.), τη στιγμή που εκατοντάδες πόλεις στην ΕΕ έχουν ήδη προχωρήσει σε εμβάθυνση των πρωτοβουλιών και των μέτρων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής (Klatte,1994,5-7).

Ειδικότερα όσον αφορά στην ανάπτυξη των

νησιών, δεν υφίσταται -εκ μέρους των ελληνικών κυβερνήσεων- μια εξειδικευμένη και συνεκτική νησιωτική πολιτική (Βρούτσης,2005)κατά παράβαση του Συντάγματος(άρθρο 101),ενώ και οι τοπικές κοινωνίες δε δείχνουν διατεθειμένες να ακολουθήσουν ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης (Σπιλάνης,2006).Ενδεικτικά αναφέρουμε τις έντονες επιφυλάξεις των εκπροσώπων φορέων της Πάρου, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης ,που αφορούσε στην ανάπτυξη προσχεδίου Τοπικής Ατζέντα 21,οι οποίοι θεωρούσαν ότι η αειφορική ανάπτυξη αποτελεί μια περισσότερο δεοντολογική φόρμουλα του τι θα έπρεπε να γίνει, που δύσκολα όμως μπορεί να υλοποιηθεί στο συγκεκριμένο νησί. Ο βασικός λόγος αυτής της δυσκολίας διατείνονταν ότι είναι η υπερίσχυση του ατομικού συμφέροντος έναντι του συλλογικού, πολλοί μάλιστα δε δίστασαν να υποστηρίξουν ότι οι συμμετοχικές διαδικασίες είναι ουσιαστικά ανεφάρμοστες(ΕΤΕΜ,2005,9).

Αν στις παραπάνω επιφυλάξεις των εκπροσώπων φορέων των νησιωτικών κοινωνιών προσθέσουμε τη διαχειριστική και συνήθως κοντόφθαλμη οπτική της τοπικής αυτοδιοίκησης, την υποβάθμιση των κινδύνων που εγκυμονεί η άναρχη ανάπτυξη και τη χαμηλή ιεράρχηση της περιβαλλοντικής προστασίας, την απουσία διαβούλευσης που αφορά στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση της τοπικής ανάπτυξης (Σπιλάνης,2004), τη συγκρουσιακή λογική που διέπει συχνά τη δράση τοπικών οικολογικών οργανώσεων, συμπληρώνεται το παζλ των δυσχερειών που έχει να αντιμετωπίσει μια πιθανή εφαρμογή Τοπικής Ατζέντα 21 στα νησιά.

Το παραδοσιακό κυβερνητικό πλαίσιο στην Ελλάδα(κρατικοί θεσμοί, νομοθεσία) δεν επαρκεί για να διαχειριστεί τα πολύπλοκα περιβαλλοντικά προβλήματα (Ξεπαπαδέας, 2004,21). Η τάση που επικρατεί διεθνώς είναι ότι τα κράτη μεταβιβάζουν μέρος των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων τους προς την τοπική αυτοδιοίκηση και τις μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις. Στη χώρα μας η κρίση της πολιτικής, που πολύ συχνά συνδέεται με την κρίση των θεσμών της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, καθιστά επίκαιρο και κρίσιμο το ζήτημα της εισαγωγής νέων και της ενίσχυσης και ενεργοποίησης υφιστάμενων,

αλλά ανενεργών, θεσμών άμεσης δημοκρατίας.

Στη συζήτηση που γίνεται στις μέρες μας για τη συνταγματική αναθεώρηση (Παπαδημητρίου,2006) γίνεται λόγος - εκ μέρους των κομμάτων - για ενίσχυση της συμμετοχικής δημοκρατίας και για ενθάρρυνση της κοινωνίας των πολιτών, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη καμπάνια δεκάδων ελληνικών ΜΚΟ για συνταγματική κατοχύρωση της δράσης των ΜΚΟ. Επίσης στο νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ,2006) και ειδικότερα στο άρθρο 214 αναφέρεται ρητά ότι «οι δημοτικές αρχές προωθούν τη λαϊκή συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις, την ευαισθητοποίηση και οργάνωση των δημοτών για την έρευνα, εντοπισμό ,καταγραφή και επίλυση των τοπικών προβλημάτων» και «διαβουλεύονται με τους κατοίκους ,τους συλλογικούς κοινωνικούς φορείς και τις ενδιαφερόμενες ομάδες πληθυσμού τόσο κατά την προεργασία των προγραμμάτων δράσης και κανονιστικών πράξεων, όσο και κατά τη λήψη αποφάσεων γενικού ενδιαφέροντος».Στο άρθρο 215 γίνεται λόγος για το δικαίωμα των δημοτών στην πληροφόρηση και στην ενεργό συμμετοχή τους στην «προαγωγή των τοπικών υποθέσεων», ενώ στο άρθρο 217 προβλέπεται η διεξαγωγή τοπικών δημοψηφισμάτων. Καθίσταται ,λοιπόν, σαφές ότι το θεσμικό πλαίσιο τείνει να εκσυγχρονιστεί στην κατεύθυνση ενίσχυσης αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών και ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών, γεγονός που αντικειμενικά διευκολύνει τη δρομολόγηση εφαρμογής σχεδίων βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης.

Είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό επίσης το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια πυκνώνουν οι πρωτοβουλίες πανεπιστημιακών ιδρυμάτων (ΕΜΠ, πανεπιστήμιο Αιγαίου),οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και μη κυβερνητικών οργανώσεων (Δίκτυο Μεσόγειος SOS,ΔΙΠΕ) , οι οποίες στοχεύουν στην αειφορική διαχείριση των ελληνικών νησιών, μέσω της ευαισθητοποίησης και συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών. Η ήδη αποκτηθείσα πείρα νησιωτικών δήμων, που είτε έχουν εφαρμόσει

ευρωπαϊκά προγράμματα ,που αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη και εντάσσονται στην λογική της Τοπικής Ατζέντα 21 (Ερμούπολη),είτε έχουν εφαρμόσει την Τοπική Ατζέντα 21 (Καλλιθέα Ρόδου), είτε έχουν αναπτύξει-έστω και εξωγενώς- με συμμετοχικές διαδικασίες προσχέδιο Τοπικής Ατζέντα 21 (Πάρος-ΙΣΤΟΣ) (ΕΤΕΜ,2005) είναι πολύτιμη. Αυτό που επείγει σήμερα είναι η άμεση επεξεργασία σχεδίων βιώσιμης ανάπτυξης για τα νησιά καθώς και η δικτύωσή τους σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να τεθούν ενδογενώς οι βάσεις της αειφορίας στην πράξη από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους : τους κατοίκους των νησιών, οι οποίοι φέρουν σημαντικό μερίδιο συνευθύνης στη διαμόρφωση ενός βιώσιμου σχεδίου για το μέλλον.

Συμπερασματικά, θεωρούμε ότι κανένα μοντέλο διαχείρισης δεν μπορεί να επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αν σχεδιάζεται, αποφασίζεται και υλοποιείται από ένα στενό κύκλο ληπτών αποφάσεων, στους οποίους περιλαμβάνονται μόνο οι κυβερνητικοί φορείς, οι εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και ειδικοί εμπειρογνώμονες (Ο' Riordan ,1998). Η αειφορική ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών προϋποθέτει το σχεδιασμό και την υιοθέτηση τοπικών σχεδίων ολοκληρωμένης διαχείρισης, βασισμένων στις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής, και η επιτυχία της εξαρτάται από την συντονισμένη δράση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, κυρίως μέσω της πληροφόρησης, της ευαισθητοποίησης, της εκπαίδευσης και της ενεργού συμμετοχής του κοινού , στο πλαίσιο συμμετοχικών διαδικασιών και ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών. Είναι σαφές ότι δεν υπάρχουν έτοιμες συνταγές για την εφαρμογή της Τοπικής Ατζέντα 21 σε νησιωτικές περιοχές. Μαθαίνουμε να συμμετέχουμε μόνον όταν συμμετάσχουμε, καθώς ,όπως υπογραμμίζει εύστοχα ο D.Held (2004) , «η μουσική του μέλλοντος μπορεί να συντεθεί μόνο στην πράξη» .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αδαμόπουλος Γ.(1994)Τοπικοί περιβαλλοντικοί χάρτες. Τεχνική υπηρεσία δήμου Ερμούπολης.
- Ακαδημία Αθηνών(2004)Οικονομικά χαρακτηριστικά και στρατηγική ανάπτυξης της νησιωτικής Ελλάδας. Ακαδημία Αθηνών.
- Allen A.(2002)Sustainable urbanisation. Development Planning Unit, London.
- Αρανθαμπάλ Μ.(2002) «Γκρεμίστε τα ξενοδοχεία».Συνέντευξη της δημάρχου Calvia στην εφ. ΤΑ ΝΕΑ(14/1/02).Διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: http://ta-nea.dolnet.gr/print_article.php?e=A&f=17241&m=P19&aa=1

- Bell S. Morse S.(2004)Experiences with sustainability indicators and stakeholder participation: a case study relating to a “Blue Plan” project in Malta. *Sustainable Development* ,12(1), 1-14.
- Βρούτσης Γ.(2005)Νησιωτική ιδιαιτερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα. Ο ρόλος της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Εισήγηση στο συνέδριο της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας(Χανιά,12-14 Μαΐου 2005).
- Buchingham-Hartfield S.-Evans B.(1996)Achieving sustainability through environmental planning.Στο: Buchingham -Hartfield S.-Evans B.(eds) *Environmental planning and sustainability*, John Wiley & Sons,σ.1-18
- Cameron E.(2003) *Local Innovations in the Field of Environmental Communication .A study on environmental communication practices*. Brussels.
- Γρηγορίου Π.Γ,Σαμιώτης Γ.Δ,Τσάλτας Γ.(1993)Η Συνδιάσχεση των Ηνωμένων Εθνών (Rio de Janeiro) για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, Παπαζήσης.
- Δαούση Χ.(2000)Μεσόγειος και αειφόρος ανάπτυξη. Κέντρο Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον.
- Δεληγιάννης Α.(2004)Περιβαλλοντικός εθελοντισμός και κοινωνία των πολιτών. Μερικές υποθέσεις και διαπιστώσεις για το μέλλον. Στο : Ξεπαπαδέας Α.(Επιμ.)Τεχνολογική προοπτική διερεύνηση στην Ελλάδα.Περιβάλλον.σελ.83-90. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
http://www.soc.uoc.gr/xepapadeas/Courses/EnvironEcon_Grad_UOC/State%20of%20the%20Environment_Greece_12-03.pdf
- Δήμος Calvia(2006)Επίσημη ιστοσελίδα διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: <http://www.calvia.com/>
- Δήμος Ερμούπολης(1995)Τοπικός περιβαλλοντικός χάρτης της Σύρου. Ερμούπολη.
- Δήμος Καλλιθέας Ρόδου (2002)Local agenda 21.Στόχοι για την αειφορία.
- Δήμος Καλλιθέας Ρόδου (2004) Περιβαλλοντικός απολογισμός 2002-2003.
- Δήμος Καλλιθέας Ρόδου (2006) Επίσημη ιστοσελίδα διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
<http://www.kalitheia.gr/>
- Δίκτυο Αειφορικών Νησιών («ΔΑΦΝΗ»)(2005)Ιδρυτική διακήρυξη.
- Δίκτυο Παράκτιας Πρακτικής (COPRANET) Επίσημη ιστοσελίδα διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
<http://www.coastalpractice.net/>
- Ελληνικό Δίκτυο Συνεργασίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη Παράκτιων και Νησιωτικών Περιοχών(2005).Ιστοσελίδα διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση <http://www.medsos.gr/>
- Εργαστήριο Τουριστικών Ερευνών και Μελετών(ΕΤΕΜ)Πανεπιστημίου Αιγαίου(2004)Μεθοδολογία για τη σύνταξη των τοπικών ατζέντα 21.
- Εργαστήριο Τουριστικών Ερευνών και Μελετών(ΕΤΕΜ)Πανεπιστημίου Αιγαίου(2005)Προσχέδιο των τοπικών ατζέντα 21.
- Filho W.(1999)Getting people involved. Στο: Buchingham - Hartfield S. - Percy S.(eds) *Constructing local environmental agendas*. Routledge,σ.31-45
- Fraser E., Dougill A., Mabee W., Reed M. & McAlpine P. (2005) Bottom-up or top-down: analysis of participatory processes for sustainable indicator identification as a pathway to community empowerment and sustainable environmental management, *Journal of Environmental Management*, vol.78,2,114-127
- International council for local environmental initiatives(ICLEI) (ed.)(2004A) *Improving employment through Local Agenda 21, A manual for practitioners*.
- International council for local environmental initiatives (ICLEI) (ed.)(2004B) *The ecoBudget Guide, Methods and procedures of an environmental management system for local authorities*.
- ISTOS(2005)Παρακολούθηση της αειφορίας σε περιφερειακό επίπεδο. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
<http://www.istosweb.org/gr>
- Καραγεώργου Β.(2005)Θεσμικό πλαίσιο και αρχές για την αειφόρο ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο. Στο: Τσάλτας Γ.(Επιμ.)Αειφορία και περιβάλλον. Ο νησιωτικός χώρος στον 21ο αιώνα , Σιδέρης,σελ.89-104.
- Κάτακας Ν.(2002)Πιλοτικές εφαρμογές για την ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης στο σύνολο της γεωγραφικής ζώνης ARCHI-MED:το project Mediterranean Coastnet 1. Κέντρο Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: <http://www.medregio.org/>
- ΚΕΔΚΕ(2005)Πρακτικά 1ης ιδρυτικής συνεδρίασης δικτύου αειφορικών νησιών «ΔΑΦΝΗ».
- ΚΕΔΚΕ(2006)Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων. Διαθέσιμος ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
http://www.kedke.gr/pdf/neoskvdikas_180506.pdf
- Κέντρο Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον(ΚΕΠΕΜΕΠ)(2006)Προκαταρκτική έκθεση για το πρόγραμμα «Ευαισθητοποίηση του κοινού». Διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
<http://www.medregio.org/>
- Klatte E.(1994)Agenda 21,EU environmental policy and local initiatives. Paper presented at the european conference on local environmental quality (Bilbao ,18-21 September 1994).
- Κούση Μ. (2004), Μια κοινωνιολογική θεώρηση των περιβαλλοντικών προβλημάτων στην Ελλάδα . Στο : Σκούρτος Μ., Σοφούλης Κ. (επιμ)Η.) Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ελλάδα. Τυπωθήτω. σελ.277-291
- Ξεπαπαδέας Α.(Επιμ.)(2004)Τεχνολογική προοπτική διερεύνηση στην Ελλάδα. Περιβάλλον. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:
http://www.soc.uoc.gr/xepapadeas/Courses/EnvironEcon_Grad_UOC/State%20of%20the%20Environment_Greece_12-03.pdf
- O’Riordan T. & Voisey H. (1998) *The Transition to Sustainability—the politics of Agenda 21 in Europe* , Earthscan, London.
- Parker J. , Selman P.(1999)Local government, local people and local agenda 21.Στο: Buchingham - Hartfield S- Percy S.(eds) *Constructing local environmental agendas*. Routledge ,σ.18-25

Παπαδημητρίου Γ.(2006) Αναθεώρηση του συντάγματος και κοινωνία των πολιτών. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: <http://www.ppol.gr/>

Παπασηλιόπουλος Σ.(2001)Αειφόρος ανάπτυξη και οικολογική κοινωνία. εφ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ(22/6/01)

Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου(2004)Τελική έκθεση για το πρόγραμμα «Πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου».

Πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου(2003)Επίσημη ιστοσελίδα του προγράμματος διαθέσιμη ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: <http://www.rhodes.aegean.gr/sxedia/aeiforania/>

Σακιώτης Γ.(2005)Πολιτική ιδεολογία, περιβαλλοντικό ζήτημα και οικολογικό κίνημα. Στο: Ανθοπούλου Θ .- Παπαδοπούλου Δ.(Επιμ.)Περιβάλλον και κοινωνία.Gutenberg.σελ.137-160

Scoullou M.J.(2002)The mediterranean experience on environmental awareness and public participation. Εισήγηση στο συνέδριο «Good practices on public participation for sustainable development in ASEM and greater Mekong region».Hanoi. Vietnam.

Σπανού Κ. (1998), Δημόσια διοίκηση και περιβάλλον. Η ελληνική εμπειρία. Στο : Σκούρτος Μ., Σοφούλης Κ. (επιμ) Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ελλάδα. Τυπωθήτω, σελ.115-175.

Σπιλάνης Γ.(2004) «Στόχος η μακροπρόθεσμη επιβίωση των νησιών».Συνέντευξη στην εφ.ΑΠΟΨΗ(26/10/04)

Σπιλάνης Γ.(2005)Ανάπτυξη νησιωτικού χώρου:προβλήματα και προοπτικές. Στο: Επιστημονικές μελέτες προς τιμήν του καθηγητή Νίκου Κόνσολα. Πάντειο Πανεπιστήμιο,σελ.247-270.

Σπιλάνης Γ.(2006) «Η αξία των νησιών βασίζεται στη μικρή κλίμακα».Συνέντευξη στην εφ.ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΣ(5/5/06)

Τσάλτας Γ.,(2004)Local agenda 21 και τοπική αυτοδιοίκηση. Στο:Τσάλτας Γ.,Κατσιμπάρδης Κ.(Επιμ.) Αειφορία και περιβάλλον. Η ευρωπαϊκή και εθνική προοπτική. Σιδέρης ,σελ.101-109.

ΥΠΕΘΟ(1997)Στο δρόμο για την αειφορία. Ελληνικές δράσεις για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη .AGENDA 21 – 5 χρόνια μετά το Ρίο.

ΥΠΕΧΩΔΕ(2005)Εθνικό σχέδιο ανάπτυξης 2007-2013.Σύνοψη-στόχοι-όραμα.

ΥΠΕΧΩΔΕ(2006)Βιώσιμη ανάπτυξη και εφαρμογή της Local Agenda 21. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση:<http://www.minenv.gr/>

Χατζημπίρος Κ.(2005) Αειφορία στα νησιά του Αιγαίου. Εισήγηση στην 1η ιδρυτική συνεδρίαση δικτύου αειφορικών νησιών «ΔΑΦΝΗ». Στο:ΚΕΔΚΕ. Πρακτικά 1ης ιδρυτικής συνεδρίασης δικτύου αειφορικών νησιών «ΔΑΦΝΗ»,σελ.18-28

Χονδρού-Καραβασίλη Μ.(2002)Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη. Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης.

Χρυσόγελος Ν.(2005)Η βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών και ο ρόλος των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Στο: Τσάλτας Γ.(Επιμ.)Αειφορία και περιβάλλον. Ο νησιωτικός χώρος στον 21ο αιώνα ,σ.405-421.Σιδέρης.

United Nations Division for Sustainable Development (1992) Agenda 21.Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στη διεύθυνση www.un.org/esa/sustdev/documents/agenda21/english/agenda21toc.htm

United Nations Division for Sustainable Development(1999) Sustainable development success stories. New York

Πηγή: ΕΥΠΛΟΙΑ No 17 <http://eyploia.aigaio-net.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=1321>

[επιστροφή](#)

Να αποσυρθεί η παρωδία Εθνικού Χωροταξικού

ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ - 28 Φεβρουαρίου 2008

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Αρκτούρος, ΑΡΧΕΛΩΝ, Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Καλλιστώ, Δίκτυο Μεσόγειος SOS, MOM-Εταιρεία Μελέτης και Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας, Greenpeace και WWF Ελλάς ζητούν την απόσυρση του σχεδίου Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού που παρουσίασε χθες ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ Γ. Σουφλιάς και ενέκρινε η Κυβερνητική Επιτροπή.

Έχοντας εδώ και χρόνια υποστηρίξει την επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένο και ουσιαστικό χωροταξικό σχεδιασμό, οι δέκα οργανώσεις με μεγάλη λύπη διαπιστώνουν πως:

1. Η ανάγκη ολοκλήρωσης του χωροταξικού σχεδιασμού είναι επιτακτική. Σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να γίνεται δικαιολογία για την προώθηση ενός σχεδίου που υπόσχεται διαιώνιση προβλημάτων, νομιμοποίηση αυθαιρεσιών και όχι λύσεις.
2. Το σχέδιο Σουφλιά αναλύεται σε αναφορές σειράς κατασκευαστικών έργων, χωρίς να τα εντάσσει σε ένα ενιαίο όραμα, αντί να χαράζει τις κατευθύνσεις μιας οικολογικά βιώσιμης ανάπτυξης.
3. Ενώ θα όφειλε να δώσει συγκεκριμένες κατευθύνσεις για ουσιαστική προστασία του περιβάλλοντος, του φυσικού χώρου και των φυσικών πόρων, το σχέδιο Σουφλιά απλώς παραθέτει καταλόγους με τις συμβατικές υποχρεώσεις της χώρας έναντι των αντίστοιχων Κοινοτικών πολιτικών.

4. Το αποτέλεσμα της θεσμοθετημένης διαδικασίας «διαβούλευσης» στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας, που τελικά κατέληξε σε παρωδία, ήταν η εσπευσμένη και γενικόλογη ενσωμάτωση επιλεγμένων απόψεων φορέων και η διαμόρφωση ενός τελικού σχεδίου χωρίς καμία συνοχή.

Οι δέκα περιβαλλοντικές οργανώσεις καλούν το ΥΠΕΧΩΔΕ να αποσύρει αυτό το σχέδιο και να ξεκινήσει διαδικασία επεξεργασίας νέου σχεδίου, με ακλόνητη επιστημονική βάση και μέσα από ανοιχτές και ειλικρινείς διαδικασίες διαβούλευσης. Ζητούν επίσης από τους Έλληνες βουλευτές να καταμηφίσουν το σχέδιο Σουφλιά, αν προηγουμένως δεν έχει υποβληθεί σε σοβαρές και επί της ουσίας αλλαγές.

Δηλώνουμε σαφώς ότι θα σταθούμε στο πλευρό της πολιτείας στη διαδικασία διαμόρφωσης ενός επιστημονικά άρτιου Εθνικού Χωροταξικού μέσα από ανοιχτές διαδικασίες διαβούλευσης.

Πληροφορίες:

Θεοδότα Νάντσου, WWF Ελλάς, 6977075345

Κρίτων Αρσένης, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας Περιβάλλοντος & Πολιτισμού, 210 3225245

Για περισσότερα δείτε:

[Συνέντευξη Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ.Γ. Σουφλιά για το Εθνικό Χωροταξικό Σχέδιο.](#)

[Γενικό Σχέδιο Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού \(Εκδοση Φεβρουάριος 2008\).](#)

[Χάρτες Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού \(Εκδοση Φεβρουάριος 2008\).](#)

[επιστροφή](#)

**ΧΩΡΙΣ ακτοπλοϊκές συνδέσεις κινδυνεύουν να μείνουν νησιά της «άγονης» γραμμής του Αιγαίου
20 νησιά στο περίμενε
Του ΘΑΝΟΥ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Χωρίς καθημερινές ακτοπλοϊκές συνδέσεις με τα λιμάνια Πειραιά, Ραφήνας και Λαυρίου κινδυνεύουν να μείνουν 20 νησιά της άγονης γραμμής του Αιγαίου, καθώς το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής αναζητεί μέσω των διαγωνισμών επιδότησης πλοία νέας τεχνολογίας, που όμως δεν διατίθενται. Παράλληλα, οι ακτοπλοϊκές εταιρείες που επικολούνται «χαμηλά κρατικά μισθώματα» -το 2008 θα ξεπεράσουν τα 70.000.000 ευρώ- αρνούνται να μετάσχουν στους διαγωνισμούς που διαδοχικά κρίνονται άκυροι.

Στις κρίσεις αυτές συμβάλλει και η πολιτεία, αφού τα διοριζόμενα μέλη των επιτροπών αξιολόγησης απορρίπτουν όσες εταιρείες παίρνουν μέρος, μόνο για τυπικούς λόγους και όχι για λόγους ασφαλείας των πλοίων.

Οι διαγωνισμοί

Μέχρι τώρα έχουν «μπλοκαριστεί» δύο διαγωνισμοί για επιδοτούμενη ακτοπλοϊκή κάλυψη των νησιών Σκύρου, Ικαρίας, Φούρνων, Σάμου, Πάτμου, Λειψών, Λέρου, Σύμης, Αστυπάλαιας, Νισύρου, Τήλου, Ανάφης, Κύθνου, Σερίφου, Σίφνου, Κιμώλου και Κυθήρων.

Οι επόμενοι διαγωνισμοί, τον επόμενο μήνα, αφορούν κυρίως νησιά της άγονης γραμμής των Κυκλάδων, αλλά και νησιά της Δωδεκανήσου, οι κάτοικοι των οποίων μετά τη «διάλυση» της ΔΑΝΕ έχουν αποκοπεί τελείως από τον Πειραιά, στον οποίο φτάνουν μόνο μέσω της Ρόδου. Και αυτό γιατί στη θαλάσσια συγκοινωνία της Δωδεκανήσου έχει εφαρμοστεί πλέον ο ακτοπλοϊκός «κορμός», δηλαδή οι κάτοικοι μεταβαίνουν με μικρά επιδοτούμενα πλοία, χωρίς εισιτήριο, στη Ρόδο όπου καταπλέουν τα μεγάλα ακτοπλοϊκά.

Οι ακτοπλοϊκές εταιρείες υποστηρίζουν ότι τα πλοία των 215 και 184 μέτρων δεν μπορούν να προσεγγίσουν με ασφάλεια στα ακατάλληλα λιμάνια των μικρών νησιών.

Ομως οι πραγματικοί λόγοι για τους οποίους οι εταιρείες δεν μετέχουν στους διαγωνισμούς -πόσο μάλιστα με σύγχρονα και μακράς ηλικίας πλοία- σύμφωνα με γνώστες του προβλήματος αφορούν τον καθορισμό των κατηγοριών των πλοίων.

Στην 1η κατηγορία εντάσσονται πλοία ηλικίας κάτω των 8 ετών και ταχύτητας άνω των 25 κόμβων (12ετής σύμβαση), στη 2η, πλοία άνω των 8 ετών, με δέσμευση αντικατάστασής του εντός 30 μηνών από πλοίο κάτω των 8 ετών και ταχύτητας άνω των 25 κόμβων, και στην 3η πλοία άνω των 8 ετών αδιακρίτως, με δυνατότητα ετήσιας σύμβασης.

Αποκλεισμοί...

Είναι προφανές ότι για πολυετή σύμβαση αποκλείεται οποιοδήποτε πλοίο, ακόμα και νεότευκτο, αν δεν αναπτύσσει ταχύτητα άνω των 25 κόμβων. Δηλαδή η ταχύτητα, σύμφωνα με τη λογική του υπουργείου, είναι το μοναδικό κριτήριο ποιότητας; Και αν ναι, πού αποβλέπει όταν είναι γνωστό ότι το 90% των δρομολογημένων ακτοπλοϊκών κινούνται με ταχύτητες που κυμαίνονται στους 18 κόμβους; Για να αναπτύξει ένα πλοίο ταχύτητα άνω των 25 κόμβων πρέπει ή να είναι ταχύπλοο, το οποίο όμως δεν μεταφέρει φορτηγά και κατά συνέπεια αποκλείεται από τον διαγωνισμό, ή να είναι συμβατικό και να έχει πάνω από 130 μέτρα μήκος, που δεν του επιτρέπει να καταπλεύσει με ασφάλεια σε λιμάνια όπως του Αϊ-Στράτη, της Ηρακλειάς, της Σχοινούσας και της Σύμης, όπου μετά βίας προσεγγίζουν πλοία έως και 60 μέτρων μήκος.

Επίσης, σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες του ΕΜΠ, η ανώτερη ταχύτητα συμβατικού πλοίου μήκους 100 μέτρων δεν μπορεί να ξεπερνά τους 19,5 κόμβους.

Όσον αφορά τα μισθώματα στα δρομολόγια των άγονων γραμμών, οι εκπρόσωποι των εταιρειών υποστηρίζουν ότι «είναι πολύ χαμηλά και δεν καλύπτουν ούτε τα λειτουργικά έξοδα του πλοίου, αφού το 2007, με τιμή πετρελαίου 470 ευρώ ανά τόνο, η αποζημίωση της άγονης γραμμής ήταν 51,66 ευρώ ανά μίλι. Δηλαδή, σύμφωνα με την άποψή του, αυξήθηκε η τιμή του πετρελαίου (το 2002 κόστιζε 200 ευρώ ο τόνος) και μειώθηκαν οι αποζημιώσεις.

Βέβαια η μείωση δεν ισχύει για όλες τις γραμμές και ειδικότερα για τις επιδοτούμενες που ενδιαφέρουν τις μεγάλες ακτοπλοϊκές εταιρείες, ενώ πρέπει να επισημανθεί ότι η τιμή του ναυλολογίου στις άγονες γραμμές έχει οριστεί από το κράτος, χωρίς δυνατότητα των εταιρειών να εφαρμόσουν ελεύθερη τιμολογιακή πολιτική, με την αιτιολογία ότι πρόκειται για δρομολόγια επιδοτούμενα.

Κρατική «πίτα»

Σύμφωνα με πληροφορίες, κάποιες από τις μεγάλες ακτοπλοϊκές εταιρείες, προκειμένου να καρπωθούν την κρατική «πίτα» των επιδοτήσεων, που για τα επόμενα 10 χρόνια θα ξεπεράσουν το 1 δισ. ευρώ, ψάχνουν στη διεθνή αγορά για τα ειδικά πλοία που προβλέπουν οι διαγωνισμοί προς δρομολόγηση στις άγονες γραμμές, οι οποίες το 2008 θα φτάσουν τις 80 ίσως και τις 90.

Το υπουργείο φέρεται να εξετάζει σοβαρά πλέον την εφαρμογή από τη νέα θερινή περίοδο του επιδοτούμενου ακτοπλοϊκού δρομολογιακού «κορμού». Δηλαδή, των δρομολογίων - ανταποκρίσεων από τα μικρά στα μεγάλα νησιά, με μικρά επιδοτούμενα σκάφη.

Τον ακτοπλοϊκό «κορμό» υποστηρίζει και η Ένωση Επιχειρήσεων Ακτοπλοΐας, υποστηρίζοντας πως «αν δεν καθιερωθούν τα δρομολόγια αυτά, τα μικρά νησιά δεν θα έχουν απευθείας καθημερινή σύνδεση με τον Πειραιά και τη Ραφήνα».

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 12/02/2008

[επιστροφή](#)

Αφιέρωμα: Χωματερές, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ανακύκλωση και Επαρχία Ικαρίας

Ποιος από την Ικαριακή Αυτοδιοίκηση μπορεί να ισχυριστεί ότι ενδιαφέρεται πραγματικά να λυθεί το πρόβλημα των σκουπιδιών της Επαρχίας;

Εισαγωγικό άρθρο στο αφιέρωμα του Ηλία Γιαννίρη

Εισαγωγή:

Ποιος από την Ικαριακή Αυτοδιοίκηση μπορεί να ισχυριστεί ότι ενδιαφέρεται πραγματικά να λυθεί το πρόβλημα των σκουπιδιών της Επαρχίας;

Το ερώτημα δεν είναι ρητορικό. Είναι βαθύτατα πολιτικό και ιδεολογικό.

Το να επιδιώκεις ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος, και όλη σου η ιδεολογία και η πολιτική πρακτική εξαντλείται στο πως θα καταγγείλεις το υπάρχον σύστημα, ώστε να δημιουργήσεις

μεταστροφή της συνείδησης των πολιτών προς τις δικές σου κομμουνιστικές αρχές και τη δική σου πολιτική φιλοσοφία και ιδεολογία, είναι φυσικά θεμιτό. Μπορεί όμως να σε κάνει να μην βλέπεις πέρα από τη μύτη σου. Και να φτάσεις στο σημείο να βάζεις το κομματικό συμφέρον πάνω από το τοπικό συμφέρον.

Η παθογένεια

Η Ικαρία συνηθίζει να εξαντλεί τη μάχη για αυτή την ανατροπή θέτοντας γενικά

πολιτικά αιτήματα και διοργανώνοντας κάπου-κάπου συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις.

Για παράδειγμα, το αίτημα της Ικαρίας για αξιοπρεπή ακτοπολική σύνδεση απευθύνεται σήμερα αποκλειστικά προς το κράτος. Κάποτε όμως υπήρχαν καράβια που ανήκαν στην Ικαρία και τη Σάμο. Όπως σήμερα συμβαίνει με τις γραμμές της Κρήτης. Η αξιοπρέπεια π.χ. των πλοίων της ANEK (καθαρά, με κυλιόμενες σκάλες και ασανσέρ), η περιποίηση των πελατών (ευγενικά πληρώματα, ανοιχτά όλα τα σαλόνια ακόμη και το χειμώνα, φτηνές καμπίνες), τα φτηνά εισιτήρια (κάθε 5 ταξίδια έχεις ένα δωρεάν εισιτήριο) βρίσκεται στον αντίποδα των πλοίων της Ικαρίας-Φούρνων-Σάμου. Όποιος έχει μεταφέρει άρρωστο συγγενή του, όποιος δεν έχει που να κάτσει γιατί υπάρχει μόνο ένα ανοιχτό σαλόνι, καταλαβαίνει ότι η αξιοπρέπεια στα δικά μας πλοία είναι πολύ «χαμηλότερη». Τι έγινε και ξεπουλήθηκαν τα καράβια μας; Έχουμε ακούσει βαθυστόχαστες αναλύσεις για τον καπιταλισμό και τους εφοπλιστές, που καταλήγουν πάντα στο εξής συμπέρασμα: *«Το να χαθούν τα καράβια της Ικαρίας και να τα πάρουν οι εφοπλιστές ήταν μοιραίο. Ψήφισε εμάς να αλλάζουμε πρώτα το σύστημα για να έχεις μετά καλή ακτοπολιεία»*.

-Και οι Κρητικοί που αγωνίζονται ώστε να έχουν σήμερα, στον καπιταλισμό καλύτερα καράβια; Αυτούς δεν τους πιάνει ο καπιταλισμός; Ή είναι οι Κρητικοί πιο αριστεροί από τους Καριώτες; Εδώ οι απαντήσεις είναι πολλές: *«Περίμενε και θα δεις»* ή *«Η ANEK λειτουργεί σαν καπιταλιστής»*.

Καπιταλιστής-ξεκαπιταλιστής όμως, η Κρήτη έχει καλύτερα καράβια από την Ικαρία και κάπως το έχει καταφέρει. Όχι αόριστα η Κρήτη, αλλά ο κρητικός λαός. Και μάλιστα εν μέσω, όχι απλά καπιταλισμού αλλά νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Ποιο είναι το δικό μας μέρος της ευθύνης, του Καριώτικου και του Σαμιώτικου Λαού, τότε που θα χάναμε τα καράβια μας και μαζί με αυτά και την αξιοπρέπεια ενός σωστού ταξιδιού; Και πότε πάλεψαν από κοινού οι εκπρόσωποι του Νομού ώστε να υπάρχουν η Σάμαινα και ο Ίκαρος, να εκσυγχρονίζονται, και η ANTEΣΙ να αναπτύσσεται και να

αποκτά νέα καράβια; Η απάντηση είναι γνωστή: ΠΟΤΕ δεν πάλεψαν από κοινού γιατί τάχα για την κομμουνιστική ιδεολογία είναι ρεφορμιστικό να παλεύουν όλοι μαζί, και μάλιστα για μια επιχείρηση όπως είναι ένας αγροτικός συνεταιρισμός, ένα ΚΤΕΛ, μια ακτοπολική εταιρεία. Όχι απλά είναι ρεφορμιστικό, αλλά αυτοί που λένε πως φέρουν την κομμουνιστική ιδεολογία ανησυχούν ιδιαίτερα όταν βρεθούν μαζί με όλους αυτούς που τους θεωρούν ιδεολογικούς εχθρούς για έναν κοινό αγώνα ή για ένα κοινό σκοπό. Θα καταγγείλουν το ρεφορμισμό με λόγια και θα αποχωρήσουν χωρίς να δώσουν μάχη. Εδώ ακριβώς βρίσκεται η αδυναμία της Ικαρίας. Γιατί έτσι, οι άλλοι, οι εκφραστές του ταξικού εχθρού θα δράσουν ανενόχλητα. Σε καπιταλισμό ζούμε και τα πράγματα θα χειροτερέψουν με μαθηματική ακρίβεια, άμα δεν είναι όλοι μαζί για κάποιο σκοπό, με πρωτοστάτες τις ενεργές κοινωνικές δυνάμεις των πολιτών και των κινημάτων. Με αυτό το έλλειμμα κοινών αγώνων υποβαθμίστηκε το Νοσοκομείο της Ικαρίας στον Άγιο Κήρυκο σε Κέντρο Υγείας τη 10ετία του 80, για να πεθάνουν δεκάδες στα καράβια προς Σάμο ή Αθήνα, για να φτάσει το ίδιο το καπιταλιστικό σύστημα να επαναφέρει σιγά-σιγά τη 10ετία του 2000 το Νοσοκομείο πίσω στην Ικαρία. Σε άλλες «μη-αριστερές» περιοχές θα είχαν κλείσει λιμάνια, θα είχαν καταλάβει Νομαρχίες και Υπουργεία, όπως κάνουν αλλού ενωμένοι οι πολίτες και τα τοπικά κινήματα: Οι Ηρακλειώτες για τη σταφίδα, οι Μυκονιάτες για το ΣΔΟΥ, οι Συμιακοί και οι Χαλκιώτες για τα καράβια, οι Ανωγιανοί για τον Καποδίστρια, κλπ. (Θέλω να διαχωρίσω τη θέση μου εδώ: Δεν είναι κάθε κινηματικός αγώνας ούτε ώριμος, ούτε δίκαιος. Μπορεί να είναι και συντεχνιακός. Και αυτό είναι θέμα κοινωνικής ωριμότητας. Χωρίς κινήματα όμως δεν «κινείται» η κοινωνία). Τι απομένει μετά από μια τέτοια τακτική καταγγελίας και απουσίας κοινών αγώνων; Υπερβόσκηση (συχνά και κυρίως από «κομμουνιστές» ψηφοφόρους και κομματικά στελέχη), απώλεια του Νοσοκομείου Ικαρίας για 15 χρόνια, απουσία ΚΤΕΛ και εσωτερικών συγκοινωνιών, εργολαβική ασυδοσία (συχνά και κυρίως από «κομμουνιστές» ψηφοφόρους και κομματικά στελέχη),

απώλεια ευκαιριών για χρηματοδοτήσεις και απώλεια αξιοποίησης κάθε ευκαιρίας (ώστε να απομένουν μόνο οι επιδοτήσεις και η τακτική του ζήτουλα-«δώσε κάτι παραπάνω κυρά Ευρώπη»).

Ας ξαναγυρίσουμε στο αρχικό ερώτημα:

Ποιος από την Ικαριακή Αυτοδιοίκηση μπορεί να ισχυριστεί ότι ενδιαφέρεται πραγματικά να λυθεί το πρόβλημα των σκουπιδιών της Επαρχίας;

Όλοι οι πολίτες έχουν καταλάβει πια σήμερα ότι χωρίς συστηματική ανακύκλωση δεν βρίσκεται άκρη. Γιατί μόνο έτσι μειώνεται ο όγκος των σκουπιδιών. Και μάλιστα στην πηγή, εκεί που παράγεται το σκουπίδι: Στο σπίτι, στο χωριό, στο πανηγύρι, στο ξενοδοχείο, στο καφενείο, στο χωράφι. Αφού πάρεις το χαρτί, το γυαλί, τα πλαστικά, το αλουμίνιο και τα άλλα μέταλλα, αφού κάνεις κομπόστ και λίπασμα από τα υπολείμματα τροφής και τα κλαδέματα, τότε μένει πολύ λίγο για εναπόθεση. Τότε θα ψάχνεις για Χώρο Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) για να εναποθέσεις είκοσι φορές λιγότερα από ότι σε έναν ΧΥΤ Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ). Σε μια τέτοια περίπτωση μπορεί να αρκούν οι σημερινές χωματερές για τα υπολείμματα, με κατάλληλη διαμόρφωση. Να μη χρειάζεσαι χωροθέτηση για κάτι μεγάλο και ρυπογόνο, όπως είναι ένας ΧΥΤΑ.

Σε μια τέτοια περίπτωση χρειάζεσαι κάδους ανακύκλωσης σε κάθε γειτονιά. Και μια διαδημοτική (ή επαρχιακή για να είναι μέσα και οι Φούρνοι) επιχείρηση που σκοπός της θα είναι να συγκεντρώνει και να πουλάει τα υλικά της ανακύκλωσης.

Επομένως είναι νόθο το ερώτημα: «Που θα χωροθετηθεί ο ΧΥΤΑ της Ικαρίας;». Γιατί τελικά είναι βέβαιο ότι θα χωροθετηθεί σε περιοχή που ενοχλεί λιγότερο τους κατοίκους, ή μάλλον σε περιοχή που οι τοπικές αντιστάσεις θα είναι οι πιο αδύνατες, σύμφωνα με το σύνδρομο NIMBY (not in my backyard). Αντίστροφα: Θα χωροθετηθεί σε περιοχή που το φυσικό οικοσύστημα ακόμη λειτουργεί, σε περιοχή παρθένα. Με αποτέλεσμα να καταστραφεί άλλη μια περιοχή, ίσως πολύ σημαντική για το πολύπαθο οικοσύστημα της Ικαρίας. Θα ακολουθήσει η βόσκηση του ΧΥΤΑ, η παραγωγή κρέατος και γάλακτος με διοξίνες, η επιφανειακή μόλυνση και η

μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα, τοξικά υλικά στη θάλασσα, βιοσυσώρευση τοξικών ουσιών και βαρέων μετάλλων μέσω της τροφικής αλυσίδας, και τελικά ένας κύκλος που θα καταλήγει στο πιάτο μας. Δεν είναι καθόλου αμελητέα η ζημιά των τοπικών οικοσυστημάτων, που μπορεί να είναι και ανυπολόγιστη αν λάβουμε υπόψη μας ότι δεν είναι καθόλου μελετημένη. Θα είναι μια ακόμη επιβράβευση της άγνοιάς μας, μια τέτοια χωροθέτηση.

Πως στήνεται η ανακύκλωση;

Αρχικά με τους δημοτικούς υπαλλήλους που ασχολούνται με την αποκομιδή όλων των απορριμμάτων. Αν καταφέρουμε να ανακυκλώνουμε το 80% και πετάμε μόνο το 20%, τότε με την ανακύκλωση μπορούν να απασχολούνται το 80% των υπαλλήλων και με τα σκουπίδια το 20%.

Επειδή όμως η ανακύκλωση θα αποφέρει έσοδα, η κατάσταση θα είναι ευνοϊκή. Τότε θα πρέπει όλοι μαζί οι πολίτες (εδώ μπορεί να χρειαστεί κοινός αγώνας για ένα εύλογο αίτημα) να ζητήσουμε επιδότηση για τη μεταφορά στη στεριανή Ελλάδα εκείνων των ανακυκλωμένων υλικών που δεν θα μπορούμε να επεξεργαζόμαστε τοπικά (π.χ. τοπικά θα μπορούμε να παράγουμε κομπόστ για φυσικό λίπασμα αναδασώσεων ή για τα χωράφια). Με μια τέτοια επιδότηση είναι δυνατό να υπάρχουν έσοδα από την ανακύκλωση. Έσοδα που θα πρέπει να διατίθενται για να στηρίζουν την ανακύκλωση. Επιπλέον θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και μάλιστα σε σύγχρονα επαγγέλματα.

Όλα αυτά δεν είναι καινούργια γνώση.

Υπάρχουν εδώ και δεκαετίες και είναι λυμένα σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο.

Αυτό που λείπει είναι η ενεργοποίηση και η κινητοποίηση της κοινωνίας για το δικό της το συμφέρον.

Γίνονται αυτά σε μια διαλυμένη κοινωνία όπως είναι και η τοπική κοινωνία στην Ικαρία; ΟΧΙ. Αλλά μια σωστή ιδέα μπορεί να γίνει καθοδηγητική δύναμη ώστε όλοι οι πολίτες να ενημερωθούν και να ανακυκλώνουν. Ο Μάρξ έλεγε ότι όταν μια ιδέα περάσει στις μάζες μετατρέπεται σε υλική δύναμη (ρητό που για χρόνια υπήρχε σε πανό στον τοίχο του Κέντρου

Μαρξιστικών Ερευνών και ίσως υπάρχει ακόμη). Σε αυτό το στάδιο πρέπει να φτάσει η αυτοδιοίκηση. Αλλά, γιατί δεν ασχολείται τόσο με σύγχρονα προβλήματα και σύγχρονες λύσεις όσο το απαιτούν οι καιροί; Μπορεί να μην προλαβαίνει, γιατί ενδιαφέρεται κυρίως για το δικό της εργολαβικό και διαπλεκόμενο τοπικό σύστημα εξουσίας, όπως συμβαίνει και αλλού στην Ελλάδα. Σε εκείνες τις περιοχές όπου το κομματικό συμφέρον βρίσκεται πάνω από το τοπικό, και καταντάει (αυτό το κομματικό συμφέρον) να γίνεται στενό ιδιοτελές συμφέρον των αιρετών, ανεξαρτήτως κόμματος. Τότε ο αγώνας για κατάληψη του Δήμου μετατρέπεται σε

ιδιοτελή και οι παρατάξεις διαβάλλουν η μία την άλλη και επιδιώκουν όλοι να πάρουν το Δήμο για να κάνουν ακριβώς τα ίδια που έκαναν και οι προηγούμενοι: Να στήσουν το δικό τους εργολαβικό και διαπλεκόμενο τοπικό σύστημα εξουσίας για νομή κονδυλίων, διορισμών, εργολαβιών κλπ. Εκεί βρίσκεται σήμερα η Ικαριακή αυτοδιοίκηση. Αδιέξοδο, θα πείτε. Ακριβώς. Και η λύση είναι μία: Όλοι μαζί να δούμε ποιο είναι το τοπικό συμφέρον, το συμφέρον της Ικαρίας και των Φούρνων και να το βάζουμε πάνω από το στενό κομματικό ή ιδιοτελές συμφέρον. Όσο γρηγορότερα τόσο το καλύτερο.

[επιστροφή](#)

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ - ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.- ΓΙΑΤΙ;

Γράφει ο Δημήτρης Βαλής, Αντιπρόεδρος της Εθελοντικής Οργάνωσης ΔΡΑΣ.Ε. e-mail:actvd@yahoo.gr

Μεγάλες λέξεις και βαρύγδουπες κυκλοφορούν τα τελευταία χρόνια. Ευρωπαϊκές πόλεις αλλά και δημόσιοι φορείς κάνουν φιλότιμες προσπάθειες για να πείσουν την κοινωνία των απλών πολιτών για το κλείσιμο των ανεξέλεγκτων χωματερών για την προστασία των υπόγειων υδάτων, τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, την εξοικονόμηση της σπαταλούμενης ενέργειας, τη σωστή διαχείριση των απορριμμάτων.

Πώς όμως μπορούν να πραγματοποιηθούν όλα αυτά;

Απλή είναι η συνταγή. Οι εντεταλμένοι φορείς σχεδιάζουν, ευαισθητοποιούν και φυσικά ενημερώνουν τους πολίτες. Στη συνέχεια οι φορείς υλοποιούν δράσεις μόνο με τη συμβολή των πολιτών. Αν αγαπητοί αναγνώστες δεν αντιληφθούμε εμείς οι απλοί πολίτες και δεν πάρουμε στα χέρια μας αυτά που μας αφορούν, τότε κανένα σχέδιο και καμιά δράση δεν πρόκειται να πετύχει.

Με λίγα λόγια το περιβάλλον και η προστασία του να γίνει υπόθεση ΟΛΩΝ.

Βρήκα στοιχεία που δίνουν με απλά παραδείγματα τη σχέση αλουμινίου, γυαλιού, πλαστικού, χαρτιού με αυτό που λέμε περιβαλλοντικό ισοζύγιο και επιθυμώ να τα μοιραστώ μαζί σας.

Ας διαβάσουμε μαζί το περιβαλλοντικό "κόστος" για καθένα από τα υλικά καθημερινής χρήσης μας.

Ένα κουτάκι αλουμινίου «καίει» 0,1 λίτρο πετρέλαιο

Γι' αυτό το ταπεινό κουτάκι, που ζυγίζει 15 γραμμάρια, χρειάστηκε βωξίτης βάρους 60 γραμμαρίων. Τα κοιτάσματα βωξίτη δεν είναι ανεξάντλητα. Μεγάλες ποσότητες από το υλικό αυτό βρίσκονται στα τροπικά δάση. Η εξόρυξή τους σημαίνει αποψίλωση των πνευμόνων της Γης ή σκάψιμο των βουνών. Επιπλέον, για να παραχθεί το ένα κουτάκι, ξοδεύτηκε ενέργεια ικανή να λειτουργήσει μια τηλεόραση για τρεις ώρες. Όλοι αυτοί οι πολύτιμοι φυσικοί πόροι πάνε χαμένοι εάν το κουτάκι πέσει στα κοινά σκουπίδια, όπου θα μείνει για πολλά χρόνια πριν διαλυθεί.

Αντίθετα, η ανακύκλωσή του έχει πολλά οφέλη. Για να παραχθεί ένα ολοκαίνουργιο κουτάκι από ανακύκλωση απαιτείται μόλις το 5% της ενέργειας της κανονικής παραγωγής. Αποφεύγουμε έτσι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα σχεδόν ίσες με το βάρος του. Για κάθε τόνο ανακυκλώσιμου αλουμινίου κερδίζουμε 4 τόνους βωξίτη, 37 βαρέλια πετρέλαιο, 500 κιλά

σόδα και 100 κιλά ασβεστόλιθο. Και όλα αυτά σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, αφού χρειάζονται μόλις 90 μέρες για να εμφανισθεί πάλι στα ράφια.

Ένα γυάλινο μπουκάλι θα... φώτιζε ένα δωμάτιο για 8 ώρες

Κατασκευάζεται από άμμο (που μας δίνει πυρίτιο), ανθρακικό νάτριο και ασβεστόλιθο. Τα τρία αυτά υλικά συγχωνεύονται σε υψηλές θερμοκρασίες και γι' αυτό απαιτείται σημαντική ενέργεια. Υπολογίζεται ότι για την κατασκευή ενός μπουκαλιού καταναλώνεται ενέργεια ίση με αυτή που καίει ένας λαμπτήρας 100 Watt σε οκτώ ώρες. Γιατί να πετάμε στα σκουπίδια αυτόν τον πλούτο όταν η ανακύκλωση ενός γυάλινου μπουκαλιού μας δίνει το ίδιο προϊόν με 50% λιγότερη ενέργεια; Πόσο μάλλον, όταν υπολογίζεται ότι με την ανακύκλωση αποσοβούμε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα ίσες με το ένα τρίτο του βάρους του μπουκαλιού.

Μια μπαταρία μολύνει 400 κυβικά μέτρα νερού

100 εκατομμύρια μπαταρίες οικιακής χρήσης πωλούνται κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Μεγάλο ποσοστό από τις μπαταρίες αυτού του τύπου (έως και 20%) περιέχουν υδράργυρο, υλικό που προκαλεί νευρολογικές διαταραχές, θάνατο και τύφλωση. Αν και μικροσκοπικές, οι μπαταρίες μπορεί να προκαλέσουν ανυπολόγιστη καταστροφή, εάν πεταχτούν ανεξέλεγκτα, καθώς περιέχουν το εξαιρετικά επικίνδυνο κάδμιο (συνδέεται με καρκινογένεση, πνευμονοπάθειες, νεφρικές βλάβες κ.λ.π.) και σειρά ακόμα τοξικών ουσιών. Σκεφτείτε ότι μια μπαταρία είναι αρκετή για να μολύνει ένα κυβικό μέτρο χώμα και 400 κυβικά μέτρα νερού!

Αν και η ανακύκλωση ,μπαταριών δεν αποδίδει άμεσα οικονομικά, μας προστατεύει από τέτοιος κινδύνους.

5 πλαστικά μπουκάλια = 1 μπουφάν!

Εκτός από το ότι αυξάνουν τον όγκο των σκουπιδιών εάν δεν «τσαλακωθούν» (έχει υπολογιστεί ότι ο όγκος που καταλαμβάνει καθένα είναι 2,5 φορές το βάρος τους) θα χρειαστεί να περάσουν 400 - 500 χρόνια πριν αρχίσουν να αποσυντίθενται.

Αντίθετα, ανακυκλώνοντας μισό κιλό PET πλαστικά μπουκάλια, εξοικονομεί κανείς ενέργεια αντίστοιχη με 12.000 BTU. Η διαδικασία για την ανακύκλωσή τους είναι η εξής! Χωρίζονται ανά είδος (PET, PVC, PP), πλένονται και κομματιάζονται. Από τις νιφάδες κατασκευάζονται διάφορα προϊόντα: από νέα πλαστικά μπουκάλια έως ύφασμα, επένδυση μαξιλαριών και μπουφάν. Έχει υπολογιστεί ότι πέντε πλαστικά μπουκάλια είναι αρκετά για την επένδυση ενός μπουφάν, 25 για ένα φλις παλτό ή 26 μπουκάλια για να φτιαχτεί ένα κοστούμι από πολυεστέρα.

Πάνα μιας χρήσης: 15 δέντρα ανά παιδί

Μπορεί να είναι πρακτική αλλά με πολύ υψηλό κόστος. Και δεν μιλάμε μόνο για το οικονομικό κόστος (που μπορεί να ξεπεράσει τα 2.000 ευρώ για κάθε παιδί), αλλά για το περιβαλλοντικό. Έχει υπολογισθεί ότι για κάθε παιδί χρειάζονται πάνω από 5.000 πάνες μιας χρήσης, ποσότητα που απαιτεί τη θυσία 15 δέντρων! Ένα εκατομμύριο δέντρα κόβονται παγκοσμίως κάθε χρόνο μόνο για πάνες μιας χρήσης.

Από την άλλη, είναι από τα σκουπίδια που «φουσκώνουν» το συνολικό όγκο απορριμμάτων, καθώς οι πάνες που χρησιμοποιεί ένα και μόνο παιδί στην ανάπτυξη του ξεπερνούν σε βάρος τον ένα τόνο!

Ένα σπίτι «παράγει» 7,7 κιλά τετραπάκ ετησίως

Οι συσκευασίες από τετραπάκ κατακτούν όλο και μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς, καθώς είναι αρκετά εύχρηστες τόσο για τις εταιρίες, όσο για τους καταναλωτές. Υπολογίζεται ότι μια οικογένεια σε ένα χρόνο καταναλώνει 300 λίτρα γάλα και «παράγει» σκουπίδια τετραπάκ βάρους

7,7

κιλών.

Αν και ελαφρύ, μαλακό και ταυτόχρονα ανθεκτικό, το τετραπάκ αποτελεί πραγματικό εφιάλη για οποιοδήποτε σύστημα ανακύκλωσης. Καθώς αποτελείται κατά 77% από χαρτί, 18% από πλαστικό και 5% από αλουμίνιο, η ανακύκλωσή του απαιτεί το διαχωρισμό των διαφορετικών υλικών, πράγμα που καθιστά ιδιαίτερα δαπανηρό το κόστος της. Σε κάποιες

περιπτώσεις οι ίδιες οι εταιρίες που παράγουν τη συσκευασία αναλαμβάνουν και την ανακύκλωση, φτιάχνοντας νέα συσκευασία.

300 εκατ. ευρώ το χρόνο γίνονται... σακούλες

Παράγωγο του πετρελαίου και σύμβολο της κοινωνίας μιας χρήσης, η πλαστική σακούλα έχει κατακλύσει τη ζωή μας. Πάνω από 60.000 τόνοι πλαστικού μιας χρήσης καταναλώνονται κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Η παραγωγή τους υπολογίζεται ότι στοιχίζει περίπου 300 εκατ. ευρώ, δηλαδή 5 ευρώ το κιλό. Πολλαπλάσιο είναι το κόστος τους από τη στιγμή που θα πεταχτούν. Αυξάνουν τον όγκο των σκουπιδιών, η διαχείρισή τους είναι δύσκολη, ενώ μια πλαστική σακούλα χρειάζεται από 100 έως 400 χρόνια για να διαλυθεί αφού ταφεί. Επί πλέον, δυσκολεύει την αποσύνθεση και των απορριμμάτων οργανικής προέλευσης που περιέχουν. Ειδικά όταν οι πλαστικές σακούλες πέσουν στη θάλασσα είναι πολύ επικίνδυνες. Δεν είναι μόνο η ρύπανση - προκαλούν το θάνατο χελωνών και ψαριών.

Και μη νομίζετε ότι είναι δωρεάν: έρευνα του συνδέσμου των σούπερ μάρκετ αναφέρει ότι η αγρέωτη διανομή της πλαστικής σακούλας επιβαρύνει 0,3% την τελική τιμή.

Ο βασικός στόχος είναι η μεγάλη μείωση της χρήσης τους. Από κει και πέρα η εκ νέου χρησιμοποίηση, η ξεχωριστή συλλογή και η ανακύκλωση (παρότι κοστίζει αρκετά) αποτελούν καλύτερες επιλογές από το πέταγμα στο σωρό.

Για κάθε τόνο χαρτιού γλυτώνεις 32.000 λίτρα νερό.

Η έκρηξη των εντύπων κατακλύζει το σπίτι μας με χαρτί κάθε είδους. Μπορεί πολλά απ' αυτά (ειδικά τα διαφημιστικά) να δίνονται δωρεάν, το πραγματικό κόστος του χαρτιού όμως είναι πολύ μεγάλο. Το ποσό γίνεται κατανοητό όταν δούμε τι κερδίζουμε από την ανακύκλωσή του. Για κάθε τόνο χαρτιού που ανακυκλώνουμε, λοιπόν, σώζουμε 17 δέντρα, 32.000 λίτρα νερού, δύο βαρέλια πετρελαίου και 4.100 κιλοβατώρες ηλεκτρικού ρεύματος ικανού να καλύπτει τις ανάγκες ενός σπιτιού για πέντε μήνες. Σημαντική είναι και η εξοικονόμηση αερίων του θερμοκηπίου (πάνω από 74%), καθώς και η μείωση του όγκου των απορριμμάτων.

Ένας τόνος από υψηλής ποιότητας ανακυκλωμένο χαρτί μπορεί να αντικαταστήσει τρεις τόνους ξύλο για χαρτί. Δυστυχώς, όμως, τα περισσότερα περιοδικά που κυκλοφορούν σήμερα στην Ελλάδα δεν χρησιμοποιούν ανακυκλωμένο χαρτί.

Ταυτόχρονα, στην προσπάθεια για ιλουστρασιόν εκτυπώσεις περνούν το χαρτί με επικάλυψη καολίνης, η οποία περιέχει άργιλο. Ο άργιλος όμως δυσκολεύει την ανακύκλωση, καθώς δημιουργεί σβώλους και δίνει κακής ποιότητας ανακυκλωμένο χαρτί.

5 λεπτά για να αδειάσει, 200 χρόνια για να λιώσει

Χρησιμοποιούμε ένα ποτηράκι για ένα λεπτό και αυτό κάνει 200 χρόνια να λιώσει! Μάλλον δεν συμφέρει... Αλλά καθώς τα φαστ φουντ, το φαγητό «παραγγελία απέξω» και το φαγητό στο πόδι επεκτείνονται, τα πλαστικά πιατάκια, ποτηράκια, μαχαιροπήρουνα και κάθε είδους σκεύη μιας χρήσης γίνονται πια συνώνυμα της καθημερινότητας. Φτιαγμένα συνήθως από πολυστυρένιο, αποτελούν μεγάλο μέρος του συνολικού όγκου των πλαστικών απορριμμάτων και είναι εξίσου δύσκολο να διαλυθούν.

Το 1/3 των σκουπιδιών μας είναι κομπόστ

Φλούδες από φρούτα, λαχανικά και κάθε είδους υπολείμματα φαγητού πέφτουν «χύμα» στον σκουπιδοτενεκέ μας, φτάνοντας το 35- 50% του συνόλου των σκουπιδιών μας. Τα οργανικά σκουπίδια αποτελούν έτσι ένα μεγάλο μέρος του όγκου των αποβλήτων που κατευθύνονται για ταφή. Όπως ανακατεύονται με τα άλλα απορρίμματα, δυσκολεύουν την ανακύκλωση. Απεναντίας, εάν έπεφταν σε ξεχωριστό κάδο ή (ακόμα καλύτερα) εάν συλλέγονταν σε ειδικούς κάδους κομποστοποίησης σε κάθε σπίτι, θα μπορούσαν να μας δώσουν πολύ καλό κομπόστ, κατάλληλο για επιχωματώσεις και καλλιέργειες.

[επιστροφή](#)

Ελλάδα, η χώρα των 3.066 χωματερών

Όλες είναι ανεξέλεγκτες, οι περισσότερες εν λειτουργία, ελάχιστες έχουν αποκατασταθεί και πρέπει να κλείσουν ως το τέλος του 2008

Της Εφης Χατζηιωαννίδου

Με την εκπνοή του 2008, η χώρα μας θα πρέπει να έχει κλείσει όλους τους Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (βάσει κοινοτικών και εθνικών νόμων) και να κατασκευάσει 56 νέους οργανωμένους Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ), κάτι που όμως μοιάζει ανέφικτο. Η Πολιτεία υποστηρίζει ότι βρίσκονται σε λειτουργία περίπου 1.000 ΧΑΔΑ. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν διάσπαρτες στην επικράτεια 3.066 ανεξέλεγκτες χωματερές, συνολικής έκτασης πάνω από 40.000 στρέμματα. Πολλές από αυτές εμφανίζονται στους επίσημους υπολογισμούς ως ανενεργές, αλλά δεν είναι. Χρησιμοποιούνται ακόμη από τη «μαφία» των σκουπιδιών. Παρά το γεγονός ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ υποχρέωσε τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης να πάψουν να χρησιμοποιούν ΧΑΔΑ εκεί όπου υπάρχουν ΧΥΤΑ και να μην υπάρχουν περισσότεροι του ενός ΧΑΔΑ ανά δήμο, εντούτοις οι περισσότεροι είναι ακόμη ανοικτοί.

Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί περίπου 150 εκατ. ευρώ για κλείσιμο και αποκατάσταση των ΧΑΔΑ. Ωστόσο, πολλοί συνεχίζουν να εκμεταλλεύονται αυτούς τους χώρους για λόγους καθαρά κερδοσκοπικούς, ρίχνοντας μπάζα, πετρελαιοειδή και άλλα απόβλητα (παίρνουν από τους πελάτες 50 ευρώ τον τόνο στα πετρελαιοειδή, 15-20 ευρώ τον τόνο στα μπάζα και 70 ευρώ τον τόνο στα νοσοκομειακά απόβλητα).

Πώς έχει η εικόνα σήμερα:

-664 ΧΑΔΑ χαμηλής επικινδυνότητας οδεύουν προς κλείσιμο και αποκατάσταση (με χαμηλό κόστος) από τους οικείους ΟΤΑ (όμως, τα χρήματα για τις εργολαβίες αυτές βρίσκονται σε άλλο υπουργείο).

-343 ΧΑΔΑ έχουν ενταχθεί σε περιφερειακά προγράμματα και αρμόδιοι για το κλείσιμό τους είναι οι περιφερειάρχες.

-47 ΧΑΔΑ έχουν κλείσει με χρήματα από το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ.

-Μόλις 270 έχουν ήδη αποκατασταθεί.

Ηδη έχουν δοθεί 92 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ του ΥΠΕΧΩΔΕ, 28 εκατ. ευρώ από τα ΠΕΠ του υπουργείου Εσωτερικών και 30 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ του ΕΠΕΣΔΑ. «Το πρόβλημα όμως είναι υπαρκτό και οι ανοικτοί ΧΑΔΑ συνεχίζουν να υποθηκεύουν υδάτινους και εδαφικούς πόρους» λέει στην «Κ» ο πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (μη κερδοσκοπικός επιστημονικός οργανισμός) κ. Αντώνης Μαυρόπουλος, χημικός μηχανικός. «Θα μπορούσε όμως να αντιμετωπιστεί με 13 μεγάλες εργολαβίες στις 13 περιφέρειες της χώρας, μιας κι οι ΟΤΑ μεμονωμένα δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τη δαπάνη για το κλείσιμο και την αποκατάσταση».

Ακόμη και με τους πιο ευόιωνους υπολογισμούς καθίσταται σαφές ότι τουλάχιστον 520 ΧΑΔΑ θα συνεχίσουν για καιρό να λειτουργούν, καλύπτοντας τις ανάγκες σχεδόν ολόκληρης της Πελοποννήσου (τεράστιο το πρόβλημα), των Ιωαννίνων, της Νότιας Εύβοιας και πολλών νησιών. Να αναφέρουμε ότι περίπου οι μισές πρωτεύουσες των νομών της χώρας εξυπηρετούνται με ΧΑΔΑ και πολλές πόλεις δεν φαίνεται να λύνουν το πρόβλημα διαχείρισης των απορριμμάτων τους για τα επόμενα χρόνια. Η Δράμα, η Βέροια, η Εδεσσα, ο Πολύγυρος, τα Ιωάννινα, η Αρτα, η Ηγουμενίτσα, η Πρέβεζα, τα Τρίκαλα, η Καρδίτσα, η Λευκάδα, ο Πύργος, το Καρπενήσι, η Αμφισσα, η Τρίπολη η Κόρινθος, η Σπάρτη, η Μυτιλήνη, η Χίος, η Σάμος και η Σύρος θα συνεχίσουν να απορρίπτουν ανεξέλεγκτα τα σκουπίδια τους.

Λειτουργούν μόνο 45 Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων

Σήμερα στη χώρα λειτουργούν 45 Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων, που καλύπτουν το 60% των αναγκών εξυπηρετώντας 318 δήμους, ενώ σε φάση υλοποίησης βρίσκονται 56 νέοι ΧΥΤΑ (18 εκ των οποίων είναι επεκτάσεις) που θα καλύψουν τις ανάγκες 670 δήμων. Κοινή διαπίστωση είναι πως τα περισσότερα έργα κατασκευής ΧΥΤΑ σε αυτή τη φάση έχουν μεγάλα προβλήματα υλοποίησης, όχι για λόγους οικονομικούς, αλλά καθαρά κοινωνικούς, καθώς οι αντιδράσεις πολιτών είναι μεγάλες.

- Στις Σέρρες, στα Γιάννενα, στην Πρέβεζα, τα έργα καθυστερούν γιατί υπάρχουν μεγάλες αντιδράσεις από τους κατοίκους, αν και στα περισσότερα υπάρχουν ήδη ανάδοχοι των έργων.
- Στην Αλεξανδρούπολη υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση στις διαδικασίες, όπως και στη Δράμα.
- Στη νότια Εύβοια υπάρχει μελέτη αλλά το έργο είναι παγωμένο.
- Στην Αμφισσα το έργο βρίσκεται στο μηδέν, όπως και στην Ευρυτανία. Σε αντίστοιχη κατάσταση είναι και ολόκληρη η Πελοπόννησος.

Εξαιρετικά δυσάρεστη είναι και η κατάσταση που επικρατεί σε πολλά νησιά. Η Σαντορίνη, για παράδειγμα, δεν μπορεί να βρει λύση στο πρόβλημα, η γη είναι πανάκριβη και η κατασκευή ΧΥΤΑ θα έφερνε βαρύ πλήγμα στον τουρισμό. Αντίστοιχο πρόβλημα αντιμετωπίζει τόσο η Νάξος όσο και η Μήλος, και η Λευκάδα αλλά και η Ιθάκη. «Η απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των βιοαποδομήσιμων σκουπιδιών», λέει ο κ. Μαυρόπουλος, «δημιουργεί τεράστιο πρόβλημα καχυποψίας στους πολίτες, αφού όλοι γνωρίζουν ότι ο χώρος που θα... θυσιαστεί για χωματερή ταχύτατα θα κορεστεί και σε λίγο όλοι πάλι θα γυρεύουν παρθένα μέρη για σκουπιδότοπο».

Οι ΧΑΔΑ ανά νομό και δήμο

Οι πάνω από τρεις χιλιάδες ανεξέλεγκτες χωματερές ή Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων, όπως είναι η επίσημη ονομασία τους, σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είναι διάσπαρτοι απ' άκρη σ' άκρη της ελληνικής υπαίθρου. Σχεδόν κάθε χωριό έχει και τη χωματερή του. Μάλιστα μερικά κεφαλοχώρια έχουν πάνω από μία χωματερή. Λόγω έλλειψης χώρου, παρακάτω αναφέρεται μόνο ο συνολικός αριθμός τους σε κάθε δήμο.

(στο: Παραθέτουμε στη συνέχεια μόνο τις περιοχές των νησιών του Αιγαίου)

Νησιά Αιγαίου

- Νομός Λέσβου (59): Δήμοι Αγ. Παρασκευής (δύο), Αγιάσου (δύο), Ατσικής (μία), Γέρας (μία), Ερεσού - Αντίσσης (επτά), Ευεργέτουλα (τέσσερις), Κοιν. Αγ. Ευστρατίου (μία), Καλλονής (δέκα), Λουτρόπολης Θερμής (τρεις), Μανταμάδου (τρεις), Μηθύμνης (πέντε), Μύρινας (μία), Μυτιλήνης (τρεις), Πέτρας (τέσσερις), Πλωμαρίου (επτά), Πολιχνίτου (πέντε).
- Νομός Σάμου (23): Δήμοι **Αγ. Κηρύκου (μία)**, Βαθέος (μία), **Ευδήλου (τρεις)**, Καρλοβασιών (μία), Μαραθοκάμπου (τρεις), Πυθαγορείου (έξι), **Ραχών (τρεις)**, **Φούρνων - Κορσέων (πέντε)**.
- Νομός Χίου (26): Δήμοι Αμανής (τέσσερις), Ιωνίας (τέσσερις), Καμποχώρων (μία), Καρδαμύλων (μία), Μαστιχοχωριών (δεκατρείς), Ψαρών (τρεις).
- Νομός Δωδεκανήσου (40): Δήμοι Αρχαγγέλου (μία), Αστυπάλαιας (μία), Ατταβύρου (μία), Αφάντου (μία), Δικαίου (δύο) Ηρακλειδών (τέσσερις) Καλυμνίων (μία), Καμείρου (τέσσερις), Καρπάθου (τέσσερις), Κάσου (μία), Κω (μία), Λειψών (μία), Λέρου (μία), Λινδίων (δύο), Μεγίστης (μία) Νισύρου (μία), Νότιας Ρόδου (μία), Κοιν. Ολύμπου (μία), Πάτμου (μία), Πεταλούδων (τέσσερις), Ρόδου (μία), Σύμης (μία), Τήλου (τρεις), Χάλκης (μία).
- Νομός Κυκλάδων (44): Δήμοι Αμοργού (μία), Ανδρου (μία), Κοιν. Αντιπάρου (μία), Ανω Σύρου (μία), Κοιν. Δονούσας (μία), Δρυμαλίας (οκτώ), Εξωμβούργου (μία), Κοιν. Ηρακλείας (μία), Θήρας (τρεις), Ιητών (μία), Κέας (δύο), Κοιν. Πανόρμου (μία), Κοιν. Κουφονησιών (μία), Κύθνου (δύο), Μήλου (μία), Μυκόνου (δύο), Νάξου (μία), Κοιν. Οίας (δύο), Πάρου (επτά), Σερίφου (μία) Κοιν. Σικίνου (μία), Σίφνου (μία), Κοιν. Σχοινούσας (μία), Τήνου (μία), Κοιν. Φολεγάνδρου (μία).

<http://news.kathimerini.gr/4dcgi/ w articles ell 100055 02/12/2007 250868>

Ο παρατηρητικός αναγνώστης θα έχει ήδη διαπιστώσει ότι πάνω από τις μισές ΧΑΔΑ του Νομού Σάμου βρίσκονται στην Επαρχία Ικαρίας και σχεδόν το 1/3 στο νησί της Ικαρίας.

Οι ευρωπαϊκές καμπάνες έρχονται με ταχύτητα ...Κουρουπητού! Αν θέλουμε, μεταξύ άλλων, να αποφύγουμε για άλλη μια φορά τη δυσφήμιση της περιοχής μας, πρέπει να δράσουμε τώρα. Τέρμα η ραστώνη. Και η λύση είναι μόνο **ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ και ΧΥΤΥ**. Και μάλιστα με μπροστάρη την αυτοδιοίκηση της Επαρχίας.

Αν βέβαια, είναι μερικοί δήμαρχοι που δεν ξέρουν από πού να αρχίσουν, ας επισκεφτούν τα πετυχημένα παραδείγματα που υπάρχουν σε ορισμένους Δήμους στην υπόλοιπη Ελλάδα για να μάθουν. Ας αξιοποιήσουν τους Ικάριους επιστήμονες. Ας ρωτήσουν λεπτομέρειες από εκείνους

που έχουν ασχοληθεί ήδη εδώ και χρόνια πάνω στο νησί με το πρόβλημα των σκουπιδιών, και που έχουν αρθρογραφήσει, έχουν διοργανώσει ημερίδες και συσκέψεις. Ας διαμορφώσουν όλοι αυτοί μια πρόταση βιώσιμη και κοινά συμφωνημένη. Και ας παλέψουμε μετά όλοι μαζί για το κοινό τοπικό μας δίκιο. Η ζωή δείχνει ότι μόνο τέτοιες κοινές τοπικές δράσεις και αγώνες είναι αποτελεσματικοί.

(Μεταξύ μας: Το χειρότερο που θα έχουν να κάνουν είναι να πάνε να ρωτήσουν τον Περισό. Γιατί αν ο Περισός είχε τοπικές λύσεις για τα σκουπίδια, θα είχε λύσεις και για τις τοπικές συγκοινωνίες, για τους συνεταιρισμούς, για την υπερβόσκηση, για τα ιαματικά λουτρά, για τα φυτοφάρμακα και τόσα άλλα που δηλητηριάζουν και καταστρέφουν καθημερινά τη ζωή, την τοπική οικονομία και την κοινωνική συνοχή).

[επιστροφή](#)

Η κατάληψη της χωματερής του Αγίου Κηρύκου

Τι λένε οι ειδήσεις:

Σήμερα το βράδυ στις 8 θα αποφασιστεί η συνέχιση ή μη της κατάληψης της χωματερής του Αγίου Κυρήκου

[Δημοσιεύτηκε στις 1/2/2008 - 3:27:00 μμ]

Σήμερα το βράδυ στις 8 θα αποφασίσουν οι κάτοικοι των Καταφυγίου, Οξέ και Φάρου στην Ικαρία τη συνέχιση ή μη της κατάληψης της χωματερής του Αγίου Κυρήκου. Οι κάτοικοι από τις 7 το πρωί της Δευτέρας απαγόρευσαν τη ρίψη σκουπιδιών και την προσέλευση των απορριμματοφόρων, διεκδικώντας να σταματήσει η καύση των σκουπιδιών και να δοθεί οριστική λύση στη διαχείριση των απορριμμάτων για το νησί.

[Πηγή:ΕΡΑ] <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=21483>

Αναστέλλει μέχρι και αύριο ο Δήμος Αγίου Κηρύκου την λειτουργία της Υπηρεσίας Καθαριότητας

[Δημοσιεύτηκε στις 31/1/2008 - 12:27:00 μμ]

Την λειτουργία της Υπηρεσίας Καθαριότητας αναστέλλει μέχρι και αύριο ο Δήμος Αγίου Κηρύκου σε ένδειξη συμπαράστασης στη κατάληψη που πραγματοποιούν οι Σύλλογοι των ορεινών οικισμών του Δ.Δ Αγίου Κηρύκου (Καταφυγίου – Οξέ, κ.λ.π) στο ΧΑΔΑ του Δήμου, λόγω της παρατεταμένης παραμονής του στην περιοχή του Κάστρου καθώς και της επιβάρυνσης που προκαλεί στη περιοχή και τους κατοίκους η λειτουργία του στη περιοχή. Ο Δήμος καλεί τους Δημότες, αυτό το διάστημα να μην τοποθετούν στους κάδους οργανικά απορρίμματα (υπολείμματα κρέατος, κ.λ.π), και τα υλικά συσκευασιών (χαρτιά – σακούλες – κούτες) να τοποθετούνται αφού περιοριστεί ο όγκος τους και δεθούν. Σε διαφορετική περίπτωση η κατάσταση που θα δημιουργηθεί πέραν της δυσοσμίας και του όγκου που θα συσσωρευτεί, θα καθυστερήσει χρονικά και την απομάκρυνση τους μετά το πέρας της κατάληψης του ΧΑΔΑ.

[Πηγή:ΕΡΑ] <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=21410>

Σχόλιο: Η ευθύνη για το ότι καίει η χωματερή επί μήνες είναι του Δήμου. Η ένδειξη συμπαράστασης του Δήμου δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες του. Όπως συμβαίνει και στις άλλες ΧΑΔΑ της Ικαρίας, οι χωματερές καίγονται και οι δήμοι που έχουν την ευθύνη ολιγωρούν και δεν σβύνουν τις φωτιές. Και βέβαια, ούτε λόγος για ανακύκλωση από τους ίδιους τους δήμους.

[επιστροφή](#)

Για να διευκολύνουμε τον προβληματισμό, θα παραθέσουμε μερικά ΚΑΚΑ παραδείγματα από άλλες περιοχές. Επιδιώξή μας είναι να χρησιμοποιηθεί η πρόσφατη πείρα που υπάρχει στη Σύρο και στο Ρέθυμνο και στην περίπτωση της Επαρχίας Ικαρίας, μήπως και **αναγκαστούν** οι Δήμοι, το Επαρχείο, η Νομαρχία και το ΥΠΕΧΩΔΕ να κάνουν κάτι προς την μόνη βιώσιμη λύση: Της ανακύκλωσης.

8/12/2000

Προς το Δήμο Άνω Σύρου

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : Δήμο Ερμούπολης
: Δήμο Ποσειδωνίας
: Εισαγγελία Πρωτοδικών

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΚΑΥΣΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΧΩΜΑΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΚΟΡΑΚΙ

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε

Αξιότιμα μέλη του Δ.Σ.

Με την επιστολή μας αυτή θα θέλαμε να θίξουμε ένα καυτό πρόβλημα που ταλανίζει επί δεκαετίες το νησί μας, απειλεί άμεσα την υγεία τη δική μας και των παιδιών μας και ταυτόχρονα αποτελεί προσβολή τόσο για τον πολιτισμό μας εν έτει 2000 όσο και για την τοπική αυτοδιοίκηση εν γένει. Και αναφερόμαστε συγκεκριμένα στην χωματερή του Κορακίου και στον τρόπο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων σήμερα.

Όπως είναι σε ορισμένους γνωστό, ο καθορισμός της θέσης για την τελική διάθεση των απορριμμάτων του Δήμου Ερμούπολης, υπεγράφη με σχετική άδεια της Νομάρχου κας Παπαζώη την 25/5/1983 και ορίζει σαν επιλεγμένο χώρο την τοποθεσία Κοράκι.

Στο σημείο αυτό αντιγράφουμε αυτολεξεί από την άδεια τα εξής: «Η διάθεση των απορριμμάτων θα γίνεται με την μέθοδο της υγειονομικής ταφής ή με την μέθοδο καύσης μέσα σε ειδικούς κλιβάνους και σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές Διατάξεις καθώς και τις Διατάξεις του Ν.998/79 περί προστασίας των Δασών και Δασικών εκτάσεων της Χώρας».

Το τι γίνεται σήμερα, εάν γίνεται υγειονομική ταφή, όπως καθορίζει η ισχύουσα Νομοθεσία, και εάν είναι νόμιμη η λειτουργία της χωματερής, ασφαλώς είναι σε όλους γνωστό. Απλά σας καταθέτουμε ότι δεν υπάρχει άρθρο από τους ισχύοντες νόμους περί διαχείρισης των στερεών αποβλήτων που να μην παραβιάζεται κατάφωρα.

Κατ' αρχάς δεν γίνεται καν ταφή απορριμμάτων με στεγανοποίηση του υπεδάφους, κάλυψη με χώμα των σκουπιδιών κλπ. Οι όγκοι των σκουπιδιών σπρώχνονται με μπουλντόζες στην απότομη κατωφέρεια της περιοχής και με συνεχείς προκαλούμενες καύσεις –και όχι αυταναφλέξεις, όπως αιτιώνται οι υπεύθυνοι- γίνεται προσπάθεια να μειωθεί ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των απορριμμάτων, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού των περιοχών του Αγ. Δημητρίου, του Δειλίου, της Χαραυγής αλλά μερικές φορές και όλης της Ερμούπολης και της Άνω Σύρου να υποχρεούται να αναπνέει τοξικότερες ουσίες, προϊόντα της ατελούς καύσης των σκουπιδιών, όπως διοξίνες, καρκινογόνες ενώσεις του άνθρακα με αλογόνα, βενζοπυρένια κλπ.

Και καλά εμείς, αλλά να δηλητηριάζονται εν γνώσει μας και παιδιά και βρέφη είναι κάτι το οποίο δεν θα δεχτούμε άλλο να το υπομένουμε.

Όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω όλα τα άρθρα της Υπουργικής απόφασης 69728/ 824/ 1996 (ΦΕΚ 358/ τ. Β' /17-5-1996) που προβλέπουν την διαχείριση των στερεών αποβλήτων, όπως προβλέπει και η άδεια της κας Παπαζώη, παραβιάζονται είτε αυτά αφορούν τους κινδύνους στο νερό, στον αέρα, στο έδαφος, στην χλωρίδα, την πανίδα, τις οσμές, την αλλοίωση του τοπίου των περιοχών που προστατεύονται νομικά (εισήγηση Συμβουλίου Επικρατείας για την Πάνω Μεριά), περιοχές με νομοθετικά καθορισμένο πολιτιστικό ενδιαφέρον (σπηλιά Φερεκύδη) κλπ.

Ήδη, όπως θα γνωρίζετε, ύστερα από τις παρεμβάσεις στον τύπο και στον τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό του Δημ. Συμβούλου κ. Χαλαβαζή και του Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου Κυκλάδων κ. Πανοηλία, ο εισαγγελέας πρωτοδικών έχει ήδη καταρτίσει φάκελο με όλο το προανακριτικό υλικό και έπεται πιθανή ποινική δίωξη των υπευθύνων, πράγμα που πιστεύουμε ότι τελικά θα γίνει. Γι' αυτό όμως που δεν θα πρέπει να είναι υπερήφανοι οι Δήμοι του νησιού μας είναι το γεγονός ότι, ενώ σε όλους μας είναι γνωστή η κατάφωρη αυτή παράβαση κάθε

σχετικού νόμου, όλα αυτά τα χρόνια, δεν έχει γίνει η παραμικρή κίνηση έστω ενός μελλοντικού προγράμματος επιστημονικής και σύγχρονης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων που θα έθετε ταυτόχρονα και βραχυπρόθεσμα μέτρα όπως την πάταξη και την αποφυγή των δολίων καύσεων των απορριμμάτων που γίνονται και σε όλη τη διάρκεια του χειμώνα, όπου η απαράδεκτη δικαιολογία της αυτανάφλεξης δεν στέκει.

Σύμφωνα με την οδηγία 31/26/4/1999 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι λειτουργούντες χώροι υγειονομικής ταφής που έχουν άδεια λειτουργίας μπορούν να την ανανεώσουν μόνο εφόσον πληρούν τις προδιαγραφές που θέτει η ίδια η οδηγία. Διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα και ποινικές ευθύνες στους Δημάρχους όπως άλλωστε προβλέπει και ο περιβαλλοντικός νόμος 1650/ 86.

Σας καλούμε, λοιπόν, σαν απλοί πολίτες αυτού του τόπου να τιμήσετε τη θέση που σας εμπιστευτήκαμε, να θέσετε την προστασία της ζωής μας, και της ζωής των παιδιών μας, όσο και την διαφύλαξη του Φυσικού Περιβάλλοντος πάνω από κάθε μικροσκοπιμότητα και κυρίως πάνω από την αδιαφορία του ωχαδερφισμού που έχει γίνει σημείο των καιρών μας.

Επειδή δεν θεωρούμε τιμητικό, η υπόθεση αυτή να πάρει το δρόμο της δικαιοσύνης σας παρακαλούμε το συντομότερο να δρομολογηθούν οι διαδικασίες που ορίζει σαφώς ο νόμος και ο σεβασμός τόσο στον Πολιτισμό που πρέπει να διατηρήσουμε και να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές, όσο και στην έννοια της ισονομίας. Τι παράδειγμα θα δώσετε σε κάθε απλό δημότη, όταν εσείς σαν άρχοντες της τοπικής κοινωνίας διατηρείτε ένα καθεστώς καθ' όλα παράνομο και προκλητικό: Την σκόπιμη καύση των απορριμμάτων με ό,τι αυτή συνεπάγεται. Με την επιστολή μας αυτή, επίσης, ζητάμε να ενημερωθούμε για το πώς προτίθεστε να ενεργήσετε με βάση την οδηγία 31/ 26/4/1999 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων που υποχρεώνει επιτέλους τους ΟΤΑ να προχωρήσουν σε δημιουργία ΧΥΤΑ.

Ευχαριστούμε για το χρόνο σας και την προσοχή σας.

[επιστροφή](#)

Απορ/τα-Ανακύκλωση: Σύρος, Χωματερή, η παρανομία συνεχίζεται

Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2005

Δεν έχει περάσει αρκετός καιρός από τις 26 Ιουνίου όταν σημειώθηκε πυρκαγιά στη χωματερή της Σύρου στη θέση Κοράκι, η οποία έγινε αισθητή σε ολόκληρο το νησί, που είχε καλυφθεί από δηλητηριώδη νέφη. Τόσο η νομαρχιακή όσο και η τοπική αυτοδιοίκηση (στην προκειμένη περίπτωση ο δήμος Άνω Σύρου) γνωρίζουν από πρώτο χέρι το πρόβλημα της παράνομης και επικίνδυνης λειτουργίας της χωματερής.

Η υγειονομική ταφή των απορριμμάτων, την οποία προέβλεπε η άδεια λειτουργίας της χωματερής, δεν γίνεται εξαιτίας και της έλλειψης χώματος. Η απόρριψη των απορριμμάτων είναι ανεξέλεγκτη, μιας και η χωματερή δέχεται, εκτός από οικιακά απόβλητα, τα κατάλοιπα του δημοτικού σφαγείου, καθώς και μολυσματικά απόβλητα του νοσοκομείου. Οι αναφλέξεις και οι αυταναφλέξεις είναι στην ημερήσια διάταξη. Οι πυρκαγιές που ξεσπούν συχνά στο Κοράκι υποχρεώνουν τους Ερμούπολίτες να αναπνέουν τοξικές ουσίες, προϊόντων της ατελούς καύσης των σκουπιδιών, όπως διοξίνες, βενζοπυρένια, κ.α.

Παρόλο που η εν λόγω χωματερή δεν τηρεί τις προδιαγραφές λειτουργίας που ο νόμος προβλέπει, η άδεια λειτουργίας της ανανεώνεται, ποινικές ευθύνες δεν αναζητούνται, πρόστιμα- που το νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει- δεν επιβάλλονται. Οι διαδικασίες για τη δημιουργία ΧΥΤΑ προχωρούν πολύ αργά. Κι ο στρουθοκαμηλισμός των εμπλεκομένων φορέων καλά κρατεί.

Εν τω μεταξύ πληθαίνουν το τελευταίο χρονικό διάστημα οι διαμαρτυρίες πολιτών για το συνεχόμενο επί σειρά ετών έγκλημα που διαπράττεται εις βάρος της δημόσιας υγείας. Αγγίζει πλέον τα όρια της αγανάκτησης η ολιγωρία των αρμοδίων υπηρεσιών, η προβολή

ανυπόστατων δικαιολογιών, η μετάθεση ευθυνών, η ανεύθυνη διαχείριση.

Απ' ότι γνωρίζουμε, ήδη έχει υποβληθεί μήνυση στο Εισαγγελέα Πρωτοδικών Σύρου κατά παντός υπευθύνου για παράνομη καύση σκουπιδιών στη χωματερή, η οποία σημειωτέον δεν αποτελεί εξαίρεση μεταξύ των εκατοντάδων χωματερών που λειτουργούν παράνομα ανά την επικράτεια.

Δεδομένου ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είτε αδυνατεί είτε αδιαφορεί για τη λύση του προβλήματος, η εμπλοκή της δικαιοσύνης είναι ίσως μια κάποια λύση.

(Πηγή: εφημερίδα ΑΠΟΨΗ)

Σημείωση του Ηλεκτρονικού Περιοδικού ΕΥΠΛΟΙΑ: Στις 28 Οκτωβρίου 2005 η φωτιά έκαψε για 3 ολόκληρες μέρες σκεπάζοντας λόγω των βορείων ανέμων ολόκληρη την Άνω Σύρο και την Ερμούπολη οι κάτοικοι των οποίων εισέπνεαν χωρίς να το γνωρίζουν ΔΙΟΞΙΝΗ (*), το ίδιο συνέβη και στις 16 και στις 22 Νοεμβρίου.

(*) ΔΙΟΞΙΝΗ, εξαιρετικά δηλητηριώδης τοξική ουσία με απρόβλεπτες καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον. Διαφυγή διοξίνης στην ατμόσφαιρα, με τραγικά αποτελέσματα, σημειώθηκε το 1976 κατά το ατύχημα του Σεβέζο στην Ιταλία. Μετά την έκρηξη τα πουλιά και τα ζώα άρχισαν να πεθαίνουν γρήγορα, ενώ πολλά μικρά παιδιά μπόηκαν στο νοσοκομείο σοβαρά άρρωστα. Αφού πέρασαν 16 ημέρες οι αρχές άρχισαν την εκκένωση της περιοχής. Το Σεπτέμβριο του 1978, όσοι κάτοικοι απέμειναν γύρισαν στα σπίτια τους, αφού η Ginandan της οποίας θυγατρική ήταν η ICMEZA τους βεβαίωσε ότι η πόλη καθάρισε. Στο διάστημα όμως αυτό εκτός από τους θανάτους, πολλοί αρρώστησαν από σοβαρές ασθένειες όπως η χλωρακμή, καρκίνος στο συκώτι κ.λ.π. Έκτοτε τέτοια ατυχήματα με τόσο σοβαρές επιπτώσεις, χαρακτηρίστηκαν και με νόμο «ατυχήματα μεγάλης έκτασης τύπου Σεβέζο».

[επιστροφή](#)

Σύρος - Κρίματα κι απορρίμματα της Αναστασίας Λυγγού

16-3-06

Στα όρια του Δήμου Άνω Σύρου ανήκει η κατ' ευφημισμό χωματερή Κοράκι. Κάθε χρόνο ο Δήμος Άνω Σύρου εισπράττει ένα σεβαστό ποσό από τους άλλους 2 δήμους του νησιού για την υποδοχή των απορριμμάτων τους και για την σωστή λειτουργία του χώρου.

Αν επιχειρήσει κάποιος να πάει έως εκεί θα διαπιστώσει πως τα σκουπίδια είναι έτοιμα να δραπετεύσουν προς την πόλη. Το ερπυστριοφόρο μηχάνημα που χρησιμοποιούσε ο συνάδελφός μας για να τα σπρώχνει στο γκρεμό έχει χαλάσει εδώ και καιρό. Αν εμείς δεν μεσολαβούσαμε στον πρόεδρο της ΤΕΔΚ κ. Δεκαβάλλα ο οποίος προς τιμήν του ενήργησε άμεσα, νομίζουμε πως ο δήμαρχος της Άνω Σύρου δεν θα σκεφτόταν ποτέ να το ζητήσει ο ίδιος. Στον ίδιο χώρο εναπόθεσης σκουπιδιών, δίχως απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της Άνω Σύρου έχει μεταφερθεί ο κλίβανος του νοσοκομείου. Εκεί μεταφέρονται όσα απορρίμματα από το νοσοκομείο χρήζουν αποτέφρωσης, καθώς και κάποια από τα προϊόντα του σφαγείου. Μέχρις εδώ όλα φαίνονται μια χαρά. Όμως, όσο λειτουργεί ο κλίβανος δεν υπάρχει κάποιος τεχνικός που να παρακολουθεί την διαδικασία και που μπορεί να επέμβει αν χρειαστεί.

Αναζητήσαμε πυροσβεστήρες στον χώρο του κλιβάνου, αλλά ο συνάδελφος μας είπε πως ήταν κάπου εκεί δίπλα. Παραπέρα. Όχι πάντως εκεί που έπρεπε να βρίσκονται Η υδραυλική εγκατάσταση είναι ανεπαρκής. Το πόσο γρήγορα θα φτάσει η Πυροσβεστική αν υπάρξει ανάγκη, εξαρτάται από το αν ο συνάδελφος μας έχει καλό σήμα και μπαταρία στο κινητό του, μιας και δεν υπάρχει σταθερή τηλεφωνική γραμμή. Τα σκουπίδια δίνουν την εικόνα που είπαμε παραπάνω περιμένοντας κάποια δυνατή μπόρα ώστε να κυλήσουν ανενόχλητα προς την θάλασσα. Σε αυτά τα απορρίμματα συμπεριλαμβάνονται και όσα από τα υπόλοιπα του σφαγείου δεν αποτεφρώνονται, καθώς και ψόφια ζώα, άδεια γκαζάκια, βαμβάκι από την

πειραϊκή πατραϊκή. Με τις συνεχείς αναφλέξεις που γίνονται το καλοκαίρι είναι θαύμα το πώς δεν έχει καεί ακόμη το νησί. Αν ξεκινήσουμε να συζητάμε για την μόλυνση της θάλασσας, του αέρα του εδάφους και του υδροφόρου ορίζοντα ο ορισμός εγκληματική πράξη δεν θα έχει πια το ίδιο νόημα.

Γνωρίζουμε ότι το Κοράκι έχει ενταχθεί στο Ταμείο συνοχής, όπως επίσης γνωρίζουμε και την αδυναμία του Δήμου Άνω Σύρου και της τεχνικής του υπηρεσίας του, του ενός συναδέλφου να υλοποιήσει το έργο. Και απευθύνουμε το ερώτημα προς το Δήμο Άνω Σύρου και την Περιφέρεια, για το πως προχωράει το έργο, γιατί εμείς θεωρούμε πως είναι το πιο σημαντικό για το νησί, διότι άπτεται της υγείας των κατοίκων του και ειδικότερα των συναδέλφων μας. Περιμένουμε βεβαίως απάντηση πάνω σε αυτό.

Στον ίδιο δήμο υπάρχει συνάδελφός μας ο οποίος καθημερινά φορτώνεται στους ώμους τα απορρίμματα του οικισμού, γιατί ο δήμος δεν έχει χρήματα να αγοράσει ένα γαιδουράκι που θα αντικαταστήσει αυτά που πέθαναν εδώ και καιρό από πείνα.

Στο Σφαγείο είναι καλλίτερα να μην πλησιάσει κανείς. Η κατάσταση εκεί θυμίζει μεσαίωνα. Τα σύγχρονα σφαγεία ακόμη τα περιμένουμε. Εν τω μεταξύ το αίμα των σφαγμένων ζώων κυλά προς την θάλασσα, ενώ οι σάρκες τους στολίζουν το σκουπιδότοπο.

Τα απορριμματοφόρα στους Δήμους της Ερμούπολης και της Άνω Σύρου δεν πλένονται σχεδόν ποτέ. Έτσι έχουμε μια συνεχή ανανέωση του αρώματος στους δρόμους της πόλης και στα ρουθούνια των συναδέλφων μας που τα ακολουθούν, με ότι αυτό σημαίνει για την υγεία τους, όσες μάσκες και να φορούν.

Αν δεν σας φτιάξαμε ακόμη την ημέρα υπάρχουν χειρότερα και πιο μακάβρια. Τα προϊόντα των εκταφών του νεκροταφείου, καταλήγουν και αυτά στον σκουπιδότοπο μαζί με τα οικιακά απορρίμματα. Και δεν θέλουμε να συνεχίσουμε με λεπτομέρειες.

Σε όλη αυτή τη διακίνηση και αποκομιδή των απορριμμάτων καθώς καταλαβαίνετε εμπλέκονται εργαζόμενοι σαν κι εμάς που καθήκον τους είναι να μας απαλλάξουν από αυτά που εμείς δημιουργούμε. Τόνους σκουπιδιών καθημερινά. Τα παραπάνω τα έχουμε εκθέσει πάρα πολλές φορές στους Δημάρχους

Τι γίνεται από την μεριά τους; Αν είχε δοθεί λύση δεν θα το συζητούσαμε σήμερα. Το μόνο που όπως φαίνεται τους ενδιαφέρει είναι η προώθηση των θέσεων τους μέσω της ΚΕΔΚΕ, η διατήρηση της καρέκλας τους και οι επερχόμενες εκλογές.

Κείμενο που διαβάστηκε σε συνέντευξη τύπου που δόθηκε από τα σωματεία των εργαζομένων στο Δημόσιο και στους Δήμους.

Η Αναστασία Λυγνού είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στους ΟΤΑ Σύρου.

ΠΗΓΗ: ΕΥΠΛΟΙΑ 17ο Τεύχος <http://eyploia.aigaio-net.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=1333>

[επιστροφή](#)

Το χρονικό του περιβαλλοντικού εγκλήματος της χωματερής στο Μαρουλά Ρεθύμνου

Η ιστορία της χωματερής του Μαρουλά στο Ρέθυμνο, που άρχισε να κατασκευάζεται το 1993 ως ΧΥΤΑ, χρησιμοποιήθηκε χωρίς να ολοκληρωθεί ποτέ το έργο ενώ χρηματοδοτήθηκε πολλές φορές ακόμα και από την ΕΕ μέχρι το 1998 οπότε έληξε και τυπικά η άδειά της ως ΧΥΤΑ.

Έκτοτε λειτουργεί ως ανεξέλεγκτη χωματερή, καταδικάστηκε από την ΕΕ ως επικίνδυνη και παράνομη, επισήμως "έκλεισε" αλλά στην πράξη χρησιμοποιείται κανονικά ενώ εδώ και έξη μήνες τουλάχιστον καίγεται σκορπίζοντας στην ατμόσφαιρα επικίνδυνες διοξίνες.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΕΝΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

1993. Η χωματερή του Μαρουλά άρχισε να κατασκευάζεται ως ΧΥΤΑ (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων), με προϋπολογισμό 450.000.000. δρχ.

4-3-1994. Αρχίζει η εναπόθεση των απορριμμάτων χωρίς να έχει ολοκληρωθεί το έργο και πριν εξασφαλισθεί η προστασία της μεμβράνης στεγάνωσης.

1996. Δημοσιεύματα και καταγγελίες, στον τοπικό τύπο, για ρύπανση πηγαδιών από τα στραγγίδια του ΧΥΤΑ που είναι ήδη κορεσμένος ενώ δεν έχει συσταθεί ακόμα ο φορέας

διαχείρισής του. Η κακή κατάσταση του ΧΥΤΑ και οι περιβαλλοντικές βλάβες στην περιοχή από την λειτουργία του αναφέρονται σε έγγραφο του δημάρχου Ρεθύμνου προς το ΥΠΕΧΩΔΕ (30-5-1996), με το οποίο ζητά επιπλέον χρηματοδότηση 600.000.000 δρχ., προκειμένου να ολοκληρωθεί το έργο. (Παράλληλα, δηλώνει στον Τύπο ότι ο ΧΥΤΑ λειτουργεί άψογα και είναι από τους καλύτερους της Ελλάδας).

1997. Ένα χρόνο πριν λήξουν οι περιβαλλοντικοί όροι για την λειτουργία του ΧΥΤΑ, ο δήμος Ρεθύμνου λαμβάνει από το ΥΠΕΧΩΔΕ χρηματοδότηση 600.000.000 δρχ. για την ολοκλήρωση του έργου. Το έργο δεν θα ολοκληρωθεί ποτέ και οι περιβαλλοντικοί όροι που είχαν τεθεί για την άδεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ δεν θα εφαρμοσθούν.

27-8-1998. Λήγει η άδεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ. Ο χώρος είναι, και τυπικά πλέον, μια ανεξέλεγκτη και παράνομη χωματερή. Στην επίσημη αλληλογραφία, όμως, και στις δηλώσεις των αρμοδίων συνεχίζει να αναφέρεται ως ΧΥΤΑ.

Για την χωματερή του Μαρουλά, υπο το όνομα ΧΥΤΑ, δίνεται χρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE της Ε.Ε. (Αύγουστος του 1998).

Το 2000, ο ΧΥΤΑ / χωματερή του Μαρουλά είναι ήδη το σημαντικότερο περιβαλλοντικό πρόβλημα του νομού. Τα στραγγίδια ρέουν από παντού και μέσα από το ρέμα της Αγίας Τριάδας καταλήγουν στην παραλιακή ζώνη. Τα σχετικά δημοσιεύματα και οι καταγγελίες στον τύπο είναι σχεδόν καθημερινά. Το ίδιο και οι προσπάθειες των τοπικών αρχών να υπερασπιστούν την χωματερή.

2-4-2001. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μαρουλά καταθέτει ενώπιον του Πρωτοδικείου Ρεθύμνου αίτηση προσωρινών μέτρων, ζητώντας να κλείσει ο «ΧΥΤΑ». Η αίτηση απορρίπτεται (29-6-2001). Στα έγγραφα που ο Δήμος Ρεθύμνου καταθέτει στο δικαστήριο περιλαμβάνεται και γνωμοδότηση δύο καθηγητών του Πολυτεχνείου Κρήτης οι οποίοι παρουσιάζουν την χωματερή ως έναν αποδεκτό ΧΥΤΑ. Οι επιστήμονες αυτοί είναι οι ίδιοι που, λίγες ημέρες πριν, υπέγραψαν σύμβαση με τον Δήμο Ρεθύμνου στα πλαίσια προγράμματος για βελτιωτικά έργα στον «ΧΥΤΑ» (που δεν υλοποιήθηκαν ποτέ).

Την ίδια περίοδο (Απρίλιος-Ιούνιος 2001), βλέπουν το φως της δημοσιότητας φωτογραφίες και βίντεο που σοκάρουν: Η λάσπη του βιολογικού του Ρεθύμνου και τα απόβλητα των δημοτικών σφαγείων απορρίπτονται και αφήνονται ακάλυπτα στην χωματερή. Πολλές δεκάδες εγκαταλειμμένα αυτοκίνητα (από τα οποία δεν έχουν αφαιρεθεί οι μπαταρίες) και εκατοντάδες ελαστικά αυτοκινήτων συσσωρεύονται στο χώρο του «ΧΥΤΑ». Οι εικόνες επιβεβαιώνουν την έκθεση αυτοψίας του Κλιμακίου Ελέγχου Περιβάλλοντος (21-2-01) η οποία, επί πλέον, αναφέρει ότι «δίπλα στον ΧΥΤΑ καίγονται, κατά καιρούς, ογκώδη απορρίμματα που περιέχουν πλαστικά υλικά κάθε είδους».

3-5-2001. Μέλη του Περιβαλλοντικού Συλλόγου Ρεθύμνου προσφεύγουν στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ε.Ε. καταγγέλλοντας την παράνομη και επικίνδυνη λειτουργία της χωματερής.

8-5-2003. Θετική γνωμοδότηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ρεθύμνου για την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργου αποκατάστασης και ...επέκτασης ΧΥΤΑ Ρεθύμνου. Όπως προκύπτει από τα πρακτικά, η πλειονότητα των νομαρχιακών συμβούλων δεν έχουν διαβάσει την μελέτη, που θεωρείται ως μια γραφειοκρατική αναγκαιότητα για την απόσπαση Κοινοτικών πόρων (το έργο έχει ενταχθεί στον Περιφερειακό Σχεδιασμό που προσβλέπει σε χρηματοδότηση από το Κοινοτικό Ταμείο Συνοχής).

Η μελέτη επικρίνεται από τον Περιβαλλοντικό Σύλλογο ως ελλιπής, ανακριβής και παραπλανητική. Ανάμεσα σε πολλές ανακρίβειες, παρουσιάζει την χωματερή ως νόμιμο ΧΥΤΑ (που διαθέτει άδεια και λειτουργεί σύμφωνα με όλες τις προδιαγραφές). Υποστηρίζει δε, ότι στην επέκταση θα χρησιμοποιηθούν οι υποδομές αυτού του (ανύπαρκτου) ΧΥΤΑ. Οι ενστάσεις κατά της μελέτης και οι προσφυγές κατά της απόφασης του Ν.Σ., που καταθέτουν ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μαρουλά, απορρίπτονται από τα αρμόδια όργανα.

Έναν χρόνο μετά (2004), το Ταμείο Συνοχής θα αναστείλει τις πληρωμές που αφορούν τον Περιφερειακό Σχεδιασμό μέχρις ότου τροποποιηθεί, ώστε μόνο η αποκατάσταση του ΧΥΤΑ, και όχι η επέκταση, να είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση από την Ε.Ε.

11-7-2003. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατυπώνει «αιτιολογημένη γνώμη» σύμφωνα με την οποία διαπιστώνει ότι ο ΧΥΤΑ του Μαρουλά δεν πληρεί τις διατάξεις της Κοινοτικής νομοθεσίας. Ιούλιος 2004. Η Ε.Ε αποφασίζει να παραπέμψει την υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καθώς η προθεσμία που έχει δοθεί με την «αιτιολογημένη γνώμη» παρήλθε χωρίς να ληφθεί κάποιο μέτρο. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όλα αυτά τα χρόνια, οι αρμόδιοι όχι μόνο δεν έκαναν τίποτα αλλά υποστήριζαν την λειτουργία της χωματερής με το επιχείρημα ότι δεν έχουν πού να πάνε τα σκουπίδια.

11-8-2004. Εκδηλώνεται πυρκαγιά (με εκρήξεις) στον χώρο με τα εγκαταλειμμένα αυτοκίνητα. Η φωτιά σβύνεται, αφού πρώτα έχει απαλλάξει την περιοχή από μια μεγάλη ποσότητα ογκωδών απορριμμάτων. Οι αρμόδιοι δηλώνουν ότι πρόκειται για εμπρησμό από άγνωστους δράστες.

6-10-2005. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο με μια οριζόντια καταγγελία, που περιλαμβάνει το σύνολο των χωματερών (μεταξύ αυτών και του Μαρουλά), καταδικάζει την Ελλάδα επειδή δεν συμμορφώθηκε με την Οδηγία για τα Απορρίμματα και την καλεί να λάβει μέτρα ώστε να συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου. Μέχρι τέλους του 2008, όλες οι χωματερές πρέπει να κλείσουν και να αποκατασταθούν.

26-5-2006. Σύμφωνα με ρεπορτάζ στον τοπικό τύπο, στον ΧΥΤΑ (sic) του Μαρουλά κήκαν παρουσία εισαγγελέως: 9.000 δενδρύλλια, 4,5 κιλά κάνναβης και μικρότερες ποσότητες άλλων ναρκωτικών. Οι φωτογραφίες δείχνουν, ότι η καύση έγινε στον χώρο όπου εναποτίθενται και κατά καιρούς καίγονται τα ογκώδη απορρίμματα. Παρόμοια διαδικασία καταστροφής ναρκωτικών είχε γίνει και τον Φεβρουάριο του 2002, στον ίδιο χώρο.

31-12-2006. Καταληκτική ημερομηνία, που δηλώθηκε στην Ε.Ε. από Ελληνικής πλευράς, για το οριστικό κλείσιμο της χωματερής.

30-1-2007. Το Δημοτικό Συμβούλιο Ρεθύμνου (οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας) αποφασίζει την συνέχιση της λειτουργίας του «ΧΥΤΑ» (που επισήμως φέρεται να έκλεισε αλλά δεν σταμάτησε, ούτε στιγμή, να λειτουργεί). Ο Περιβαλλοντικός Σύλλογος Ρεθύμνου διαμαρτύρεται υποστηρίζοντας ότι κανένα Δημοτικό Συμβούλιο δεν έχει αρμοδιότητα να παραβαίνει νόμους και αποφάσεις του Ελληνικού Κράτους και της Ε.Ε. Ο υπεύθυνος καθαριότητας δηλώνει ότι ο « ΧΥΤΑ» θα κλείσει οπωσδήποτε τον Μάρτιο.

23- 4-2007. Στην χωματερή εκδηλώνεται πυρκαγιά. Οι φλόγες σβύνονται, όμως η χωματερή θα συνεχίζει να καπνίζει. Τα αέρια που παράγονται από την αναερόβια σήψη σε βαθιά στρώματα σκουπιδιών, βρίσκουν διόδους προς την επιφάνεια, όπου αναφλέγονται. Ένα αποπνικτικό νέφος με έντονη οσμή καμένου πλαστικού εκλύεται από την χωματερή.

30-4-2007. Εκδίδεται απόφαση του Νομάρχη Ρεθύμνου περί οριστικής διακοπής της λειτουργίας του ΧΥΤΑ (που κατά την Ε.Ε. είναι χωματερή και υποτίθεται ότι έκλεισε στις 31-12-2006).

13-6-2007. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει την συνέχιση της λειτουργίας του ΧΥΤΑ. «Ορισμένα πράγματα δεν πρέπει να λέγονται» είναι μια από τις παραινήσεις του Δημάρχου στην αρχή της συνεδρίασης. Ακολουθούν οι συνήθειες δηλώσεις ότι ο ΧΥΤΑ θα κλείσει μέσα στους επόμενους δύο-τρεις μήνες. Κατά της απόφασης, ο επικεφαλής της μειοψηφίας θα καταθέσει, λίγες ημέρες μετά, προσφυγή στην Γενική Δ/ση Περιφέρειας.

19-7-2007. Η προσφυγή απορρίπτεται με το αιτιολογικό ότι η απόφαση για το αν θα κλείσει ή όχι μια επιχείρηση που ρυπαίνει, δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα του Δημοτικού Συμβουλίου και ότι ο καθ' ύλην αρμόδιος, ο Νομάρχης, έχει ήδη εκδόσει απόφαση (30-4-2007) περί οριστικού κλεισίματος του ΧΥΤΑ.

9-11-2007. Για περισσότερους από έξι μήνες καπνίζει η χωματερή του Μαρουλά εκλύοντας στην ατμόσφαιρα διοξίνες και άλλες τοξικές ουσίες. Και συνεχίζει να λειτουργεί. Δεν έχουν γίνει, μέχρι στιγμής, μετρήσεις για διοξίνες όπως επίσης, όλα αυτά τα χρόνια, δεν ελέγχθηκε ποτέ αν έχουν ρυπανθεί και σε ποιο βαθμό τα υπόγεια νερά.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Πηγή: http://193.218.80.70/cgi-bin/hwebpressrem.exe?-A=475398&-w=&-V=hpress_int&-P
επιστροφή

Καίγεται 6 μήνες η χωματερή
Μετά τον Κουρουπητό και ο Μαρουλάς στέλνει την Ελλάδα στο Ευρωδικαστήριο
Νικολέτα Μουτούση

Μαρουλάς όπως... Κουρουπητός: στο σκαμνί του Ευρωδικαστηρίου φέρνει τη χώρα άλλη μία χωματερή της Κρήτης, η οποία έπρεπε να έχει κλείσει από το 1998, αλλά λειτουργεί κανονικά- ενώ εδώ και έξι μήνες εστίες φωτιάς εκδηλώνονται καθημερινά.

«Όποτε φυσάει νοτιοδυτικός άνεμος, μέσα στο σαλόνι του σπιτιού μου φοράω μάσκα σαν αυτές των νοσοκομείων. Όλο το καλοκαίρι κοιμόμασταν με μία βρεγμένη πετσέτα και τα παράθυρα κλειστά», λέει η Κατερίνα Κορρέ, αντιπρόεδρος του Περιβαλλοντικού Συλλόγου Ρεθύμνου και κάτοικος του οικισμού Μαρουλά.

Και προσθέτει: «Όταν φυσάει βοριάς οι κάτοικοι στον κάμπο των Ποταμών βλέπουν μία πάχνη από σκόνη πάνω στις καλλιέργειές τους». Όπως όμως καταγγέλλουν όχι μόνο δεν λαμβάνεται κανένα μέτρο αλλά οι Δήμοι Ρεθύμνου και Αρκαδίου εξακολουθούν να ρίχνουν εκεί τα σκουπίδια.

Τα χέρια ψηλά σηκώνει από την πλευρά του ο δήμαρχος Ρεθύμνου Γιώργος Μαρινάκης. «Η απουσία του κράτους δεν είναι μόνο στα Ζωνιανά. Είναι δυνατόν εδώ και δύο χρόνια λίγοι κάτοικοι μιας περιοχής να εμποδίζουν την κατασκευή του νέου ΧΥΤΑ Αμαρίου και να μην επιτρέπουν με τρομοκρατία τον εργολάβο να πλησιάσει;», αναρωτιέται χαρακτηριστικά.

Όπως εξηγεί η μόνη λύση για να σταματήσει η λειτουργία της χωματερής στον Μαρουλά είναι να προχωρήσει το νέο κύτταρο στον ΧΥΤΑ Αμαρίου και το βιολογικό σύστημα. Εκεί είχε προγραμματιστεί να αποτίθενται οι 120 τόνοι σκουπιδιών που παράγονται καθημερινά στον Δήμο Ρεθύμνου, αλλά το έργο αυτό έμεινε στα χαρτιά μέχρι το καλοκαίρι του 2007, εξαιτίας αντιδράσεων από κατοίκους.

«Αυτόν τον όγκο σκουπιδιών κάπου έπρεπε να τον πάω. Σε κανένα άλλο σημείο της Κρήτης δεν θα τον δέχονταν νόμιμα. Οπότε καλύτερα στον ληγμένο ΧΥΤΑ Μαρουλά, με λιγότερες προδιαγραφές, παρά ανεξέλεγκτα σε ρέματα ή αλλού», υπογραμμίζει ο κ. Μαρινάκης, σκιαγραφώντας το αδιέξοδο στη διαχείριση των απορριμμάτων που επικρατεί σε όλη τη χώρα.

Έκαψαν και χασίς

«Τον λέγανε ΧΥΤΑ ενώ δεν ήταν», αντιτείνει πάντως η αντιπρόεδρος του Περιβαλλοντικού Συλλόγου Ρεθύμνου αναδεικνύοντας πως το πρόβλημα κρατάει... χρόνια. Η άδεια λειτουργίας της χωματερής έληξε το 1998 και από το 2003 βρίσκεται στο στόχαστρο της Κομισιόν. Αυτό δεν εμπόδισε τις ελληνικές αρχές τον Μάιο του 2005 στον χώρο της χωματερής να καταστρέψουν με κάθε επισημότητα 9.000 δενδρύλλια, 4,5 κιλά κάνναβης και άλλες ποσότητες ναρκωτικών ουσιών!

«Στις 23 Απριλίου ξέσπασε πυρκαγιά στη χωματερή. Από τότε μέχρι και σήμερα καπνίζει συνεχώς αφού αέρια όπως μεθάνιο βγαίνουν στην επιφάνεια και αναφλέγονται», υποστηρίζει η αντιπρόεδρος του Περιβαλλοντικού Συλλόγου.

«Όλους αυτούς τους μήνες κάποιος πίνουν γάλα και τρώνε κρέατα από την περιοχή», προσθέτει η κ. Κορρέ, αναφέροντας πως δεν έχουν γίνει ποτέ μετρήσεις για την έκλυση διοξινών από την καιγόμενη χωματερή.

Πηγή: <http://www.tanea.gr//Article.aspx?d=20071130&nid=6729892&sn=&spid=876>

Διαβάστε επίσης:

- [Παράνομες χωματερές](#) 11-01-2008, Απάντηση του Δ. Παπαδημούλη σε ανακοίνωση του ΥΠΕΧΩΔΕ
- [Παρέμβαση της Κομισιόν σχετικά με την κακή λειτουργία χωματερής στην Δυτική Αττική](#) 10-01-2008 Απάντηση του Επιτρόπου κ. Δήμα στον Δημήτρη Παπαδημούλη

Τέλος του αφιερώματος

[επιστροφή](#)

**Στις νομαρχίες τα σαμαράκια και οι λακούβες
Το ΥΠΕΧΩΔΕ παραχωρεί τη συντήρηση-και σήμανση του οδικού δικτύου, χωρίς
κονδύλια**

Αυτά κι αν είναι μαύρα μαντάτα!

Μέχρι σήμερα περιμέναμε τα συνεργεία της Νομαρχίας Σάμου να βουλωσουν κάποιες τρύπες στους Ικαριακούς και Φουρνιώτικους δρόμους μέσα στον Αύγουστο.

Τώρα θα έρχονται του αγίου ... Ποτέ!

Η Επαρχία μας πρέπει να ξεσηκωθεί!

Της Εφης Χατζιωαννιδου

Σε πλήρη εγκατάλειψη οδηγείται το ήδη προβληματικό και υποβαθμισμένο εθνικό οδικό δίκτυο της χώρας, μετά την απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ να το παραχωρήσει στις νομαρχίες και να αναθέσει σε αυτές την ευθύνη συντήρησης και σήμανσής τους, χωρίς να εκταμιεύσει όμως και τα απαραίτητα κονδύλια. Σήμερα, τουλάχιστον 4.528 χιλιόμετρα δικτύου –αφού σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας έχουν καταμετρηθεί μέχρι στιγμής τα επιπλέον χιλιόμετρα μόνο σε 35 από τις 52 νομαρχίες– δεν συντηρούνται καθόλου εδώ και πολλούς μήνες (η ισχύς του νόμου ξεκίνησε από το καλοκαίρι του 2007) και ουδείς γνωρίζει τι πρόκειται να ακολουθήσει. Οι βροχές και οι κατολισθήσεις μαζί με τα πάγια και χρονίζοντα προβλήματα του εξαθλιωμένου εθνικού μας δικτύου αναμένεται να δημιουργήσουν εικόνα ακόμη πιο άθλια, καθώς τα κονδύλια που ζητούν οι νομάρχες για να αντιμετωπίσουν τις καινούργιες ευθύνες τους ξεπερνούν τα 3,9 δισ. ευρώ. Χρήματα, όμως, που ποτέ δεν δόθηκαν και ούτε διαφαίνεται να οδεύουν στα ταμεία των νομαρχών, παρά την υπόσχεση που ήδη έχει δώσει στους αιρετούς ο υπουργός Εσωτερικών Προκόπης Παυλόπουλος, ο οποίος αναγνώρισε το δίκαιο του αιτήματός τους... δείχνοντας ως αρμόδιο τον κ. Σουφλιά, που και εκείνος με τη σειρά του... έδειξε τον κ. Αλογοσκούφη ως ακόμη πιο αρμόδιο.

Καθώς το αδιέξοδο είναι πλέον δεδομένο, πολλοί αιρετοί έχουν προσφύγει στη Δικαιοσύνη. Οι νομάρχες Πειραιά Γιάννης Μίχας, Δωδεκανήσου Γιάννης Μαχαιρίδης και Δυτικής Αττικής Α. Αρκουδάρης με αίτημά τους στις εισαγγελικές αρχές ζήτησαν την πλήρη απαλλαγή τους από κάθε αστική ευθύνη σε περίπτωση ατυχήματος, που θα κοστίζει ανθρώπινες ζωές και περιουσίες.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα

Μία πρώτη καταγραφή των οδών που περιέρχονται στην αρμοδιότητα των νομαρχών δείχνει και την έκταση του προβλήματος. Οι νομοί που αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ο νομός Αιτωλοακαρνανίας με οδικό δίκτυο που σήμερα αγγίζει τα 1.600 χιλιόμετρα (στον οποίο δίνονται επιπλέον 700 χλμ.) και ο νομός Ιωαννίνων, που αντιστοίχως μετράει 1.600 χλμ. και του δίνονται άλλα 700. Και στους δύο νομούς η δαπάνη συντήρησης των επιπλέον χιλιομέτρων φτάνει τα 11.000.000 ευρώ. Στην Αιτωλοακαρνανία αντιστοιχεί το ποσό των 9.800.000 ευρώ καθώς το οδικό της δίκτυο είναι πιο περίπλοκο τεχνικά – περνάει κατά το μεγαλύτερο μέρος του από εθνικό δρυμό.

Στον Πειραιά η ευθύνη για τη συντήρηση των σημαντικότερων οδικών αξόνων της πόλης, όπως της Λ. Αθηνών, της Θηβών, της Λ. Παπανδρέου (που φτάνει μέχρι το Σχιστό), της περιμετρικής οδού του λιμανιού από όπου περνούν καθημερινά χιλιάδες εποχούμενων πολιτών, περιέρχεται πλέον στη νομαρχία. Όπως δηλώνει στην «Κ» ο νομάρχης κ. Γ. Μίχας, το κόστος της συντήρησης είναι εξαιρετικά μεγάλο, για δρόμους τόσο μεγάλης κυκλοφορίας. Αν τώρα σε αυτή τη δαπάνη προστεθεί και το κόστος των επιπλέον έργων που πρέπει να γίνουν (για παράδειγμα, πρέπει να ηλεκτροφωτιστούν δρόμοι που μέχρι χθες ήταν σκοτεινοί, αλλά και να κατασκευαστεί εξαρχής δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων), αντιλαμβάνεται ο καθένας για τι ποσά μιλάμε. Και όλα αυτά πρέπει να γίνουν με χρήματα που ουδέποτε δόθηκαν.

Παρόμοιο πρόβλημα αντιμετωπίζει και ο νομάρχης Δωδεκανήσου, Γιάννης Μαχαιρίδης. «Πριν από λίγες ημέρες», αναφέρει στην «Κ» ο κ. Μαχαιρίδης, «ο διευθυντής της διεύθυνσης τεχνικών έργων της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δικάστηκε και καταδικάστηκε πρωτοδίκως

γιατί κάποιος πολίτης τραυματίστηκε θανάσιμα στο οδικό δίκτυό μας και δικαίως προσέφυγε στη Δικαιοσύνη. Αθωώθηκε στο Εφετείο. Κανένας μας δεν θέλει να έχει την τύχη του». «Το μέτρο είναι θετικό» λέει από την πλευρά του ο νομαρχιακός σύμβουλος της Αργολίδας κ. Δημήτρης Σαραβάκος (πρόεδρος παράλληλα και της Ένωσης τ. αιρετών νομαρχών Ελλάδας και Ευρώπης) «αλλά δεν μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς τα απαραίτητα κονδύλια και, κυρίως, την παραχώρηση στους νομάρχες της δυνατότητας τροποποίησης των οργανογραμμάτων τους, ώστε να δημιουργήσουν αυτοτελή τεχνικά τμήματα που θα αναλάβουν το έργο της συντήρησης».

Τις επόμενες ημέρες οι αιρετοί του Β΄ βαθμού ετοιμάζουν κινητοποιήσεις. Οι νομαρχίες όλης της χώρας θα κλείσουν και το αίτημα θα είναι η μεταφορά των κονδυλίων. «Θα έχουμε σοβαρά προβλήματα», λέει στην «Κ» ο πρόεδρος της ΕΝΑΕ και νομάρχης Μεσσηνίας κ. Δ. Δράκος, «το μέτρο δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Η γραμμογράφηση των δρόμων, η συντήρηση των πληροφοριακών πινακίδων, η αποψίλωση αλλά και η καθαριότητα του οδοστρώματος είναι εργασίες που πρέπει να γίνονται συνεχώς, προκειμένου να παρέχεται η ασφάλεια στους πολίτες που κυκλοφορούν. Αν περάσει ο χειμώνας χωρίς να γίνουν όλα αυτά (και σίγουρα δεν μπορούν να γίνουν αφού δεν υπάρχουν κονδύλια), τότε κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί τίποτα».

Πηγή: http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_2_10/02/2008_258652

[επιστροφή](#)

«Οχι αιολικά πάρκα σε δάση», λένε πολεοδόμοι – χωροτάκτες

Εμπλοκή στη χωροθέτηση ανεμογεννητριών θα δημιουργήσει το ειδικό χωροταξικό πλαίσιο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με τον Σύλλογο Πολεοδόμων-Χωροτακτών. Όπως υποστηρίζουν οι πολεοδόμοι, το υπό διαβούλευση σχέδιο περιέχει πολλές κανονιστικές λεπτομέρειες, οι οποίες θα δημιουργήσουν προβλήματα κατά την πρακτική εφαρμογή. Επίσης αντιτίθενται στη δημιουργία αιολικών πάρκων και σε δάση.

Οι θέσεις του ΣΕΠΟΧ παρουσιάστηκαν χθες κατά τη διάρκεια ανοιχτής συζήτησης που διοργάνωσε για τις πτυχές του σχεδίου του ειδικού χωροταξικού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ). Οι πολεοδόμοι εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις αλλαγές που έχουν γίνει από το ΥΠΕΧΩΔΕ στο πρώτο σχέδιο, όπως τις αναφορές σε περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και στην αξιοποίηση της ενέργειας από τη θάλασσα. Ωστόσο οι πολεοδόμοι εξακολουθούν να εκφράζουν αντιρρήσεις για τα κριτήρια χωροθέτησης των ΑΠΕ. «Το πλαίσιο είναι πολύ λεπτομερές, σε σημείο που δεν θα είναι εφαρμόσιμο», ανέφερε στην «Κ» ο πρόεδρος του ΣΕΠΟΧ κ. Ηλίας Μπεριάτος. «Θα έπρεπε να δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, οι οποίες στη συνέχεια να εξειδικεύονται από τον σχεδιασμό σε τοπικό επίπεδο». Τέλος ο ΣΕΠΟΧ εκφράζει τον προβληματισμό του για την επιλογή του πλαισίου να επιτρέψει τη δημιουργία αιολικών πάρκων σε δάση (αν δεν ανήκουν στον πυρήνα προστατευόμενης περιοχής), εξαιτίας των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχουν τα σύννομα σε ένα αιολικό πάρκο έργα. Και ζητούν να γίνει ουσιαστικός διάλογος στο συμβούλιο χωροταξίας.

Πηγή: http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_1_22/02/2008_260255

[επιστροφή](#)

Ανεμογεννήτριες μέσα σε δάση – μακριά από οικισμούς νησιών

Σ.τ.σ. Το περιοδικό μας έχει ασχοληθεί με το θέμα στο [τεύχος 7](#)

Οι αλλαγές στο ειδικό χωροταξικό για τη δημιουργία νέων αιολικών πάρκων

Του Γιωργου Διαλιου

Δυνατότητα δημιουργίας αιολικών πάρκων μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις, εφόσον αυτές δεν περιλαμβάνονται στον πυρήνα προστατευόμενων περιοχών, δίνει το νέο κείμενο του ειδικού χωροταξικού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ταυτόχρονα, στα νησιά «απομακρύνει» τα αιολικά πάρκα από όλους τους οικισμούς, ενώ στην ηπειρωτική

Ελλάδα δίνει τη δυνατότητα να αυξηθούν την έκτασή τους έως 30-50%, εφόσον συναινεί ο οικείος δήμος. Αυτές είναι οι σημαντικότερες αλλαγές στο ειδικό χωροταξικό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το οποίο δόθηκε για γνωμοδότηση στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας την προηγούμενη εβδομάδα. Πτυχές του αρχικού σχεδίου είχαν προκαλέσει έντονες αντιδράσεις, ιδίως σε ορισμένα νησιά όπως η Σέριφος και η Σκύρος, που θεωρούν ότι η δημιουργία μεγάλων αιολικών πάρκων θα αλλοιώσει το τοπίο και θα βλάψει τον τουρισμό.

Το αρχικό κείμενο του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) παρουσιάστηκε την 1η Φεβρουαρίου 2007 και κατόπιν τέθηκε σε ανοιχτή διαβούλευση. Συνεκτιμώντας τις απόψεις των φορέων που ανταποκρίθηκαν στη διαδικασία, αλλά και τις αντιδράσεις όσων έκριναν ότι θίγονταν από το σχέδιο (κυρίως τους κατοίκους των νησιών), το ΥΠΕΧΩΔΕ προχώρησε σε αλλαγές στο αρχικό κείμενο, πριν το δώσει για γνωμοδότηση στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας.

Οι αλλαγές έχουν ως εξής:

- Επιτρέπει ρητά τη χωροθέτηση αιολικών εγκαταστάσεων εντός δασών και δασικών εκτάσεων. Εξαιρούνται οι περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, οι πυρήνες των εθνικών δρυμών, των κηρυγμένων μνημείων της φύσης και των αισθητικών δασών, καθώς και οι οικότοποι προτεραιότητας του δικτύου Natura 2000. Μάλιστα, η πρόβλεψη αυτή γίνεται χωρίς ειδικούς περιορισμούς, όπως ισχύει για παράδειγμα για την περίπτωση των ζωνών προστασίας της ορνιθοπανίδας (όπου προϋποθέτει ειδική μελέτη).

- Συμπεριλαμβάνει στους κανόνες για την «ορατότητα» ενός αιολικού πάρκου από μια κατοικημένη περιοχή στα νησιά (πλην Εύβοιας) το σύνολο των νησιωτικών οικισμών, ώστε οι κάτοικοί τους... να μη βλέπουν παντού ανεμογεννήτριες. Οι κανόνες αυτοί ίσχυαν στο αρχικό σχέδιο του ειδικού χωροταξικού μόνο για τους λεγόμενους «αξιόλογους» ή τους τουριστικούς οικισμούς. Με τους κανόνες αυτούς εξασφαλίζεται ότι οι ανεμογεννήτριες θα πρέπει να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να καταλαμβάνουν συγκεκριμένο ποσοστό του ορίζοντα, για να μην αλλοιώνουν το τοπίο.

- Προβλέπει δυνατότητα αύξησης της έκτασης των αιολικών πάρκων στην ηπειρωτική Ελλάδα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του οικείου δήμου (ή κοινότητας). Για τις μεν περιοχές «αιολικής προτεραιότητας» (σ.σ. τμήματα νομών Έβρου και Ροδόπης, Καρδίτσας, Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας και Εύβοιας, Λακωνίας και Αρκαδίας), όπου οι αιολικές εγκαταστάσεις επιτρέπεται να καταλαμβάνουν το 8% της έκτασης του δήμου, δίνεται η δυνατότητα αύξησης έως 30%. Για τις δε περιοχές «αιολικής καταλληλότητας» (σ.σ. δεν ανήκουν στις περιοχές προτεραιότητας, αλλά έχουν καλό αιολικό δυναμικό), όπου ένα αιολικό πάρκο δεν μπορεί να καταλαμβάνει περισσότερο από 5% του δήμου, δίνεται δυνατότητα αύξησης του ποσοστού αυτού έως και 50%.

- Αυξάνεται η ελάχιστη απόσταση από οργανωμένες παραλίες και «αξιόλογες» ακτές από 1 χλμ. στα 2,5 χλμ.

Περιορισμοί

- Για όσα νησιά δεν είναι διασυνδεδεμένα με το δίκτυο της ΔΕΗ, περιορίζει τη δυνατότητα παραγωγής ενέργειας από τις ανεμογεννήτριες στο διπλάσιο του επιπέδου αιχμής της ζήτησης (τουλάχιστον μέχρι τα νησιά να συνδεθούν με το δίκτυο). Με τον τρόπο αυτό ενδεχομένως το υπουργείο προσπαθεί να αποτρέψει τις εταιρείες με αιτήσεις-«φούσκες» από το να λάβουν επιδοτήσεις για μεγέθη που δεν πρόκειται ποτέ να παραγάγουν.

- Δίνει δυνατότητα τα αιολικά πάρκα να βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη του ενός χιλιομέτρου (και μεγαλύτερη των 500 μ.) από μια σειρά «ασύμβατων χρήσεων» (όπως βιομηχανικές/βιοτεχνικές περιοχές, λιμάνια, θεματικά πάρκα ή διαμορφωμένες τουριστικές περιοχές), εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη του εκάστοτε φορέα.

- Διευκρινίζει την έννοια της «ατύπως διαμορφωμένης οικιστικής ή τουριστικής περιοχής», θέμα για το οποίο υπήρχαν αντιδράσεις από πλευράς ξενοδόχων. Πρόκειται για περιοχές που περιλαμβάνουν «τουλάχιστον 5 δομημένες ιδιοκτησίες με χρήση

τουριστική ή κατοικίας, οι οποίες ανά δύο βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων, και συνολική δυναμικότητα 150 κλίνες τουλάχιστον».

- Για τα φωτοβολταϊκά πάρκα στα νησιά (πλην Κρήτης και Εύβοιας) δίνει προτεραιότητα στη δημιουργία μικρών εγκαταστάσεων. Επίσης ζητάει να λαμβάνονται μέτρα για τον περιορισμό της οπτικής όχλησης για πολυσύχναστες περιοχές.

- Για τα υδροηλεκτρικά έργα, προβλέπει να υπάρξει ελάχιστη «οικολογική» παροχή νερού (την οποία ορίζει ως 30% της καλοκαιρινής παροχής του ποταμού ή 50% του Σεπτεμβρίου), ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα στα οικοσυστήματα, ενώ ζητάει μελέτη εφόσον το ποτάμι βρίσκεται σε Natura 2000.

- Δεν αποκλείει άλλες ΑΠΕ (λ.χ. ενέργεια από κύματα), αλλά μετά την εκπόνηση σχετικών μελετών.

Οι φορείς

Το νέο κείμενο του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατατέθηκε για γνωμοδότηση την προηγούμενη Τρίτη στο Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας. Η διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί σε ένα μήνα και θα ακολουθήσει η θέσπιση του πλαισίου με κοινή υπουργική απόφαση. Η έναρξη της διαδικασίας γνωμοδότησης, πάντως, δεν έγινε χωρίς προβλήματα, καθώς πολλοί φορείς απειλούν με αποχώρηση, ζητώντας ουσιαστικό διάλογο και δυνατότητα παρέμβασης.

Πηγή: http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_1_10/02/2008_258653

[επιστροφή](#)

ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 10.000 MW ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αθήνα 16/02/2008 ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

4η Ημερίδα ΕΛΕΤΑΕΝ:
ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου η 4η Ημερίδα της ΕΛΕΤΑΕΝ με θέμα «ΑΙΟΛΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: Οικονομική Ανάπτυξη με Περιβαλλοντική Υπεροχή.».

Η Ημερίδα - που συγκέντρωσε το ενδιαφέρον του επιστημονικού και επιχειρηματικού κόσμου – αποτέλεσε το πρώτο βήμα εκτενούς διαλόγου στην Ελλάδα, του σχεδίου νέας Κοινοτικής Οδηγίας για το θεσμικό πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, που ανακοίνωσε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ). Η συμμετοχή στην ημερίδα του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (EREC), της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αιολικής Ενέργειας (EWEA) και του Παγκοσμίου Συμβουλίου Αιολικής Ενέργειας (GWEC), Καθ. Αρθούρου Ζερβού, ο οποίος είχε ενεργό συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις με την ΕΕ, προσέδωσε ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον στη συζήτηση.

Όπως αναλύθηκε και τεκμηριώθηκε από τις παρουσιάσεις, ο νέος δεσμευτικός στόχος για την Ελλάδα ισοδυναμεί με την υποχρέωση εγκατάστασης αιολικών πάρκων ελάχιστης ισχύος 10.000 MW (με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς) μέχρι το 2020. Υπενθυμίζεται ότι σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα 871 MW αιολικών πάρκων. Η επίτευξη αυτού του στόχου προϋποθέτει την προσεκτική και μελετημένη επιλογή του συνολικού ενεργειακού μίγματος της χώρας μέχρι το 2020. Ιδιαίτερα αναδείχθηκε η αδυναμία των προτεινόμενων σταθμών λιθάνθρακα να εξυπηρετήσουν αυτήν την ανάγκη

Τις εργασίες της Ημερίδας άνοιξε ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΑΝ κ. Κ. Μουσουρούλης, ο οποίος ανακοίνωσε ότι μέχρι το Μάρτιο θα έχει ετοιμαστεί το νέο σχέδιο του Μακροχρόνιου Ενεργειακού Σχεδιασμού, ο οποίος – φυσικά – πρέπει να ενσωματώνει τις νέες απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής.

Την Ημερίδα επίσης χαιρέτισαν ο κ. Σπύρος Κουβέλης (ΠΑΣΟΚ), ο οποίος τόνισε ότι ήρθε η ώρα για φυγή προς τα εμπρός, αν είναι να πετύχουμε το μεγάλο ζητούμενο της αιεφορίας, ο κ. Μάκης Παπαδόπουλος (ΚΚΕ), ο οποίος ξεκαθάρισε ότι δεν είναι δυνατόν να

αντιμετωπίζεται το ενεργειακό ξεκομμένα από τα υπόλοιπα προβλήματα του λαού, ο κ Μιχάλης Παπαγιαννάκης (ΣΥΡΙΖΑ), ο οποίος είπε ότι η μόνη λύση είναι η πράσινη ενέργεια να γίνει η απόλυτη πολιτική επιλογή και προτεραιότητα, ο κ. Κων/νος Αϊβαλιώτης (ΛΑΟΣ) ο οποίος υπογράμμισε τις αντιφάσεις μεταξύ εξαγγελιών και έργων στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος και ο κ. Χρυσόγελος Νίκος (ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΙ) ο οποίος έδωσε έμφαση στην συνολική περιβαλλοντική πολιτική και τη σημασία συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών.

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ΑΠΕ (EREC) καθ. Αρθούρος Ζερβός υπογράμμισε ότι η Ευρώπη δείχνει το δρόμο εγκαθιστώντας κατά την τελευταία πενταετία κυρίως αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά και σταθμούς φυσικού αερίου, ενώ μειώνει την εγκατεστημένη ισχύ ανθρακικών σταθμών και πυρηνικών.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ, καθηγητής Μιχ. Καραμανής αναφέρθηκε στην ανάγκη ενίσχυσης του ηλεκτρικού συστήματος και επιλογής ευέλικτων συμβατικών σταθμών προκειμένου να καταστεί εφικτή η μεγάλη διείσδυση Αιολικής Ενέργειας που απαιτεί το σχέδιο της νέας Κοινοτικής Οδηγίας.

Ο Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής, κ. Κυριάκος Μητσοτάκης, αναφέρθηκε στις προσπάθειες για ουσιαστική παρέμβαση της Επιτροπής ώστε να επιταχυνθεί η διείσδυση της Αιολικής Ενέργειας και των ΑΠΕ γενικότερα, παρ' όλο που το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν δίνει στην Επιτροπή τυπικές αρμοδιότητες.

Ο Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής, κ. Γιώργος Σαλαγκούδης - ένθερμος υποστηρικτής των ΑΠΕ από την εποχή που ως Υφυπουργός Ανάπτυξης υπεύθυνος για θέματα ενέργειας, προώθησε την επίλυση σημαντικών προβλημάτων του κλάδου - τόνισε την τεράστια προσπάθεια που πρέπει να γίνει για να υλοποιηθεί η ενεργειακή επανάσταση που επαγγέλλεται το νέο πακέτο της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Πολιτικής.

Την Ημερίδα χαιρέτισε επίσης και ο κ. Αθανάσιος Τσαντίλας, Γενικός Διευθυντής της εταιρείας ΡΟΚΑΣ-IBERDROLA GROUP, που ήταν και ο χορηγός της εκδήλωσης, ο οποίος δήλωσε χαρακτηριστικά, ότι παρά τα προβλήματα στην ανάπτυξη, παραμένουμε προσηλωμένοι στο στόχο μας γιατί αργά ή γρήγορα τα οφέλη της αιολικής ενέργειας θα γίνουν προφανή σε όλους.

Μετά το πέρας της ημερίδας ο Πρόεδρος της ΕΛΕΤΑΕΝ κ Τσιπουρίδης Γιάννης, δήλωσε: «Η Ημερίδα ανέδειξε τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος της αιολικής ενέργειας. Ταυτόχρονα, φώτισε τη μεγάλη πρόκληση που έχουμε μπροστά μας με βάση τη νέα κοινοτική οδηγία και έδειξε το δρόμο για την επίτευξη του, ώστε να ανταποκριθούμε στους ευρωπαϊκούς αλλά και στους πλανητικούς στόχους. Και ο δρόμος αυτός είναι η πράσινη οικολογική επανάσταση, στην οποία πρέπει να συστρατευθούν όλοι, επιχειρήσεις, επιστημονικοί φορείς, τοπικές κοινωνίες και περιβαλλοντικές οργανώσεις, η δε Πολιτεία πρέπει να συγχρονίσει το βηματισμό της με τις απαιτήσεις των κοινωνιών και των καιρών. Και έχει την ευκαιρία να το κάνει με το υπό συζήτηση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για την Ανάπτυξη (και όχι περιορισμό) των ΑΠΕ, αλλά και τον Μακροχρόνιο Ενεργειακό Σχεδιασμό. »

Με εκτίμηση

Δρ. Τσιπουρίδης Ιωάννης Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

e-mail tsipred@hol.gr, eletaen@eletaen.gr / web: www.eletaen.gr

[επιστροφή](#)

Ρεύμα στα ελληνικά νησιά με καλωδιακή σύνδεση από Ελλάδα ή από Τουρκία;

Ένα μεγάλο θέμα που θα μας απασχολήσει στο επόμενο τεύχος. Προς το παρόν διαβάστε:

Με καλώδιο ρεύμα από Καβάλα προς τα Ελληνικά νησιά

<http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22478>

Το χωροταξικό φέρνει ρεύμα από την Τουρκία

<http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22426>

[επιστροφή](#)

Σ.τ.σ. Η σύνταξη παρακαλεί όποιον ξέρει κάτι σχετικό με την εξέλιξη του θέματος να στείλει νεότερα στο igiann@tee.gr

Προειδοποιητική Επιστολή προς την Ελληνική Κυβέρνηση αναμένεται να απευθύνει τον Μάρτιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το θέμα των καταγγελιών για την ανεπιτήρητη βόσκηση στην Ικαρία. Σύμφωνα με τις καταγγελίες, η εν λόγω δραστηριότητα έχει προξενήσει ανυπολόγιστες καταστροφές στο φυσικό περιβάλλον και παραβιάζει τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και 79/409/ΕΟΚ περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.

Η ανεξέλεγκτη και μαζικά εκτελούμενη βόσκηση χιλιάδων αιγοπροβάτων συντελεί στην υποβάθμιση και καταστροφή της προτεινόμενης για ένταξη στο δίκτυο NATURA 2000, περιοχής “Ικαρία-Φούρνοι”, με κωδικό GR4120004, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Η περιοχή είναι ιδιαίτερης οικολογικής αξίας και σημασίας εξαιτίας της βιοποικιλότητάς της, περιλαμβάνει δε 21 τύπους οικοτόπων εκ των οποίων 3 είναι προτεραιότητας και 7 ζωικά είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ από τις οποίες 2 είναι είδη προτεραιότητας. Πρέπει να τονιστεί ότι η Ικαρία είναι η μόνη περιοχή στην Ελλάδα που φιλοξενεί το είδος φυτού προτεραιότητας *Iberis gunemarkii* για το οποίο απαιτείται καθεστώς αυστηρής προστασίας σύμφωνα με το παράρτημα IV της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Η Ικαρία επίσης έχει χαρακτηριστεί σαν “σημαντική περιοχή για τα πουλιά” σύμφωνα με τα στοιχεία του καταλόγου IBA 2000 (Important Bird Areas) και το νοτιοδυτικό τμήμα της ταξινομήθηκε πρόσφατα σαν Ζώνη Ειδικής Προστασίας σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ με κωδικό GR4120005.

Στο νησί έχει καταγραφεί η παρουσία 19 μεταναστευτικών ειδών πτηνών.

Στην Ικαρία υπάρχει γενικότερο πρόβλημα παράνομης και ανεξέλεγκτης βόσκησης κατσικιών, επισημασμένο από το 1997 και το οποίο είναι πιο έντονο στα διοικητικά όρια του Δήμου Ραχών, όπου περιλαμβάνονται τμήμα της περιοχής “GR120004 Ικαρία – Φούρνοι και παράκτια ζώνη” και συγκεκριμένα η περιοχή του φαραγγιού του Χάλαρη καθώς και ένα σημαντικό τμήμα της Ζώνης Ειδικής Προστασίας “GR4120005 νήσος Ικαρία (νοτιοδυτικό τμήμα)”. Το πρόβλημα της ελεύθερης κτηνοτροφίας στο νησί έχει κοινωνική, παραγωγική, οικονομική και περιβαλλοντική διάσταση. Επίσης με το πρόβλημα αυτό σχετίζεται το ιδιαίτερα περίπλοκο ιδιοκτησιακό καθεστώς και οι χρήσεις γης ενώ είναι φανερή η αναγκαιότητα κατάρτισης δασικών χαρτών.

Οι βοσκότοποι είναι δημόσιες εκτάσεις που ενοικιάζονται από τις κοινότητες ο δε αριθμός των ζώων που βόσκουν είναι μεγαλύτερος από την βοσκοϊκανότητα και βοσκοχωρητικότητα των περιοχών γι’ αυτό και δεν υπάρχει χαμηλή βλάστηση στις περιοχές αυτές. Οι δασικές εκτάσεις που κι αυτές παράνομα παραδίδονται στο έλεος των αιγοπροβάτων εμφανίζονται γυμνές κι αυτές από χαμηλή βλάστηση. Ενδιαφέρον έγγραφο της Δ/σης Δασών προς τους δήμους Ικαρίας που δημοσιεύτηκε πρόσφατα σε τοπική εφημερίδα (Χαραυγή 1.3.03) με θέμα “Προειδοποίηση Δασικής προς Δήμους”, αποκαλύπτει μία ενδιαφέρουσα παράμετρο στο θέμα αυτό. Αναφέρει ότι υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις μετονομασίας των αναγνωρισμένων ως διακατεχομένων Δασών και δασικών εκτάσεων σε δημοτικούς βοσκότοπους από τους Δήμους και εν συνεχεία εκμίσθωση βοσκής των εκτάσεων αυτών χωρίς την προβλεπόμενη βεβαίωση του αρμόδιου Δασάρχη. Δηλαδή με πιο απλά λόγια, οι Δήμοι Ικαρίας χωρίς να έχουν αρμοδιότητα, “βαφτίζουν” δάση και δασικές εκτάσεις σε βοσκοτόπια που ενοικιάζονται εν συνεχεία αλλά οι Δήμοι παραλείπουν να εισπάξουν τα προβλεπόμενα τέλη, κι έτσι εμφανίζονται να πρωτοστατούν σε μία σωρεία παράνομων πράξεων και στην καταστροφή του δασικού πλούτου του νησιού !!!!!!! Για όλες αυτές τις παρανομίες βέβαια, αντί να βρεθούν οι ένοχοι στο εδώλιο του κατηγορουμένου, απλώς η δασική υπηρεσία απευθύνει μία προειδοποίηση !!!!! Τόσον καιρό δηλαδή οι δασικοί υπάλληλοι στην Ικαρία και η προϊσταμένη τους αρχή δεν το γνώριζαν, και το έμαθαν τώρα ;

Να σημειωθεί τέλος ότι πολλά από τα ζώα αυτά επιδοτούνται από την Δ/ση Γεωργίας αλλά οι κάτοχοι των ζώων παραβαίνουν τους όρους επιδότησης (Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής).

Η ουσιαστική διάλυση του Σώματος της Αγροφυλακής αλλά και η ελλιπής στελέχωση των συναρμοδίων υπηρεσιών (δασονομείο κλπ) έχουν σαν αποτέλεσμα να είναι ελλιπής έως ανύπαρκτος ο έλεγχος και η αστυνόμευση της δραστηριότητας αυτής. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε ότι με παρεμβάσεις της η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου επανειλημμένα έχει ζητήσει από την Ελληνική Κυβέρνηση την επάνδρωση των υπηρεσιών της, αλλά μάταια. Έτσι, με τη Δ/ση Γεωργίας να έχει ποσοστό στελέχωσης 40%, και τη Δ/ση Αγροφυλακής να έχει ουσιαστικά διαλυθεί, οποιαδήποτε προσπάθεια αναμένεται να μην έχει αποτέλεσμα.

Μετά από μία άκαρπη περίοδο παραινήσεων και προσπάθειας από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για να εξασφαλιστεί η συναίνεση των ενδιαφερομένων και να δοθεί λύση στο πρόβλημα, αφού πλέον δεν φαίνεται η επίλυσή του με άμεση συνέπεια να εγκαλείται η χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα πρέπει επιτέλους να υπάρξει η πολιτική απόφαση ώστε να υλοποιηθούν οι εισηγήσεις της Δ/σης Γεωργίας Σάμου που πέραν των άλλων δράσεων προβλέπουν την εφαρμογή προγράμματος απόσυρσης των αιγοειδών που προκαλούν την οικολογική καταστροφή, με οικονομικά κίνητρα, ή να υποχρεωθούν οι κάτοχοί τους να μετατρέψουν τα ζώα σε σταβλιζόμενα.

Πηγή: ΕΥΠΛΟΙΑ 9ο Τεύχος <http://eyploia.aigaionet.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=435>

[επιστροφή](#)

Στο μέλλον ΟΛΟΙ θα διαχειρίζονται το δάσος κυρίως για την παραγωγή νερού

Στο: Ας προσέξουμε τι λένε οι ειδικοί. Ο εξάιρετος και παλαίμαχος καθηγητής κ. Σπ. Ντάφης είναι σαφής: Στο μέλλον ΟΛΟΙ θα διαχειρίζονται το δάσος κυρίως για την παραγωγή νερού! Ευχόμαστε να μην φτάσουμε στην Ικαρία σε σημείο που να νοσταλγούμε την εποχή που υπήρχε άθρονο νερό παντού. Βασική αρχή είναι: Όσο πιο πυκνό το δάσος τόσο το καλύτερο. Όσο λιγότερη υπερβόσκηση τόσο το καλύτερο. Όσο πιο πολλά χρήματα απορροφήσει η Ικαρία για διαχείριση και προστασία των δασών της τόσο το καλύτερο.

Πάντως, η προσπάθεια αναδάσωσης παντού στο Ικαριακό βουνό, η αντιμετώπιση της υπερβόσκησης, η πύκνωση της βλάστησης είναι τα μόνα που δείχνουν στο μέλλον. Για να μην πούμε το νερό-νεράκι!

...Τα τελευταία 35 χρόνια, όπως δήλωσε ο ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ κ. Σπύρος Ντάφης, στις ορεινές περιοχές της Βόρειας Ελλάδας παρατηρείται μια σημαντική αύξηση της φυσικής αναγέννησης σε ποσοστό που ξεπερνά το 25%. «Αν εξαιρέσουμε τις πρόσφατες πυρκαγιές, τα ορεινά δάση, όσο κι αν φαίνεται περιέργο, κερδίζουν διαρκώς περισσότερες πράσινες εκτάσεις και γίνονται πιο πυκνά», επισήμανε στην «Κ» ο κ. Ντάφης μιλώντας σε διημερίδα που πραγματοποίησε στις εγκαταστάσεις του Εθνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτόπων (EKBY), η γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών του ΥΠΑΑΤ σε συνεργασία με το Μουσείο Γουλανδρή-Φυσικής Ιστορίας-EKBY.

Ο λόγος; «**Η μείωση των πιέσεων στα δάση αυτά**», εξηγεί ο καθηγητής, καθώς οι ορεινοί οικισμοί και πληθυσμοί ελαττώθηκαν όπως και η κτηνοτροφία».

Τη δεκαετία του '50 η αύξηση της φυσικής αναγέννησης των δασών έφτανε το 18%, ενώ σήμερα έχει ξεπεράσει το 25% επισημαίνει ο καθηγητής και υπογραμμίζει ότι το 1962 οι περιοχές γύρω από τα Ζαγοροχώρια ήταν σχεδόν γυμνές και σήμερα είναι σκεπασμένες από δάση. Κάτι ανάλογο συνέβη και στη Ροδόπη όπου η εγκατάλειψη της περιοχής από τους νομάδες Σαρακατσάνους είχε σαν αποτέλεσμα το δάσος να «θεριέψει» και να εξελιχθεί σε ένα από τα πλουσιότερα και πιο αντιπροσωπευτικά δάση της Ευρώπης και «μάλιστα χωρίς το ελληνικό κράτος να ξοδέψει ούτε μια δραχμή» τόνισε ο ίδιος.

Πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι η μείωση της κτηνοτροφίας στις ορεινές περιοχές, η αύξησή της στις πεδινές και η συνεχώς αυξανόμενη διατροφή των ζώων στον στάβλο αντί της βόσκησης στα λιβάδια

είναι οι βασικοί λόγοι της υποβόσκησης ή της εγκατάλειψης των λιβαδιών. Κατά συνέπεια τα εγκαταλελειμμένα ορεινά λιβάδια σύντομα γεμίζουν από θάμνους και σε λίγα χρόνια τα δασικά είδη επεκτείνονται εκεί.

Οι επισημάνσεις των ειδικών σχετίζονται άμεσα με τη νέα δασική πολιτική την οποία εξήγγειλε πρόσφατα ο υφυπουργός κ. Κ. Κιλτίδης (να δοθούν έως το 2013, 600 εκατ. ευρώ για έργα διαχείρισης και προστασίας των δασών).

Εως το καλοκαίρι του 2005 πάντως σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο καθηγητής του ΑΠΘ κ Π. Ευθυμίου, το ελληνικό Δημόσιο διέθετε για τα 65 εκατ. στρέμματα δασικών εκτάσεων (50% της χώρας), περίπου 14 λεπτά/στρέμμα δασικής γης. Η νέα δασική πολιτική, σύμφωνα με τον κ. Ντάφη, πρέπει να εδράζεται στη σύγχρονη αντίληψη περί δάσους με την οποία ταυτίστηκε πάντως σε δηλώσεις του και ο κ. Κιλτίδης. Η αντίληψη αυτή αφήνει σε δεύτερη μοίρα το ξύλο, τους καρπούς των δασικών προϊόντων και την προσφορά του στην κτηνοτροφία και προβάλλει τις κοινωφελείς επιδράσεις του δάσους.

Βασικότερες εξ αυτών η αντιπλημμυρική του επίδραση και η παραγωγή νερού. **«Στο μέλλον τονίζει ο καθηγητής όλοι θα διαχειρίζονται το δάσος κυρίως για την παραγωγή νερού αφού δρα σαν μια ρυθμιστική δεξαμενή που αποταμιεύει το καλύτερο πόσιμο νερό».**

Αναψυχή, τουρισμός, αθλητισμός συμπληρώνουν τον κατάλογο των κοινωφελών επιδράσεων του δάσους, που παραμένει το μεγαλύτερο φίλτρο για το διοξείδιο του άνθρακα και το φαινόμενο του θερμοκηπίου, καθώς μόνο ένα εκτάριο δάσους «καταναλώνει» 4 τόνους διοξειδίου του άνθρακα τον χρόνο.

Του Θαναση Τσιγγανα

Πηγή: http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_100019_26/02/2008_260677

[επιστροφή](#)

**ΑΛΙΕΙΑ - SOS: Ημίμετρα και ευχολόγια αντί για λύσεις
«Θεριεύουν» τα αλιευτικά, «εξατμίζονται» τα αλιεύματα
Του ΦΙΛΗ ΚΑΪΤΑΤΖΗ**

Πάνω από το 60% των εμπορικών ψαριών της χώρας μας υπεραλιεύεται, όπως έχει αποκαλύψει εδώ και χρόνια η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, γεγονός που σημαίνει: αύξηση της δυσκολίας και του κόστους κάθε ψαριάς, αλλά και του ανταγωνισμού ανάμεσα στους αλιείς.

2ο μέρος

Περισσότερα σκάφη κυνηγούν πλέον όλο και λιγότερα ψάρια, είναι το αποτέλεσμα αυτής της πραγματικότητας απέναντι στην οποία αντί επιχειρημάτων και ουσίας προτείνονται ημίμετρα, ακούγονται ευχολόγια και όχι μια ολοκληρωμένη πολιτική, θέμα που πρέπει συνολικά να δει το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Με προσανατολισμό φυσικά σε μέτρα που αποβλέπουν και στην αποκατάσταση των ιχθυοποθεμάτων, αφού από την υπεραλίευση «χτυπιέται» στα ελληνικά πελάγη το 65-70% των εμπορικών ψαριών. Όσο για τις τιμές, η αναζήτηση του μέγιστου κέρδους οδηγεί σε αλχημείες και «βαφτίσια» των ψαριών εισαγωγής σε εγχώρια: Ο Δημήτρης Ταουλιτζής, πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Πλοιοκτητών Μέσης Αλιείας (μηχανότρατες - γρι γρι) μας δίνει το οδοιπορικό της... τελετουργίας αυτής:

Η τιμή του... ονόματος

«Η ελληνική κατανάλωση προμηθεύεται τα νωπά αλιεύματα από το λιανεμπόριο, δηλαδή τις ιχθυαγορές, τα ιχθυοπωλεία, τους πλανόδιους ιχθυοπώλες, τις λαϊκές, τα σούπερμαρκετ. Όλοι αυτοί οι παράγοντες προμηθεύονται τα νωπά αλιεύματα από τις ιχθυόσκαλες του Δημοσίου, αλλά και από απ' ευθείας αγορές του εξωτερικού, σε νωπή ή κατεψυγμένη μορφή. Οι τιμές των αλιευμάτων στην ελληνική αγορά κυμαίνονται ανάλογα με τη νωπότητα, το μέγεθος, το είδος, την εποχή, την προέλευση, αλλά κυρίως με την προς διάθεση ποσότητα. Η ποσότητα - προσφορά των αλιευμάτων ανάλογα με τη ζήτηση και οι ανάγκες της αγοράς είναι παράγοντες που διαμορφώνουν σε καθημερινή βάση την τιμή τού κάθε είδους στη χονδρική.

Το λιανεμπόριο, έχοντας εξασφαλισμένη τη διάθεση της ποσότητας στην κατανάλωση, αναζητεί το μέγιστο δυνατό κέρδος.

Ιδού ο τρόπος:

1 Αγοράζοντας εισαγωγής αλιεύματα σε τιμές πολύ κατώτερες των εγχώριων, τα οποία όμως μεταπωλεί σαν εγχώρια, με τιμές ανάλογες των εγχώριων.

2 Η δεδηλωμένη ζήτηση του καταναλωτή στον λιανέμπορο με το υπερκέρδος από την αλλοίωση του τύπου παραγωγής του αλιεύματος (βαφτίσια) από τον δεύτερο, εξασφαλίζει στον εισαγωγέα τη βεβαίωση της πώλησης της όποιας ποσότητας εισαγόμενων αλιευμάτων διαθέσει στην αγορά.

3 Η παραπάνω ενέργεια έχει αποτέλεσμα την κατάκλυση των αγορών από εισαγόμενα αλιεύματα, τα οποία και ανταγωνιζόμενα πλέον μεταξύ τους σε επίπεδο τιμών, έχουν αποτέλεσμα τον εξευτελισμό αυτών των τιμών, άρα το ακόμη μεγαλύτερο κέρδος για τον λιανοπωλητή.

4 Η όλη αυτή εξέλιξη έχει τελικό αποτέλεσμα:

* Τη μη διάθεση των ελληνικών αλιευμάτων στην αγορά, την απόρριψή τους δηλαδή στα σκουπίδια.

* Την αρνητική χρέωση αυτής της παραγωγής σαν απορριπτόμενα από αστοχία της αλιείας τους στους αλιείς.

* Την όποια απορρόφηση ελληνικών αλιευμάτων αποφασίσουν οι ποδηγετούντες τις ιχθυόσκαλες, να την κάνουν με εξευτελιστικές τιμές.

* Την υποβάθμιση και απαξίωση της φρεσκάδας και νοστιμιάς του ελληνικού ψαριού από τον καταναλωτή, μιας και το μόνο ελληνικό σε αυτό που τρώει είναι το όνομα».

«Αυτό το παιχνίδι παίζεται, που θα εξαφανίσει το ελληνικό ψάρι από το τραπέζι σας και θα το αντικαταστήσει με εισαγόμενο και ιχθυοκαλλιέργειας».

Πάμε τώρα να δούμε το θέμα της υπεραλίευσης.

Δυστυχώς αλλά μόνο εμπειρικά μπορεί να διαπιστωθεί -άκουσον, άκουσον- η υπεραλίευση, «αφού η παρακολούθηση άρχισε μόνο τα τελευταία χρόνια να γίνεται συστηματικά», αναφέρει ο Αργύρης Καλλιανιώτης, διευθυντής του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ - έδρα Νέα Πέραμος Καβάλας): «Με το ΕΛΚΕΘΕ, το ΙΝΑΛΕ και το υπουργείο Ανάπτυξης συνεργαζόμαστε και αναμένουμε τα πρώτα αποτελέσματα σε ό,τι αφορά την εκτίμηση των πολυάριθμων εμπορικών αποθεμάτων και μέσα στο πλαίσιο του νέου ευρωπαϊκού κανονισμού θα διαμορφωθούν οι νέοι όροι για τη διαχείρισή τους. Εχουμε ακόμα δρόμο...».

Τι κάνουν όμως τα γρι γρι, οι μηχανότρατες, η παράκτια αλιεία; Ποιος είναι ο ρόλος τους στην ελληνική αλιεία; Πώς επηρεάζουν τα ιχθυαποθέματα και πώς επηρεάζονται οι κλάδοι αυτοί της αλιείας;

Στα ερωτήματα αυτά απαντά ο Αργύρης Καλλιανιώτης:

«Όπως θα γνωρίζετε, τα αλιευτικά αποθέματα της χώρας ανήκουν σε δύο κύριες κατηγορίες: στα μικρά πελαγικά -όπου ανήκουν μερικά από τα πλέον λαϊκά ψάρια- και στα βενθικά. Λαϊκά είναι με την έννοια της ευρείας κατανάλωσης και της χαμηλής τιμής, π.χ. η σαρδέλα και ο γαύρος. Αυτή η κατηγορία δίνει περίπου το 40% των συνολικών ποσοτήτων αλιευμάτων. Τα ψάρια αυτοί αλιεύονται από τα γρι γρι που δραστηριοποιούνται κοντά στην παραλία και βγάζουν συνήθως μεγάλες ποσότητες που όμως πωλούνται σε χαμηλές τιμές. Το ύψος της τιμής, όπως είναι επόμενο, επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό αυτού του τύπου την αλιεία και τους ανθρώπους που εμπλέκονται σ' αυτήν».

«Είπα δραστηριοποιούνται κοντά στην παραλία», διευκρινίζει ο Αργύρης Καλλιανιώτης, «διότι έτσι μπορούν να βρίσκονται εγκαίρως στην ιχθυαγορά, ώστε να φτάσει το αλιεύμα σε καλή κατάσταση στην τοπική αγορά. Το κυριότερο πρόβλημα του στόλου των γρι γρι είναι η μεγάλη διακύμανση της αφθονίας των αλιευμάτων (ειδικά στον γαύρο, το απόθεμα του οποίου επηρεάζεται έντονα από την αλλαγή των περιβαλλοντικών συνθηκών).

Το γρι γρι εξαρτάται και από τις προσφερόμενες τιμές του προϊόντος στις μονάδες μεταποίησης - μονάδες που επηρεάζουν με τη σειρά τους την αγορά, προσπαθώντας να κρατήσουν τις τιμές όσο το δυνατόν χαμηλότερα. Να σημειώσετε ότι η εισαγωγή πρώτης ύλης από τρίτες χώρες χρησιμοποιείται συχνά ως ένα μέσο πίεσης για τη διατήρηση των τιμών σε

χαμηλά επίπεδα (σ.σ. Ο κόσμος το 'χει τούμπανο και το υπουργείο... κρυφό καμάρι).

Πηγαίνοντας στη δεύτερη κατηγορία, τα βενθικά, θα δούμε ότι περιλαμβάνονται πολλά είδη με κυριότερα τον μπακαλιάρο, την κουτσομούρα, την πεσκανδρίτσα, τη γαρίδα, την караβίδα, τη γάμπαρη, τα οποία αλιεύονται από τις μηχανότρατες και που οι τιμές τους γενικά είναι υψηλότερες σε σχέση με εκείνες της πρώτης κατηγορίας.

Ο στόλος των μηχανότρατων δραστηριοποιείται σε αλιευτικά πεδία που εκτείνονται σε βάθη από 20-300 μέτρα, σε μέση απόσταση η οποία κυμαίνεται λίγα μίλια από την ακτή -εντός των εθνικών χωρικών υδάτων- έως το όριο των 450 μέτρων βάθους, πολύ πέραν των χωρικών υδάτων της Ελλάδας, όπως έχει καταγραφεί από την έρευνα του Ινστιτούτου Αλιευτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ).

Μια ρύθμιση δε που ισχύει μόνο για τις δικές μας μηχανότρατες είναι ότι η περίοδος αλιείας τους αρχίζει την 1η Οκτωβρίου και τελειώνει στις 31 Μαΐου. Επίσης απαγορεύεται η αλιεία εντός της ζώνης των 3 μιλίων από την ακτή ή σε 50 μέτρα βάθος, όπως ορίζεται από τον ανάλογο ευρωπαϊκό κανονισμό.

Ο στόλος από τις μηχανότρατες επηρεάζεται άμεσα από την τιμή των καυσίμων, λόγος που εξηγεί γιατί οι ανατιμήσεις επιβαρύνουν την οικονομική διαχείριση αυτών των σκαφών και γιατί αναγκάστηκε ο κλάδος να στραφεί προς τους αλλοδαπούς εργάτες (στη μεγάλη τους πλειοψηφία προέρχονται από την Αίγυπτο).

Συνοψίζοντας θα έλεγα ότι μερικά από τα προβλήματα της μέσης αλιείας (μηχανότρατες, γρι γρι) -περίπου 800 σκάφη- είναι η περιοδική υπεραλίευση ορισμένων αποθεμάτων, όπως του γαύρου και του μπακαλιάρου, αλλά και ο συνωστισμός του μεγάλου αριθμού μεγάλων σκαφών σε μικρές θαλάσσιες εκτάσεις», τονίζει ο διευθυντής του Ινστιτούτου.

Στην παράκτια αλιεία με τα 16.000 σκάφη (αυτά έχουμε νόμιμα καταγεγραμμένα) σε αντίθεση με τη μέση, χρησιμοποιούνται πολλές αλιευτικές μέθοδοι. «Στην αλιεία αυτή απασχολούνται πολλές οικογένειες που δεν έχουν άλλα μέσα βιοπορισμού, ειδικά σε απομακρυσμένα νησιά ή περιοχές, όπου συνήθως δεν υπάρχει σημαντική εναλλακτική απασχόληση στη γεωργία και η αλιεία, μαζί με τον τουρισμό, αλληλοστηρίζονται και επιτρέπουν σε πολλές οικογένειες να διαμένουν σε τόπους που διαφορετικά θα είχαν πολύ μικρότερες πιθανότητες βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης».

Οι δραστηριότητες της παράκτιας αλιείας είναι πολύ κοντά στην ακτή και επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τα είδη που ζουν στην παράκτια ζώνη και είναι φανερό, συμπληρώνει ο Αργύρης Καλλιανιώτης ότι «σε ορισμένες περιοχές εξασκείται μεγάλη αλιευτική προσπάθεια. Μια προσπάθεια η οποία σε συνδυασμό με την αναμενόμενη περαιτέρω διαταραχή στο περιβάλλον (π.χ. αύξηση θερμοκρασίας) θα μπορούσε να μειώσει ακόμα περισσότερο την παραγωγικότητα των παράκτιων αλιευτικών πεδίων, αλλά (σ.σ. το σημαντικότερο) να οδηγήσει στην κατάρρευση αριθμού των αλιευτικών αποθεμάτων».

Τι κάνουμε όμως για όλα αυτά;

Χωρίς σειρά τα εξής, διά στόματος του διευθυντή του Ινστιτούτου:

* Χτυπάμε την παράνομη αλιεία. Διότι όχι μόνο βλάπτει τα ιχθυαποθέματα και τους βιοτικούς πόρους (λιβάδια Ποσειδωνίας) αλλά και προκαλεί συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών των ψαράδων. Οι λιμενικές αρχές συχνά περιορίζονται μόνο σε τοπικούς ελέγχους. Απαραίτητη λοιπόν η ουσιαστική αστυνόμευση της παράνομης αλιείας.

* Συνεχίζουμε την προσπάθεια για την καλύτερη οργάνωση των αλιέων. Ο κατακερματισμός των ψαράδων μας σε πολλά μικρά λιμάνια δημιουργεί εκ των προτέρων δυσκολίες στην οργάνωσή τους. Αναγκασμένοι να δουλεύουν από μικρά παιδιά δεν διαθέτουν επαρκείς γραμματικές γνώσεις και επομένως δύσκολα μπορούν να οργανωθούν χωρίς τη συνδρομή της Πολιτείας. Παράλληλα, η απουσία οργάνωσης στον εμπορικό τομέα τους αναγκάζει να πωλούν αναγκαστικά σε χαμηλές τιμές παρ' όλο που τα είδη τα οποία αλιεύουν έχουν (συνήθως) τις υψηλότερες στην ιχθυαγορά.

* Προσέλευση αλιέων εκπαιδευμένων καθώς η έλλειψη νέων ανθρώπων στο επάγγελμα και η πρόωγη συνταξιοδότηση των αλιέων οδηγεί εκτός του κλάδου αρκετά έμπειρα στελέχη, γεγονός που θα βλάψει μακροπρόθεσμα την αλιεία.

* Ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την προέλευση των αλιευτικών προϊόντων. Σ'

αυτήν την προσπάθεια βοηθά και η καθιέρωση επίσημων κοινών εμπορικών ονομάτων όλων των αλιευμάτων. Έτσι βοηθιέται και το εισόδημα των μικρών παραγωγών, των οποίων τα αλιεύματα, αν συντηρηθούν σωστά, μπορούν να πετύχουν καλύτερες τιμές.

* Να γνωρίζουμε την αλιευτική παραγωγή των σκαφών. Μόνο έτσι θα είναι δυνατή η σωστή ενημέρωση για την πορεία του κλάδου και η προστασία των ειδών που ενδεχομένως κινδυνεύουν. Ένα μέτρο που θα μπορούσε να συμβάλει θετικά είναι η δημιουργία επίσημων λιμανιών εκφόρτωσης πέρα από τις υπάρχουσες ιχθυόσκαλες. Τις περισσότερες φορές επικρατεί μια πλασματική εικόνα με αποτέλεσμα οι αρμόδιοι φορείς να οδηγούνται σε λάθος εκτιμήσεις και συνεπώς στη λήψη λανθασμένων διαχειριστικών μέτρων.

* Να προστατεύσουμε την παράκτια ζώνη, που είναι το πιο αξιόλογο κομμάτι για την αλιεία μας, καθώς προσφέρει ιδανικούς τόπους για την αναπαραγωγή, την ωοτοκία αλλά και τη διατροφή των νεαρών ψαριών.

Μην ξεχνάμε ότι οι φυσικοί πόροι που εκμεταλλεύονται οι ψαράδες επηρεάζονται πάρα πολύ από άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες (ρύπανση, παράνομη αλιεία κ.λπ.).

Στην προστασία των αλιευτικών αποθεμάτων που είναι στην παράκτια ζώνη μπορεί να συμβάλει η δημιουργία αλιευτικών προστατευόμενων ζωνών, όπου θα απαγορεύεται η αλιεία (εποχικά ή μόνιμα), η κατασκευή τεχνητών υφάλων σε ειδικά επιλεγμένες περιοχές κ.ά.

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 27/11/2007

επιστροφή

«Κόκκινος» συναγερμός για τις θάλασσες

Διεθνής έρευνα δείχνει ότι η ρύπανση απειλεί άμεσα με καταστροφή τα οικοσυστήματα στα ελληνικά πελάγη

Χάρης Καρανίκας

Σήμα κινδύνου για την καταστροφή της πανίδας και της χλωρίδας στις ελληνικές θάλασσες εκπέμπει πρόσφατη διεθνής έρευνα, που αποκαλύπτει ότι ελάχιστες υδάτινες περιοχές στην Ελλάδα έχουν παραμείνει ανέγγιχτες από τις επιπτώσεις των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Από τους χάρτες που παραχώρησαν στα «NEA» οι επιστήμονες που πραγματοποίησαν τη μελέτη προκύπτει ότι ο Σαρωνικός έως και τη βραχονησίδα του Σαν Τζώρτζη όπως και οι ανατολικές παράκτιες περιοχές της Αττικής υφίστανται τη μεγαλύτερη επιβάρυνση. Ακολουθούν Θερμαϊκός, Πατραϊκός, Παγασητικός και ο Αργολικός Κόλπος. Επιπλέον, μεγάλη καταστροφή των θαλάσσιων οικοσυστημάτων παρουσιάζεται Από τους χάρτες που παραχώρησαν στα «NEA» οι επιστήμονες που πραγματοποίησαν τη μελέτη προκύπτει ότι ο Σαρωνικός έως και τη βραχονησίδα του Σαν Τζώρτζη όπως και οι ανατολικές παράκτιες περιοχές της Αττικής υφίστανται τη μεγαλύτερη επιβάρυνση. Ακολουθούν Θερμαϊκός, Πατραϊκός, Παγασητικός και ο Αργολικός Κόλπος. Επιπλέον, μεγάλη καταστροφή των θαλάσσιων οικοσυστημάτων παρουσιάζεται στις εκβολές του Έβρου και του Αξιού, στην Κυλλήνη, στα Χανιά και στο Ηράκλειο, στις θαλάσσιες περιοχές που εκτείνονται από τα παράλια της Σμύρνης και έως τη Βόρεια Χίο και τη Νότια Λέσβο, καθώς και νότια της Σάμου έως τα Δωδεκάνησα και τα παράλια της Μικράς Ασίας.

Στο σημείο μηδέν

«Η μεγαλύτερη επιβάρυνση στα θαλάσσια οικοσυστήματα απεικονίζεται στους χάρτες μας με κόκκινο χρώμα- θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτές οι περιοχές οδεύουν ολοταχώς προς την καταστροφή» λέει ο δρ Μπεν Χάλπερν από το Αμερικανικό Εθνικό Κέντρο Οικολογικής Ανάλυσης και Σύνθεσης (NCEAS), επικεφαλής της διεθνούς έρευνας που αποκάλυψε ότι το 40% των θαλάσσιων οικοσυστημάτων παγκοσμίως βλάπτεται σοβαρά από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Αμέσως μετά, όσον αφορά την επιβάρυνση της θαλάσσιας πανίδας και χλωρίδας, ακολουθούν οι περιοχές με σκούρο πορτοκαλί, ανοιχτό πορτοκαλί και κίτρινο, ενώ με ανοιχτό πράσινο απεικονίζονται οι θαλάσσιες εκτάσεις όπου έχουμε μικρή επιβάρυνση και με γαλάζιο πολύ μικρή.

Ειδικότερα, για την Ελλάδα, όπως φαίνεται και από τους χάρτες, οι θαλάσσιες περιοχές που έχουν επηρεαστεί λίγο μετριούνται στα δάχτυλα: αυτές εντοπίζονται νότια της Κέρκυρας, στην περιοχή ανάμεσα στην Κεφαλονιά, τη Λευκάδα και τα παράλια της Αιτωλοακαρνανίας, σε Νότιο και Βόρειο Ευβοϊκό έως τη Σκόπελο (εκτός του Παγασητικού), νότια-νοτιοδυτικά της Αίγινας έως τον Πόρο, την Ύδρα και τις Σπέτσες, ανάμεσα στην Πάρο και τη Νάξο και νότια αυτής έως την Ίο, ανατολικά της Χίου και βόρεια της Κω.

Το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών θαλασσών στους χάρτες του δρος Χάλπερν και της ομάδας του απεικονίζεται με ανοιχτό πορτοκαλί- όπου η επιβάρυνση θεωρείται μέτρια έως υψηλή- ενώ μεγάλη επιβάρυνση των θαλάσσιων οικοσυστημάτων (σκούρο πορτοκαλί) εντοπίζεται στον κάτω Θερμαϊκό Κόλπο και πέριξ της Θάσου, νότια της Λήμνου έως τον Άγιο Ευστράτιο, στην ευρύτερη περιοχή των Κυκλάδων αλλά και στο Νότιο Ιόνιο.

Οι μεγαλύτερες βλάβες

«Όπως δείχνει η έρευνά μας, η περιοχή της Μεσογείου, και ως εκ τούτου και οι θάλασσες της Ελλάδας, είναι βαριά επηρεασμένες από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, με αποτέλεσμα να έχει διαταραχθεί σημαντικά το θαλάσσιο οικοσύστημα. Πρόκειται για κλειστές θάλασσες όπου η μόλυνση είναι διαρκής. Ωστόσο δεν βρίσκονται στη χειρότερη κατάσταση: μεγαλύτερες βλάβες έχουν προκληθεί σε περιοχές της Βόρειας Αδριατικής» εξηγεί στα «ΝΕΑ» ο δρ Χάλπερν.

Για να συντάξει τον παγκόσμιο χάρτη της επιβάρυνσης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων η διεθνής ερευνητική ομάδα εξέτασε 17 διαφορετικές παραμέτρους που αφορούν από τη ρύπανση των θαλασσών με τοξικές και οργανικές ουσίες έως τις αλιευτικές δραστηριότητες, τις επιπτώσεις από τη ναυσιπλοΐα και τις κλιματικές αλλαγές. «Συγκεκριμένα για την Ελλάδα και τη Μεσόγειο δεν εξετάσαμε την ιστορική ρύπανση της περιοχής από τις δραστηριότητες των πολιτισμών, καθώς δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία.

Όμως, τα δεδομένα των τελευταίων χρόνων αρκούν για να δείξουν ότι η κατάσταση είναι ιδιαίτερα κρίσιμη. Ωστόσο, δεν βρισκόμαστε στο σημείο χωρίς επιστροφή», λέει επικεφαλής της έρευνας και επισημαίνει ότι υπάρχουν τρόποι για να βελτιωθεί η κατάσταση: «Η καλύτερη διαχείριση των χερσαίων αποβλήτων- κυρίως των τοξικών ουσιών που καταλήγουν στη θάλασσα-, η πιο ορθολογική χρήση των φυτοφαρμάκων, καθώς και οι αυστηρότεροι νόμοι για την αλιεία είναι μερικές από τις λύσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν ώστε να αποτραπεί ο θάνατος των θαλασσών» συμπληρώνει ο δρ Χάλπερν.

Πηγή: <http://www.tanea.gr//Article.aspx?d=20080221&nid=7551007&sn=&spid=876>

[επιστροφή](#)

Τα νέα του Αρχιπελάγους

Επιβράβευση της Δράσης του Αρχιπελάγους από τον Ελληνικό Οδηγό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Οι Γιατροί του Κόσμου (MédecinsduMonde-Grèce) και το Αρχιπέλαγος, Ινστιτούτο Θαλάσσιας και Περιβαλλοντικής Έρευνας Αιγαίου είναι οι 2 Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) στην Ελλάδα στις οποίες δωρήθηκε το 25% των συνδρομών των μελών του 2007 από τον Ελληνικό Οδηγό Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Η δωρεά θα αξιοποιηθεί για την υποστήριξη της Τράπεζας Σπόρων Αιγαίου του Αρχιπελάγους. περισσότερα...

Κυανή Κοινωνία

Το Αρχιπέλαγος σε συνεργασία με ενεργούς φορείς της τοπικής κοινωνίας και την υποστήριξη της Γέφυρα Α.Ε. προχώρησαν στη δημιουργία πλατφόρμας δράσης για τη διάσωση των δελφινιών και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων του Κορινθιακού και του Πατραϊκού, προωθώντας τη συνεργασία επιστημόνων και ευαισθητοποιημένων ενεργών πολιτών. περισσότερα... Μετά από πολύμηνες προσπάθειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης από το Αρχιπέλαγος για την επικινδυνότητα του ναυαγίου του SeaDiamond, το ζήτημα έφτασε στη Βουλή. περισσότερα...

Δράσεις Προστασίας- Χειμώνας 2007/2008

Παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες του χειμώνα, η ερευνητική ομάδα του Αρχιπελάγους συνεχίζει να δραστηριοποιείται σε ποικίλους τομείς, με στόχο την επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων και απειλών των ελληνικών θαλασσών. Από τους βασικούς άξονες στους οποίους επικεντρώνονται οι δράσεις προστασίας αυτή την περίοδο είναι οι παρακάτω:

- Έρευνα Παράκτιων Οικοτόπων
- Το Ναυάγιο του Sea Diamond - Σαντορίνη
- Ρύπανση από Ιχθυοτροφεία στη Χίο
- Καταστροφή παράκτιων οικοτόπων στους Φούρνους για την κατασκευή λιμανιού
- Κυανή Κοινωνία – για την προστασία του Κορινθιακού –Πατραϊκού
- Τράπεζα Σπόρων - Κιβωτός
- Προστασία του Δάσους του Ράντη
- Το ερευνητικό σκάφος «Πηνελόπη»
- Δράσεις για την προστασία των βραχονησίδων...περισσότερα...

Επιπλέον, επιλέγοντας από τον Τύπο σας ενημερώνουμε για το πρόσφατο δημοσίευμα στα "Νέα"

Μικρά φράγματα θα ξεδιψάσουν τα νησιά-Εκατομμύρια κυβικά νερού καταλήγουν αναξιοποίητα κάθε χρόνο στη θάλασσα από τους χειμάρρους νησιών

Μικρά φράγματα θα ξεδιψάσουν τα νησιά -Συγκρατούν το νερό της βροχής και κοστίζουν φθηνότερα από τους νερολάδες. περισσότερα...

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Λίνα Τσιγγερλιώτη Environmental Education & Communications Coordinator
Archipelagos, Institute of Marine & Environmental Research of the Aegean Sea
P.O. Box 1, Rahes 83 301, Ikaria, Greece - Tel +30 2275041673 ,Fax +30 22750 41070
lina@archipelago.gr www.archipelago.gr

επιστροφή

Το πέρασμα από τα rooms to let στον ξενώνα και στο αγρόκτημα
Ετοιμάζεται η μετεξέλιξη του ελληνικού τουρισμού με καλύτερες και ποιοτικότερες υποδομές
Του Σταθη Κουσουνη

Μια νέα λειτουργική μορφή τουριστικού καταλύματος υπαίθρου με την ονομασία «Ξενώνας» ετοιμάζεται να ενταχθεί στο ελληνικό τουριστικό προϊόν. Στην πραγματικότητα, θα πρόκειται για καταλύματα που θα προσφέρουν πλήρη φιλοξενία, η οποία θα γίνει προσπάθεια να διαφοροποιηθεί εντελώς από το καθεστώς των rooms to let. Παράλληλα, όμως, επιδιώκεται και η καθιέρωση ενός ακόμη νέου θεσμού, ο οποίος θα έχει την επωνυμία «επισκέψιμο αγρόκτημα» και θα είναι αυτό ακριβώς που περιγράφει ο τίτλος του.

Οι δύο παραπάνω δράσεις εντάσσονται στις προσπάθειες για τη δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για τον τουρισμό υπαίθρου προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική ενίσχυση της επιχειρηματικότητας σε αυτόν τον τομέα εν όψει και της διαμόρφωσης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Δ' ΚΠΣ).

Ηδη, οι επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε αυτό τον χώρο πληθαίνουν και προβάλλουν ως αίτημα να δοθεί μια λύση στα θεσμικά προβλήματα που τους εμποδίζουν να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους νομότυπα και οργανωμένα.

Στο πλαίσιο αυτό έχει γίνει μια προεργασία από Ομάδα Εργασίας που έχει συσταθεί και συμμετέχουν μεταξύ άλλων εκπρόσωποι από την Αγροτουριστική, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, την ΠΑΣΕΓΕΣ, την Ένωση Βιοκαλλιεργητών και Αναπτυξιακές Εταιρείες με δραστηριότητα στο χώρο του αγροτουρισμού.

Επίσης, στην αρμοδιότητα της Ομάδας Εργασίας ετέθη η διαμόρφωση προτάσεων για αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τον προσδιορισμό των λειτουργικών μορφών και τάξεων των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που είναι δυνατό να

εντάσσονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα αρμοδιότητας του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα ως εγκαταστάσεις ανάπτυξης αγροτικού τουρισμού. Η σχετική υπουργική απόφαση που ίσχυσε έχει κριθεί ότι θα πρέπει να αναθεωρηθεί εν όψει της 4ης προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να λειτουργήσει απρόσκοπτα ο Τουρισμός Υπαίθρου. Μεταξύ άλλων, στόχος είναι οι προδιαγραφές του Ξενώνα και του επισκέψιμου αγροκτήματος που αναφέρονται παραπάνω να ενταχθούν στην αναθεωρημένη Κοινή Υπουργική Απόφαση ως κριτήριο χρηματοδότησης.

Νέα επαγγέλματα

Επίσης, η Ομάδα Εργασίας εξετάζει το νομικό πλαίσιο για τον Αγροτουρισμό - Τουρισμό Υπαίθρου. Επιδίωξη είναι να εντοπιστούν και να καταγραφούν τα νομικά και φορολογικά προβλήματα που συναντά ο επιχειρηματίας ή αγρότης που σκοπεύει να δημιουργήσει μια αγροτουριστική επιχείρηση ή επιχείρηση τουρισμού υπαίθρου. Μεταξύ αυτών των θεμάτων είναι η δυνατότητα χρήσης και πώλησης αγροτικών προϊόντων (μεταποιημένων και μη) παραγωγής του ιδιοκτήτη του καταλύματος στο ίδιο το κατάλυμα, η εγγύτητα των καταλυμάτων με ζώα που πιθανό να διατηρεί ο ιδιοκτήτης, προβλήματα ασφάλισής του που προκύπτουν, καθώς και κατοχύρωση των νέων επαγγελμάτων, τα οποία δημιουργούνται από αυτή τη νέα δραστηριότητα.

Αντικείμενο της Ομάδας Εργασίας είναι και η Αναδιοργάνωση του πλαισίου για τη λειτουργία των Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας.

Όπως έχει συζητηθεί, θα δημιουργηθεί ένα νέο πρότυπο Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας σε συνεργασία με τις αναπτυξιακές εταιρείες, το οποίο θα αφορά τον Τουρισμό Υπαίθρου και του οποίου βασικός στόχος θα είναι η προβολή της τοπικής ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος. Επειτα από αίτημα των ίδιων των αναπτυξιακών εταιρειών, η Αγροτουριστική ή ο νέος Οργανισμός που θα δημιουργηθεί μετά το κλείσιμο αυτής θα είναι ο φορέας πιστοποίησης των προδιαγραφών των υφιστάμενων Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας καθώς και της διαδικασίας κατάρτισής τους, ενώ στη συνέχεια θα είναι και ο φορέας ελέγχου των επιχειρήσεων που συμφωνούν να συμμετέχουν σε αυτά.

Ζητείται νομοθετικό καθεστώς

Ενα σημαντικό θέμα που χρειάζεται ιδιαίτερη αντιμετώπιση και εξετάζεται, είναι το καθεστώς λειτουργίας των επιχειρήσεων υπαίθριων δραστηριοτήτων. Έχει διαπιστωθεί ότι απαιτείται η δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου έτσι ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να αδειοδοτούνται με διαδικασίες και απαιτήσεις που αρμόζουν στο είδος τους (μέχρι σήμερα αρκεί η άδεια ταξιδιωτικού γραφείου) προκειμένου οι δραστηριότητες να διενεργούνται με τρόπο ασφαλή για τους συμμετέχοντες.

Βασική διαπίστωση της Ομάδας Εργασίας αποτελεί η ανάγκη θεσμοθέτησης της Αγροτουριστικής επιχείρησης με ή χωρίς κατάλυμα, η οποία θα επιφέρει και τις απαραίτητες νομικές ρυθμίσεις ώστε να καταστεί δυνατός ο συνδυασμός αγροτικών/ μεταποιητικών και τουριστικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας, που μέχρι σήμερα παρουσιάζει προβλήματα όσον αφορά την αδειοδότηση και φορολόγηση της δραστηριότητας ως ενιαία επιχείρηση (π.χ. εγγύτητα ζώων με κατάλυμα, διάθεση ιδιοπαραγόμενων προϊόντων στους επισκέπτες, ξενάγηση και πληροφόρηση των επισκεπτών κ.λπ.).

Επιπροσθέτως, μια δεύτερη ομάδα εργασίας ασχολείται με την αναθεώρηση της ελληνικής προδιαγραφής για τον Αγροτουρισμό. Σήμερα ισχύει το πλαίσιο που καθορίστηκε με σχετική απόφαση τον Δεκέμβριο του 2003 από τον ΕΛΟΤ. Τον Απρίλιο του 2004 η Αγροτουριστική Α.Ε. διαπιστεύθηκε από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης ως φορέας πιστοποίησης. Από την μέχρι σήμερα εμπειρία της εταιρείας στην εφαρμογή της προδιαγραφής έχει διαπιστωθεί η ανάγκη για την αναθεώρησή της προκειμένου να είναι πιο λειτουργική και χρήσιμη. Η ομάδα εργασίας που έχει συσταθεί για τον σκοπό αυτό αποτελείται από εκπροσώπους της Αγροτουριστικής, του ΕΛΟΤ του ΕΟΤ και από δύο Αγροτουριστικές Επιχειρήσεις.

Τι είναι ο «Ξενώνας»

Η Ομάδα Εργασίας επεξεργάζεται τη διαμόρφωση πρότασης για την καθιέρωση νέας λειτουργικής μορφής τουριστικού καταλύματος υπαίθρου με την ονομασία «Ξενώνας» και προσδιορισμό των ποιοτικών, λειτουργικών και τεχνικών του προδιαγραφών. Ο «Ξενώνας» θα

απομακρυνθεί από την επικρατούσα λογική των ενοικιαζόμενων δωματίων, και μεταξύ άλλων, θα παρέχει πραγματική φιλοξενία και υπηρεσίες, καθώς και τοπικά προϊόντα.

Τι είναι το «Αγρόκτημα»

Όπως προαναφέρθηκε, στόχος αποτελεί η θεσμοθέτηση λειτουργίας και του «Επισκέψιμου Αγροκτήματος». Κεντρική ιδέα στη λειτουργία του (με ή χωρίς κατάλυμα) είναι να μπορεί ο επισκέπτης να αγοράσει προϊόντα στον τόπο παραγωγής και μεταποίησής τους και να έρθει σε επαφή με την αγροτική παραγωγή και τον αγροτικό τρόπο ζωής με οργανωμένο τρόπο. Θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ρυθμίσεις έτσι ώστε η λειτουργία Οικοτεχνιών και επαγγελματικών εργαστηρίων μικρής δυναμικότητας να είναι εφαρμόσιμη.

Πηγή: Καθημερινή 23-2-08

επιστροφή

«Μαύρη τρύπα» διαπιστώνουν στις αγροτικές επιδοτήσεις και στα κοινοτικά κονδύλια

Απόλυτη αδιαφάνεια, αν όχι προσπάθεια συσκότισης, καταλογίζουν οι Βρυξέλλες στην Αθήνα αναφορικά με τη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων και αφήνουν **ανοιχτό το ενδεχόμενο να προωθήσουν στην περικοπή των χρηματοδοτήσεων οι οποίες σχετίζονται τόσο με την κατασκευή έργων υποδομής όσο και με τον αγροτικό τομέα**. Από τη μια πλευρά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή- και ειδικότερα η επίτροπος κυρία **Ντανούτα Χύμπνερ** - απειλεί την Ελλάδα με παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αν οι ελληνικές υπηρεσίες δεν παράσχουν άμεσα (όπως εκ του Κοινοτικού Δικαίου υποχρεούνται) τα στοιχεία που θα επιτρέψουν στις κοινοτικές υπηρεσίες να ασκήσουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Από την άλλη πλευρά, η Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε ψήφισμά της το οποίο εγκρίθηκε χθες καταγγέλλει ευθέως ότι οι αγροτικές δαπάνες στην Ελλάδα πραγματοποιούνται **ανεξέλεγκτα** και καλεί την Επιτροπή να στείλει τελεσίγραφο στην Αθήνα με το οποίο θα της δίνεται περιθώριο έξι μηνών (δηλαδή ως τον Σεπτέμβριο) για να συμμορφωθεί προς την κοινοτική νομοθεσία.

Επί της ουσίας, τόσο στην ανακοίνωση της πολωνής επιτρόπου όσο και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ένας είναι ο κοινός τόπος: Η διαπίστωση της απροθυμίας της Αθήνας να υποστεί τους προβλεπόμενους από το Κοινοτικό Δίκαιο ελέγχους ως προς τον τρόπο αξιοποίησης των κοινοτικών κονδυλίων.

...Εφεξής, με βάση τους νέους κανονισμούς για τον τρόπο λειτουργίας του περιφερειακού ταμείου, υποχρεούνται οι χώρες που λαμβάνουν τα κονδύλια του να υποβάλλουν κάθε χρόνο απολογιστικές εκθέσεις. Η Ελλάδα ως σήμερα δεν έχει συντάξει **καμία σχετική έκθεση** και αν δεν το πράξει άμεσα τότε η κυρία Ντανούτα Χύμπνερ, όπως θα τονίσει στους έλληνες υπουργούς, θα υποχρεωθεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για περικοπή των χρηματοδοτήσεων αυτού του ταμείου προς την Ελλάδα.

Σε ό,τι αφορά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με το χθεσινό ψήφισμά του επιβεβαίωσε επί της ουσίας «Το Βήμα», το οποίο προ μηνός είχε προαναγγείλει πως στους κόλπους της ΕΕ επικρατεί πλέον αγανάκτηση για την απροθυμία της ελληνικής διοίκησης να συμμορφωθεί προς τους κοινοτικούς κανόνες για τον έλεγχο των δαπανών της κοινής αγροτικής πολιτικής και συνεπώς υπάρχει σαφής κίνδυνος να αρχίσουν οι περικοπές των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων. Η αιτία του κακού βρίσκεται στο γεγονός ότι **η κυβέρνηση αρνείται επιμόνως να θεσπίσει το λεγόμενο ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) των αγροτικών δαπανών...**

Σημειώνεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο της ΕΕ στην τελευταία έκθεσή του υπογραμμίζει πως για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά δεν μπορεί να παράσχει εγγυήσεις ως προς το εάν είναι συμβατές προς την κοινοτική νομοθεσία οι αγροτικές ενισχύσεις στην Ελλάδα. Και αυτό διότι δεν υπάρχει το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, το οποίο, αν υπήρχε, θα επέτρεπε στους υπαλλήλους της ΕΕ τα εξής:

Πρώτον, να ελέγχουν «την επεξεργασία των αιτήσεων παροχής των αγροτικών ενισχύσεων» στην Ελλάδα, δεύτερον, να διαπιστώνουν αν και κατά πόσον υπάρχουν στη χώρα «διαδικασίες επιθεώρησης», τρίτον, να αποφανθούν ως προς «την ακεραιότητα της βάσης δεδομένων για τα ζώα» και, τέταρτον, να έχουν πρόσβαση σε κάποιο «σύστημα αναγνώρισης των

αγροτεμαχίων». Με άλλα λόγια το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ότι στην Ελλάδα ουδείς γνωρίζει ποιοι, πώς και γιατί λαμβάνουν τις αγροτικές ενισχύσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρά τις προσπάθειες ελλήνων ευρωβουλευτών τόσο από τη ΝΔ όσο και από το ΠαΣοΚ να «ελαφρύνουν» κάπως το ψήφισμα, τελικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το ενέκρινε χθες υπό την αρχική μορφή του, απορρίπτοντας τις τροπολογίες τους.

Πηγή: <http://www.tovimadaily.gr//Article.aspx?d=20080221&nid=7558387&sn=&spid=1376>

Σχόλια της σύνταξης:

1. Το παραπάνω δημοσίευμα υπονοεί ότι το ΚΚΕ και ο ΣΥΝ δεν προσπάθησαν να ελαφρύνουν το ψήφισμα του Ε.Κ. Ενδιαφέρον!

2. Επειδή είναι αναμενόμενο η Επαρχία Ικαρίας να λειτουργεί λίγο χειρότερα λόγω έλλειψης προσωπικού, και επομένως να είναι σε χειρότερη μοίρα να γνωρίζει ποιοι, πώς και γιατί λαμβάνουν τις αγροτικές ενισχύσεις (ιδιαίτερα τις κτηνοτροφικές), και επειδή για την Ικαρία και τους Φούρνους οι αγροτικές επιδοτήσεις της ΕΕ είναι «ανάσα ζωής» για τους αγρότες, η περικοπή των αγροτικών επιδοτήσεων θα είναι μάλλον οδυνηρή.

3. Βέβαια, ουδέν κακόν αμιγές καλού: Λέτε η περικοπή των επιδοτήσεων, αν θα γίνει, να αποθαρρύνει τους κτηνοτρόφους από το να έχουν πολλά κατσίκια και να ησυχάσει λίγο από την υπερβόσκηση το νησί;

επιστροφή

Στο 5,1% ο «πληθωρισμός της οικοδομής» στην Ελλάδα - Στην πανάκριβη Ικαρία άραγε πόσο;

Διαβάσαμε ότι με ρυθμό 5,1% «έτρεξε» τον Ιανουάριο ο «πληθωρισμός της οικοδομής». Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο γενικός δείκτης τιμών υλικών κατασκευής νέων κτιρίων από τον Ιανουάριο του 2007, στον Ιανουάριο του 2008 αυξήθηκε κατά 5,1%. Η άνοδος προήλθε κυρίως από την αύξηση κατά 23,3% στα καύσιμα. Υψηλή αύξηση καταγράφηκε και στα τεχνητά πετρώδη υλικά, κατά 10,8%, καθώς και στα μεταλλικά υλικά 7,1%

(Πηγή: <http://www.imerisia.gr/article.asp?catid=4666&subid=2&tag=2656&pubid=1041103>)

Είναι γνωστό ότι η οικοδομή στην Ικαρία κοστίζει πανάκριβα. Να χτίσεις ένα σπίτι μπορεί και να κοστίζει δυό φορές ακριβότερα από ότι σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα. Όλο και περισσότεροι φέρνουν υλικά αλλά και μαστόρους από άλλα μέρη. Όλο και περισσότεροι στρέφονται στα προκατασκευασμένα.

Τώρα με αυτή την ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας μας ζώσανε τα φίδια. Ξέρουμε ότι τα καύσιμα στην Ικαρία είναι πολύ ακριβότερα. Ότι πολλοί προτιμούν τεχνητά πετρώδη υλικά γιατί αναζητούν απομιμήσεις του σχιστόλιθου. Ότι πολλοί προτιμούν μεταλλικά υλικά και μάλιστα το αλουμίνιο για να αποφεύγουν τη διάβρωση από την υγρασία και τη θάλασσα.

Άραγε πόσο πάνω από το 5,1% φτάνει ο πληθωρισμός της οικοδομής στην Ικαρία;

επιστροφή

Κύριε εισαγγελέα, ο δρόμος που επικαλούνται υπάρχει μέχρι σήμερα και δεν διέρχεται από το οικόπεδο του κ. Παπανικολάου.

Ένα άλλος νέος αυθαίρετος δρόμος, που οδηγεί σε αυθαίρετα, κόβει αυθαίρετα το οικόπεδό του στα δυο.

QUID CUSTODIT IPSOS CUSTODIS?*

Αυτά καταλάβαμε εμείς από τη νέα επιστολή που έστειλε ο κ. Παπανικολάου. Μάλιστα, είχε την ευγενή καλοσύνη να μας συμπεριλάβει επισήμως στους κοινοποιούμενους αποδέκτες. Φυσικά και δημοσιεύουμε την επιστολή του, γιατί όπως έχουμε πει το περιοδικό μας δημοσιεύει ευχαρίστως την αλληλογραφία που λαμβάνουμε για τοπικά προβλήματα, όπως επίσης και κάθε απάντηση για τα γραφόμενα των αποστολέων. Ας θυμίσουμε στους αναγνώστες μας ότι το περιοδικό μας έχει ασχοληθεί άλλες δύο φορές για την ίδια υπόθεση. Ένα χρόνο πριν (τεύχος Νο 6) και στο Σεπτέμβρη 2007 (Νο 10):

[Ικαρία: Περιπτώσεις με δυο μέτρα και δύο σταθμά με πολίτες 1ης και 2ης κατηγορίας:](#)

πώς κατασκευάζεται στο Καρκινάγρι, εκτός σχεδίου και στην όχθη ρέματος ένα αυθαίρετο

Η επιστολή του κ. Παπανικολάου έχει ως εξής:

Ιωάννης Παπανικολάου

Δοϊράνης 10 Καματερό Τ.Κ. 134 51 Τηλ. : 2102323168 - 6977180084

Καματερο 25/2/2008

Προς

1) Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου Γενική Δ/ση Περιφέρειας Δ/ση Αυτ/σης & Αποκ/σης

Τμήμα Τοπ. Αυτ/σης Β' Βαθμού

Κουντουριώτη 77 – Μυτιλήνη Τ.Κ. 811 01

2) Νομ. Αυτ. Σάμου (υπ' οφιν Νομ. Συμβ. κ. Φώτη Σφαντο) Καλομοίρη 1 Σάμος τ.κ. 83100

3) Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Ραχών Ικαρίας τ.κ. 83301 (δια της προέδρου κ. Ευτ. Καπνιση)

4) Τμήμα Πολεοδομίας-Περιβάλλοντος Αγ. Κήρυκος Ικαρίας τ.κ. 83300

Κοιν/ση :

1) Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Σάμου Πλ. Αγ. Νικολάου βαθύ Σάμος τ.κ. 83100 (σχετ. με την από Μάρτιο 2007 μήνυσή μου)

2) Ηλεκτρονική έκδοση περιοδικού « ΙΚΑΡΙΑΚΑ & ΦΟΥΡΝΙΟΤΙΚΑ Νεα>> του Ηλία Γιαννίρη

3) Γεράσιμο Δελαπόρτα Καρκινάγρι τ.κ. 83301 Δήμου Ραχών Ικαρίας

« οι θεσμοί είναι καλοί και χρειάζεται να τους στηρίζουμε και οι νόμοι του Κράτους καλοί να τους τηρούμε όμως όταν αρρωστήσουν τα πρόσωπα, αρρωσταίνουν και οι θεσμοί και όταν τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν να εφαρμόσουν τους νόμους η να υλοποιήσουν τους στόχους δεν είναι πρόσωπα αναγεννημένα αλλά ασθενή , τότε και το αποτέλεσμα είναι ασθενή »

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ 10/2/08 .

- Με το 1076/07 της 10-7-07 έγγραφο του Πολεοδομικού Γραφείου Ικαρίας μου γνωστοποιήθηκε και κοινοποιήθηκε στο Δήμο Ραχών Ικαρίας και στο Α.Τ. Αγ. Κηρύκου ὅτι έχω προβεί σε κατασκευή «νέας περίφραξης» καθ' υπέρβαση της αριθ. 91/94 οικοδ. Άδειας

- Εν συνεχεία με το 1462/07 της 25-9-07 σε απάντηση αίτησης μου (αρ. πρωτ. 1391/11-9-07) το Πολεοδομικό Γραφείο Αγ. Κηρύκου μου γνωστοποίησε ότι το πιο πάνω φύλλο ελέγχου εκδόθηκε κατόπιν 1) αναφοράς της κ. Β. Πούλου 2) κατοίκων του Καρκιναγρίου και 3) του Δήμου Ραχών

- Η απάντηση μου για το απαράδεκτο φύλλο ελέγχου που εκδόθηκε εις βάρος μου, κοινοποιήθηκε 1) Συνήγορο του Πολίτη 2) περιφέρεια Βορ. Αιγαίου 3) Νομαρχία Σάμου και 4) Δημοτικό Συμβούλιο Δήμου Ραχών

και ζητούσα :

1/ Να εφαρμοστεί ο Ν. 1337/83 για τις οικοδομικές άδειες 46/94 , 39/01 και 69/03 (ώστε να πάψει το ενδιαφέρον του Δήμου και του Πολεοδομικού Γραφείου σας που αφού πρώτα ηλεκτροδότησε τις οικοδομές αγωνίζεται τώρα να τους κατασκευάσει δρόμο διχτομώντας το οικόπεδό μας).

2/ να εκδώσετε την αναθεώρηση της αδειάς μας 91/94 την οποία έχουμε καταθέσει την 18/2/03 και αντί για την έκδοσή της μας υποβάλλατε μήνυση την 12/4/03 και επαναλαμβάνετε με το έγγραφό 1076/07 την 10-7-07 την γνωστή σας τακτική.

- Από τα έγγραφα που μετά από αίτηση προς το Πολεοδομικό Γραφείο (αριθ. Πρωτ. 23/11-1-08) σχετικά με την αναφορά της κ. Β. Πούλου, των κατοίκων Καρκιναγρίου και του Δήμου Ραχών που μου έγιναν γνωστά , προκύπτουν τα εξής :

Α. Η αναφορά της κ. Βασιλείας Πούλου

(με αριθ. Πρωτ. 1101/18-7-07 προς την Πολεοδομία Ικαρίας

Η ιδιοκτησία της προέρχεται από ένα κτήμα εκτάσεως 3.450 τ.μ. περίπου όπου ο παππούς της (Γεωρ. Μαγκούρας) με την υπ' αριθ. 7238/19-6-1943 διαθήκη άφηγε το 1/6 στον

πατέρα της Ιωάννη και με το υπ' αριθ. 6706/1986 διανεμητήριο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Στ. Κεφάλου τα παιδιά του Ιωάννη Μαγκούρα διανέμουν ως εξής :

α/ Ο Γιώργος & η Βαρβάρα ΟΙΚΟΠΕΔΟ εμβ. 784 τ.μ. (τοπογρ. Διάγραμμα από Ιούνιο 1986 του Μηχανικού Γ. Σπανού)

β/ η Βασιλική Πούλου ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ εμβ. 300 τ.μ. (τοπογρ. Διάγραμμα από Ιούνιο 1986 του Μηχανικού Γ. Σπανού).

Η συνολική έκταση (784+300) = 1084 τ.μ. που συγκριτικά με τους υπόλοιπους κληρονόμους (ένας των οποίων είναι και ο Γερασ. Δελαπόρτας) του κτήματος του Γεωργίου Μαγκούρα ενώ έπρεπε η συνολική έκταση για τους κληρονόμους του Γιάννη Μαγκούρα να ήταν $1/6 \cdot 3450 = 575$ τ.μ. έχουν διπλασιάσει την επιφάνεια των μεριδίων τους ο ισχυρισμός του Γεράσιμου Δελαπόρτα (ότι ενώ άφησε μονοπάτι η Β. Πούλου το κατέλαβε) έχει βάση.

Η δικαστική απόφαση του Πολ. Πρωτ. Σάμου 155/645/48 τ.π./2000 περιγράφει την ιδιοκτησία της Β. Πούλου ως εξής : " ... ανάμεσα στα ακίνητα της κληρονομιάς και το επίδικο χωράφι εκτάσεως 300 τ.μ. που βρίσκεται στη θέση "Αστάχυ" περιφέρειας Καρκιναγρίου Ικαρίας και συνορεύει

Βόρεια σε πλευρά 26,5 μ. με ιδιοκτησία Δελαπόρτα

Νότια σε πλευρά 29 μ. με ιδιοκτησία εναγόμενης (Ε. Αφχανέ)

Ανατολικά σε πλευρά 9,70 μ. με ιδιοκτησία Πλακα

Δυτικά σε πρόσωπο 13 μ. με Κοινοτικό δρόμο

: στην αναφορά της προς το πολεοδομικό Γραφείο αρ. πρωτ. 1101 της 18/7/07

1/ αμφισβητεί την επιφάνεια μονοπατιού που ο Γεράσιμος Δελαπόρτας άφησε σε κοινή χρήση από την ιδιοκτησία του

2/ κατέλαβε με περίφραξη τμήμα 30 τ.μ. περίπου από τον κοινοτικό δρόμο που περιγράφεται στο συμβόλαιο της και στη δικαστική απόφαση εμποδίζοντας την χρήση στην ιδιοκτησία μου και στην ιδιοκτησία του Γεράσιμου Δελαπόρτα

3/ Χαρακτηρίζει την ιδιοκτησία της ως οικόπεδο ενώ στους τίτλους της ορθός χαρακτηρίζεται αγροτεμάχιο ή χωράφι διότι είναι εκτός γραμμής οικισμού και το ελάχιστο τμήμα που τέμνεται απ' αυτή "δεν αντιστοιχεί στην αρτιότητα που ισχύει κατά περίπτωση στην περιοχή του οικισμού" Ν. 1512/1985 ΦΕΚ 181 τεύχος τέταρτο.

4/ Η περίφραξη που πραγματοποίησε και **ομολογεί** για την καταπάτηση του δρόμου έγινε με σιδερένιους πασσάλους και δομικό πλέγμα καθώς και με σκυρόδεμα (δείτε συν. Φωτογραφία και σχεδιαγράμματα) αν και τα όρια του χωραφιού της ήταν υλοποιημένα με περίφραξη από τους γείτονες.

Οι ενέργειες του Πολεοδομικού Γραφείου Προϊστάμενος Γ. Καλπιας είναι αυτές που με υποχρέωσαν να μηνύσω τον πρώην προϊστάμενο Ν. Κουράκη δηλαδή αντί να εκδώσει φύλλο ελέγχου στην Βασ. Πούλου και να εφαρμόσει τον Ν. 1337/83 για την καταπάτηση με περίφραξη του κοινοτικού δρόμου εξέδωσε φύλλα ελέγχου σε μένα και στον Γερ. Δελαπόρτα.

Β. Η αναφορά των κατοίκων Καρκιναγρίου

(αριθ. Πρωτ. 2270/3-8-01 Επαρχείο Ικαρίας)

Ο κατάλογος με τις υπογραφές των κατοίκων που διαμαρτύρονται ότι έκλεισα δρόμο "που έχει ηλικία περίπου 61 χρόνια και ότι ο δρόμος οδηγεί στο νεκροταφείο και στο πευκί όπου το καλοκαίρι πηγαίνουν για μπάνιο "

Ο δρόμος που επικαλούνται είναι αποτυπωμένος στο τοπογραφικό της οικ. Άδειας 10/87 και υπάρχει μέχρι σήμερα και δεν διέρχεται από το οικόπεδό μου.

Τον δρόμο που έκλεισα είναι ο δρόμος που με μπουλντόζα ανοίχτηκε το 1997 από τον εργολάβο (κ. Τσαμουδάκη) διχοτομώντας την ιδιοκτησία μου για να κατασκευάσει χωρίς οικοδομική άδεια την οικία του Λ. Πούλου στην εκτός οικισμού όχθη του ρέματος με την υπόσχεση ότι όταν αποπερατωθεί η ανέγερση της οικίας θα αποκαταστήσει στην αρχική κατάσταση την ιδιοκτησία μου και ενώ αποπερατώθηκε η εν λόγω οικία καθώς και η επίσης εκτός οικισμού οικία των αφων Γιαννίκου απαιτούσαν να κατοχυρώσουν τον δρόμο ώστε να μπορούν να φτάνουν στις αυθαίρετες οικοδομές με όχημα

Στον κατάλογο υπογράφουν :

1/ η κ. **Βασιλεία Πούλου**

η οποία στην έκθεση αυτοψίας που πραγματοποιήθηκε με αριθ. 15/99 την 6-9-1999 από τον Ειρηνοδίκη Ικαρίας στην δικαστική διαμάχη με την Ευδοκία Αφχιανέ (πεθερά μου) δέχεται ότι : "... Επισημαίνεται ακόμη ότι μέσα από αυτή διέρχεται σήμερα δρόμος που αρχίζει από το Βορειοδυτικό άκρο και συνεχίζει λοξά ανατολικά προς την νότια πλευρά αλλά αυτός κατά κοινή ομολογία των διαδίκων **έχει πολύ πρόσφατα διανοιχθεί με ανοχή τους** από τους γείτονες προκειμένου να μεταφέρουν αυτοί με όχημα οικοδομικά υλικά και να διευκολυνθούν στο κτίσιμο των οικοδομών τους "

2/ ο κ. **Λοΐζος Πούλος** ιδιοκτήτης του αυθαίρετου

3/ οι **Γαβριήλ & Ερμιόνη Φραδέλου** γονείς του Μηχανικού Χρήστου Φραδέλου που με ψευδή τοπογραφικό εξεδόθηκε η 36/01 οικ. Άδεια που ως εκ τούτου ανακλήθηκε

4/ **Οι κληρονόμοι του Πολυδότου Πλακά** που φέρονται ως "ιδιοκτήτες" του κοινόχρηστου χώρου που πούλησαν στον Λοΐζο Πούλο

5/**Οι αδελφές Γιαννίκου** καθώς και οι **Ι. Λαζογιάννης, Θωμάς Καρίμαλης** ιδιοκτήτες της άλλης αυθαίρετης οικοδομής.

Για τους υπόλοιπους που υπογράφουν τον κατάλογο, είναι γνωστό τι συμβαίνει ειδικά στη κοινότητα Καρκιναγρίου, όπου οι διοικούντες επί πολλά χρόνια είναι τα αυτά πρόσωπα. Π.χ ο σημερινός Αντιδήμαρχος (Στυλιανός Βατούγιος) επί 12 χρόνια ήταν κοινοτάρχης. Όταν θέλουν να επιβάλλουν αίτημα είτε νόμιμο είτε παράνομο συγκεντρώνουν υπογραφές των κατοίκων στις δε οικοδομικές κατασκευές είναι γνωστό ότι η αυθαιρεσία είναι γενικευμένη. Ο δε κοινοτάρχης επειδή χορηγούσε βεβαιώσεις γνωρίζει του καθενός την αυθαιρεσία και εύκολα κάμπει την αντίσταση σε οτιδήποτε τους ζητηθεί. Με την τακτική λοιπόν του "**Ούλοι εμείς αφέντη που απάντησαν οι Ικαριώτες στα χρόνια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας όταν οι Τούρκοι ζητούσαν να μάθουν ποιος σκότωσε τον Τουρκοφόρο εισπράκτορα**" εφαρμόζουν και εδώ ότι "**ούλοι εμείς ζητάμε να κατασκευάσουμε δρόμο για τα αυθαίρετα και ας διχοτομήσουμε άλλες ιδιοκτησίες**"

Προς επαλήθευση των συμπερασμάτων μου ενδεικτικά από τον κατάλογο των κατοίκων να ελεγχθεί (ως προς το σύννομο της οικ. Άδειας) η οικία του Αντρέα Μαγκούρα που είναι στο κέντρο του χωριού.

Γ. Ο Κος Δήμαρχος Ραχών Ικαρίας (Φανούριος Καρούτσος)

παρά το ότι δεν είχα υποχρέωση (τη χορήγηση βεβαίωσης μη καταπάτησης Δημοτικού Χώρου) από το Δήμο για την αναθεώρηση της οικοδομικής Άδειας 91/94(διότι ο φάκελος της αρχικής μου άδειας την περιείχε) κατόπιν απαίτησης του Πολεοδομικού Γραφείου.

Τον Ιανουάριο του 2004 ζήτησα από το Δήμο την χορήγηση της με αίτηση που συνοδευόταν με αντίγραφο του Τοπογραφικού μου σχεδίου που είχε κατατεθεί την 24/11/03 στο πολεοδομικό γραφείο.

Από το Δήμαρχο Φανούρη Καρούτσο με το υπ αριθμ 68/26-01-2004 έγγραφο έλαβα της εξής απάντηση :

"Δεν μπορεί να σας χορηγήσει την βεβαίωση που ζητήσατε γιατί η συγκεκριμένη οικοδομή παραβιάζει όρους πολεοδομικού κώδικα και καταπατά δημοτική έκταση"

Παρά τις διαμαρτυρίες και παρά την αίτηση μου στον τότε Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβούλου κου Λ. Φλιτζάνη όπως μου δοθεί με απόφαση του Συμβουλίου του κατέφυγα στη Περιφέρεια η οποία πράγματι με έγγραφο της , υπ' αριθμ 1392/Α.Φ 5 15.3/11-10-04 ζητά εξηγήσεις από το Δήμαρχο και με νέο έγγραφο το υπ 'αριθμ 32831/74816 υπόθεση 2291 της 4-10-07 επανέρχεται , χωρίς να έχει γνωστοποιηθεί καμία απάντηση του Δημάρχου .

Στη περίπτωση όμως του Κυρίου Λ.Πούλου ο οποίος είχε κατασκευάσει χωρίς οικοδομική Άδεια στην εκτός σχεδίου όχθη του ρέματος (που είναι κοινόχρηστη) οικοδομή και είχε καταγγέλθει (Συνήγορος του Πολίτη) δύο μήνες μετά την άρνηση σ' εμένα την 9-3-04 επι τοπογραφικού διαγράμματος (του Μηχ/κου Χ. Φραδέλου) υπογράφει βεβαίωση ότι η οικοδομή δεν καταπατά Δημόσια έκταση και **εκδόθηκε η 69/04 αναθεώρηση της ανακλημένης "άδειας" 39/01** η οποία μετά την μήνυση που υπέβαλλα στον Δήμαρχο, Αντιδήμαρχο και Προϊστάμενο Πολεοδομίας ανακλήθηκε βέβαια εκτός από την ως άνω βεβαίωση ο Δήμος

πρέπει να έχει χορηγήσει και άλλες βεβαιώσεις για την οικοδομή του κ. Λ. Πούλου διότι είναι ηλεκτροδοτούμενη από το 2005.

Επειδή στο Ελληνικό Κράτος υπάρχουν κανόνες και Νόμοι και οι υπάλληλοι έχουν οριστεί ότι θα τους τηρούν υποχρεώθηκαν να υποβάλλω μήνυση και παρά ταύτα συνεχίζεται αυτή η κατάσταση.

Η παρούσα αναφορά μου έχει σκοπό την ενημέρωση του Εισαγγελέα πλημμελειοδικών Σάμου που όπως γνωρίζω (από την έρευνα που πραγματοποίησε ο Συνήγορος του Πολίτη η υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης) καθώς και την Δημοσιοποίηση της στο Ηλεκτρονικό περιοδικό (Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα) του Ηλία Γιαννίρη που ειχε την καλοσύνη να δημοσιοποιήσει και προηγούμενες αναφορές μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

*Ποιος μας προστατεύει από τους προστάτες μας;

[επιστροφή](#)

Ηλεκτρονικά έντυπα στο Βορειοανατολικό Αιγαίο

[Αιολικά Νέα](#)

Καθημερινή εφημερίδα της Λέσβου. Ειδήσεις, νέα, αφιερώματα, μόνιμες στήλες.

URL: <http://www.aiolikanea.gr/>

Περιοχή: Ελλάδα> Νησιά Βορείου Αιγαίου> Ν. Λέσβος> Δ. Μυτιλήνης> Μυτιλήνη

[Αλήθεια](#)

Ημερήσια εφημερίδα της Χίου. Πληροφορίες, αρχείο, ειδήσεις, νέα, πολιτιστικά, οικονομικά, αθλητικά ρεπορτάζ.

URL: <http://www.alithia.gr/>

[Γνώμη της Χίου](#)

Εβδομαδιαία εφημερίδα. Τοπικές και πολιτικές ειδήσεις, μόνιμες στήλες, άρθρα, θέματα ομογένειας, πολιτισμός, αθλητισμός, αγγελίες.

URL: <http://www.chiosopinion.gr/>

[ΔΗΜΟΚΡΑΤΗΣ](#)

Καθημερινή πρωινή εφημερίδα δημοκρατικών αρχών. Τοπικά νέα, αγγελίες.

URL: <http://www.dimokratis.gr/>

Περιοχή: Ελλάδα> Νησιά Βορείου Αιγαίου> Ν. Λέσβος> Δ. Μυτιλήνης> Μυτιλήνη

[Δημοκρατική](#)

Ψηφιακή έκδοση της ημερήσιας Χιώτικης εφημερίδας, με τοπικά νέα, πολιτική, πολιτισμό, αθλητικά.

URL: <http://www.dimokratiki.org/>

Περιοχή: Ελλάδα> Νησιά Βορείου Αιγαίου> Ν. Χίος> Δ. Χίου> Χίος

[ΕΜΠΡΟΣnet](#)

Ηλεκτρονικός τόπος της έντυπης εφημερίδας του νόμου Λέσβου, με ειδήσεις, ρεπορτάζ, συνεντεύξεις, ένθετα, επώνυμες απόψεις, γελοιογραφίες.

URL: <http://www.emprosnet.gr/>

Περιοχή: Ελλάδα> Νησιά Βορείου Αιγαίου> Ν. Λέσβος> Δ. Μυτιλήνης> Μυτιλήνη

[Ρήγμα](#)

Πολιτική, ριζοσπαστική εφημερίδα της Λέσβου. Πληροφορίες, άρθρα, τρέχον φύλλο, εκδηλώσεις.

URL: <http://www.rigma.dot.gr/>

Πηγή: <http://www.in.gr/directory/27/dir2705.0.asp>

[επιστροφή](#)

Γεωγραφία: Με το όνομα Φούρνοι φέρονται τα ακόλουθα νησιά, ακρωτήρια όρμοι και χωριά:

- Φούρνοι: Συστάδα νησίδων ΑΝΑ. της Ικαρίας, στο Αιγαίο.
- Φούρνοι: Ομώνυμη νησίδα των Φούρνων Ικαρίας
- Φούρνοι: Νησίδα στις βόρειες ακτές της Κύπρου.
- Φούρνοι: Ακρωτήριο Θάσου.
- Φούρνοι: Ακρωτήριο Σερίφου.
- Φούρνοι: Όρμος της Σερίφου.
- Φούρνοι: Χωριό της Αργολίδας.
- Φούρνοι: Ομώνυμο χωριό της νησίδας Φούρνοι.
- Φούρνοι: Χωριό της Εύβοιας.

Πηγή:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CE%BF%CF%8D%CF%81%CE%BD%CE%BF%CE%B9>

[επιστροφή](#)

Νησιά του Νομού Σάμου

Νησιά στη Νήσο Σάμο

	<u>Δήμος Βαθέος (έδρα Σάμος)</u>	
Άγιος Νικόλαος	Κασονήσι	Πρασονήσι
Βαρελούδι	Μακρόνησο (ή	Στρογγυλό
Διαπόρτι (ή Διαπόρι)	Μακρονήσι)	

Κάτεργο Δήμος Μαραθοκάμπου (έδρα Μαραθόκαμπος)

Σαμιοπούλα Δήμος Πυθαγορείου (έδρα Πυθαγόρειο)

Νησιά στη Νήσο Ικαρία

Τκαρης Δήμος Αγίου Κηρύκου (έδρα Άγιος Κήρυκος)

Νησιά στο Δήμο Φούρνων

	<u>Δήμος Φούρνων Κορσεών (έδρα Φούρνοι)</u>	
Άγιος Μηνάς	Θυμαϊνάκι	Πετροκάραβο
Αλατονήσι (ή	Κισηριά (ή Διάποροι)	Πλάκα
Αλατσονήσι)	Μακρονήσι	Πλακάκι
Ανθρωποφάς (ή Μεγάλος	Μικρός Άγιος Μηνάς	Στρογγυλό
Ανθρωποφάς ή Μεγάλος	Μικρός Ανθρωποφάς (ή	
Ανθρωποφάγος ή Ανθρώ)	Μικρός Ανθρωποφάγος ή	
Θύμαινα	Κεδρό)	

Πηγή:

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD_%CE%BD%CE%B7%CF%83%CE%AF%CE%B4%CF%89%CE%BD_%CE%B1%CE%BD%CE%AC_%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CF%8C

[επιστροφή](#)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Το Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, στο πλαίσιο της εκστρατείας «Δράση για το Κλίμα»,

διοργανώνει λογοτεχνικό διαγωνισμό με θέμα:

«Το κλίμα αλλάζει, ο κόσμος μας αλλάζει. Εμείς;»

«Το κλίμα αλλάζει, ο κόσμος μας αλλάζει. Εμείς;»

Το κλίμα αλλάζει. Μια διαπίστωση που δεν κινείται πια στη σφαίρα της φαντασίας, αλλά αποτελεί μian ανησυχητική πραγματικότητα. Μέρα με τη μέρα ακραία καιρικά φαινόμενα πλήττουν τον πλανήτη. Απανωτοί καύσωνες, παρατεταμένες περίοδοι ξηρασίας και καταστροφικές πυρκαγιές. Έντονες και ξαφνικές βροχοπτώσεις και εκτεταμένες πλημμύρες. Οι πάγοι λιώνουν, η στάθμη της θάλασσας ανεβαίνει. Ζώα και φυτά απειλούνται με εξαφάνιση. Πολλοί άνθρωποι θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους. Οι τέσσερις εποχές του χρόνου μοιάζουν μια μακρινή ανάμνηση ενός παρελθόντος που οριστικά θα χαθεί. Ο κόσμος μας αλλάζει. Εμείς...;

Η εκστρατεία «Δράση για το κλίμα» αποτελεί μian ολοκληρωμένη καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης μαθητών, πολιτών και φορέων σε πανελλαδικό επίπεδο για την προστασία του παγκόσμιου κλίματος. Η εκστρατεία είναι επικεντρωμένη ιδιαίτερα στην εκπαιδευτική κοινότητα, στους κόλπους της οποίας μπορούν να διαμορφωθούν συνειδητοποιημένοι πολίτες, υπεύθυνοι απέναντι στο περιβάλλον και την αειφορία. Οι μαθητές καλούνται να υιοθετήσουν μian ενεργή στάση απέναντι στα περιβαλλοντικά ζητήματα, να αλλάξουν τις καθημερινές τους συνήθειες και να «πάρουν μέρος στη λύση».

Ο λογοτεχνικός διαγωνισμός στοχεύει στο να συμβάλλει στον περαιτέρω προβληματισμό των μαθητών πάνω στο πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής και στη διάδοση ενός μηνύματος στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Σε ποιους απευθύνεται ο λογοτεχνικός διαγωνισμός:

Ο Διαγωνισμός απευθύνεται σε μαθητές και είναι χωρισμένος σε δύο κατηγορίες:

- α. Για μαθητές δημοτικού
- β. Για μαθητές γυμνασίου & λυκείου

Οι συμμετοχές μπορεί να είναι είτε:

- α. Ατομικές
- β. Ομαδικές

Οι ενδιαφερόμενοι μαθητές καλούνται να προβληματιστούν πάνω στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής, στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον... και να απαντήσουν με δημιουργικό τρόπο, εκφράζοντας τις δικές τους ευαισθησίες, ανησυχίες αλλά και προτάσεις μέσω της τέχνης του γραπτού λόγου: λογοτεχνικά κείμενα, παραμύθια, διηγήματα, ποιήματα, θεατρικά έργα.

Επιτροπή αξιολόγησης:

Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Συγγραφέας - Εκπαιδευτικός

Τζίνα Καλογήρου, Αναπλ. Καθηγήτρια Παιδαγωγικών, Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Χριστίνα Κάτση, Εκπαιδευτικός - Μέλος ΔΣ Δικτύου ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS

Μάνος Κοντολέων, Συγγραφέας - Κριτικός λογοτεχνίας

Γιάννης Παπαδάτος, Κριτικός λογοτεχνίας- Εκπαιδευτικός

Απονομή βράβευσης:

Τα έργα που θα βραβευθούν θα παρουσιαστούν σε απονομή βράβευσης που θα γίνει σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Πατάκη, οι οποίες θα προσφέρουν βιβλία στους μικρούς βραβευμένους συγγραφείς. Η απονομή θα γίνει στο Βιβλιοπωλείο Πατάκη και θα επιφυλάσσει πολλές εκπλήξεις.

Τα βραβευμένα κείμενα θα δημοσιευθούν στο περιοδικό «Χάρτινη Πλατεία» των Εκδόσεων Πατάκη και στα ηλεκτρονικά site των Εκδόσεων Πατάκη και του Δικτύου ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS.

Προδιαγραφές έργων:

- Κάθε μαθητής/μαθήτρια μπορεί να συμμετάσχει με ένα ατομικό και ένα ομαδικό λογοτεχνικό έργο.

- Τα λογοτεχνικά έργα θα πρέπει να φέρουν ευδιάκριτα το όνομα του συγγραφέα τους και τα στοιχεία επικοινωνίας του.
- Τα ομαδικά έργα τάξεων ή σχολείων θα πρέπει να συνοδεύονται και με λίστα με τα ονόματα των μαθητών που συμμετείχαν.
- Τα λογοτεχνικά κείμενα δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τις 3000 λέξεις.
- Τα έργα δεν θα επιστραφούν και άρα οι δημιουργοί τους θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφα.

Αποστολή έργων:

Τα λογοτεχνικά έργα μπορούν να αποσταλούν το αργότερο μέχρι και τις 30 Απριλίου 2008, είτε σε ηλεκτρονική μορφή στη διεύθυνση medsos@medsos.gr με θέμα «Για το λογοτεχνικό διαγωνισμό», είτε σε χειρόγραφο με κούριερ ή με απλό ταχυδρομείο με την ένδειξη «Για το λογοτεχνικό διαγωνισμό» στη διεύθυνση: Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS, Μαμάη 3, 10440 Αθήνα
Για περισσότερες πληροφορίες: Άννα Κοντολέων, Υπεύθυνη Τύπου και Επικοινωνίας
Τηλ./φαξ: 210 82537435 - 6974 829523, Email: annako@medsos.gr

[επιστροφή](#)

Αναζητώντας τις ρίζες μας

Αρχαιολογικό πάρκο στην Ικαρία!!! (του Περσικού Κόλπου όμως...)

Μέσα σε έξι εβδομάδες τα αποτελέσματα της ελληνικής αντιπροσωπείας στο νησί Φαιλάκα, που βρίσκεται στον μυχό του Περσικού Κόλπου, κοντά στο δέλτα του ποταμού Τίγρη, ήταν ιδιαίτερα σημαντικά. Αυτό το αρχαιολογικό πάρκο, όπου μπορεί κανείς σε μικρογραφία να παρακολουθήσει την ιστορική εξέλιξη της πολυτάραχης αυτής περιοχής, με λείψανα που ξεκινούν από την εποχή του χαλκού και φθάνουν μέχρι τα νεότερα χρόνια, εντυπωσίασε την πρώτη επίσημη ελληνική αποστολή της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, που σκοπό έχει τη συστηματική ανασκαφή, τη μελέτη, τη δημοσίευση και συντήρηση των ελληνιστικών αρχαιοτήτων. Η παρουσία των Ελλήνων που έφτασαν εδώ με τον Μεγαλέξανδρο είναι εμφανής για δύο τουλάχιστον αιώνες. Απόδειξη το ελληνιστικό οχυρό, ο ναός, οι βωμοί και οι αρχαίες ελληνικές επιγραφές. Σύμφωνα με τις αρχαίες πηγές, ο ίδιος ο Αλέξανδρος έδωσε στο νησί το όνομα Ικαρος και οι διάδοχοί του στο αχανές βασίλειο των Σελευκιδών συνέχισαν να δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αποικία στο νησί με τη μεγάλη στρατηγική σημασία, που έλεγχε τη θαλασσινή είσοδο της Μεσοποταμίας. Το ελληνιστικό οχυρό ήταν ένα «φυλακείο» και είναι προφανές ότι στο σημερινό όνομά του, που δεν σημαίνει τίποτε σε καμία από τις γλώσσες και διαλέκτους της περιοχής, διατηρείται η ελληνική λέξη που όριζε τον χαρακτήρα της αρχαίας αποικίας και διασώθηκε μέσα από τους αιώνες.

Στο διάστημα αυτό των έξι μηνών αποκαλύφθηκε το δυτικό σκέλος του τείχους, αποσαφηνίστηκαν ζητήματα σχετικά με τις οικοδομικές φάσεις και τη μορφή του, βρέθηκε τμήμα ενός εργαστηρίου, ανασκάφηκαν τμήματα κτισμάτων με πλούσια στρώματα καταστροφής που αντιστοιχούν στις τρεις τελευταίες φάσεις κατοίκησης του οχυρού (β' μισό 2ου - 1ος αι. π.Χ.), ενώ σε ένα ευρύχωρο δωμάτιο ενός ελληνιστικού οικήματος με τοίχους από πέτρες, ωμά πλιθιά και δάπεδο από πατημένο πηλόχωμα, βρέθηκαν ένας μικρός κτιστός φούρνος, αγγεία, πιθάρια και αμφορείς, χύτρες, κούπες, γαβάθες, πινάκια, ποτήρια και κανάτες, αλλά και άφθονα υπολείμματα τροφής. Κομμάτια ζώων, ψάρια, θαλασσινά, ένα ολόκληρο πουλί, νομίσματα, χάλκινο δαχτυλίδι και άλλα αντικείμενα που δείχνουν πως η καταστροφή -μάλλον φωτιά- ήταν πολύ ξαφνική.

Η αποστολή φρόντισε και για τη συντήρηση της περίφημης στήλης της Ικάρου με τη μεγάλη ελληνική επιγραφή, η οποία ήταν εκτεθειμένη στο μουσείο του Κουβέιτ και έπαθε σοβαρές ζημιές κατά την εισβολή των Ιρακινών που κατέστρεψαν το Μουσείο και λεηλάτησαν τα εκθέματα. Από το τέλος του πολέμου, μετά τον επαναπατρισμό της, για 15 περίπου χρόνια η στήλη, σπασμένη σε πολλά κομμάτια, βρισκόταν κλεισμένη σε ένα κιβώτιο. Η αποκατάσταση αυτού του μνημείου έγινε στοίχιμα τιμής για την ελληνική αντιπροσωπεία. Την άνοιξη μάλιστα θα αποδοθεί στο διεθνές κοινό του. Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της συμφωνίας ανάμεσα στο ΥΠΠΟ και το National Council for Culture, Arts and Letters του Κουβέιτ. Επικεφαλής της αποστολής είναι η δρ Αγγελική Κοτταρίδη, με αναπληρωτή τον δρα Παναγιώτη Χατζηδάκη.

Πηγή: http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_1_06/02/2008_258256

Ελληνικά για Ισπανόφωνους – Ισπανικά για Έλληνες. (Σεβίλλη 23/4–2/5/08 & Ικαρία 10–19/8/08)

Ελληνικά για Αγγλόφωνους – Αγγλικά για Έλληνες (Ικαρία 21 – 30/8) κλπ

1. Ελληνικά για Ισπανόφωνους – Ισπανικά για Έλληνες

Το Ορθόδοξο Πάσχα δύο ομάδες μια ελληνική – μια ισπανική θα βρεθούν στη Σεβίλλη για παράλληλα μαθήματα ισπανικών και ελληνικών. Τα μαθήματα ισπανικών για τους Έλληνες περιλαμβάνουν καθημερινά: 3 ώρες διδασκαλίας από έμπειρο Ισπανό καθηγητή, επίσης εργασίες και δραστηριότητες που θα πρέπει να υλοποιήσουν από κοινού οι μαθητές των δύο γλωσσικών ομάδων. Έτσι όλοι οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία 1) να γνωρίσουν άτομα από την άλλη χώρα 2) να μάθουν από αυτά για τη χώρα τους και τον πολιτισμό τους, 3) να εξασκήσουν τη γλώσσα που μαθαίνουν και 4) 1) να παρακολουθήσουν ένα εντατικό μάθημα γλώσσας από καθηγητή - φυσικό ομιλητή της διδασκόμενης γλώσσας. Οι Έλληνες μπορούν να φιλοξενηθούν στη Σεβίλλη σε πανσιόν και ξενοδοχεία (από 20€/άτομο/ βραδιά) ή σε σπίτια ισπανών (240€/10ήμερο).

Δίδακτρα: 340€ για 10 ημέρες (23/4 – 2/5 από μεγάλη Τετάρτη μέχρι Παρασκευή μετά το Πάσχα). Το μάθημα θα συνεχιστεί για όσους θέλουν στην Ικαρία (10-19/8) (με επιπλέον κόστος 150€). Για περισσότερες πληροφορίες:

http://www.greekingreece.gr/courses/2008/tandem/tandem_ispanikaEL.htm

και για ένα on line τρίπτυχο φυλλάδιο:

<http://www.greekingreece.gr/publications/TandemES.pdf>

2. Ελληνικά για Αγγλόφωνους - Αγγλικά για Έλληνες (Ικαρία 21-30/8)

Τον Αύγουστο δύο ομάδες μια ελληνική – μια αγγλόφωνη θα βρεθούν στην γραφική Ικαρία για παράλληλα μαθήματα αγγλικών και ελληνικών. Τα μαθήματα Αγγλικών για τους Έλληνες περιλαμβάνουν καθημερινά: 3 ώρες διδασκαλίας από έμπειρο Άγγλο καθηγητή, επίσης 1,5 ώρα πρότζεκτ και δραστηριοτήτων που θα πρέπει να υλοποιήσουν από κοινού με τους μαθητές της αγγλικής ομάδας. Έτσι όλοι οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία 1) να παρακολουθήσουν ένα εντατικό μάθημα από έμπειρο καθηγητή, φυσικό ομιλητή της διδασκόμενης γλώσσας 2) να γνωρίσουν άτομα από την άλλη χώρα 2) να μάθουν από αυτά για τη χώρα τους και τον πολιτισμό τους και 3) να εξασκήσουν τη γλώσσα που μαθαίνουν. Οι μαθητές μπορούν να μείνουν στον ξενώνα του Κέντρου και αν θέλουν να μοιραστούν το δωμάτιο τους με μαθητή της άλλης γλώσσας. Για περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.greekingreece.gr/courses/2008/tandem/indexEL.htm>

3. We would like to inform you about the following courses / activities:

Painting course on the island of Icaria (May 18th – May 30th)

Instructor Tom Campbell (instructions in English). For information click here

(<http://www.greekingreece.gr/ikariancentre/painting>)

or download the brochure here: <http://www.greekingreece.gr/publications/Painting2008.pdf>

4. Hiking in Icaria. Ikarian Centre offers three hiking programs during 2008: (24/5 -2/6 & 3/6-12/6 & 5/10-14/10)

For information click here(<http://www.greekingreece.gr/ikariancentre/hiking>)

or download the brochure here: <http://www.greekingreece.gr/publications/hiking2008.pdf>

Εταιρεία Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης - Greek Language and Art Association

<http://www.greekingreece.gr> , +30 2130 220999 & +34 95-5320841

ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ: Ανακίνωση

«Η ζωή ξεκινά εκεί που σιγούν τα όπλα» Και δεν μιλάμε για την Παλαιστίνη... αλλά για την Ικαρία

ΠΟ.ΦΥ.ΖΩ- «ΠΟΛΙΤΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»
(Νομίμως αναγνωρισμένο Σωματείο αρ. έγκρ. 2203/95) Αλκιβιάδου 24 τηλ/fax : 210 8814677 – 6948008108 e-mail: pofyzo@yahoo.gr - pofyzo.blogspot.com
Μέλος του ΠΑΝ.Δ.ΟΙΚ.Ο και των 43 συνεργαζόμενων οικολογικών και φιλοζωϊκών και ανθρωπιστικών σωματείων.

Αθήνα 25-02-2008

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

(Λήξη Κυνηγετικής Περιόδου – 29/02/2008)

«Η ζωή ξεκινά εκεί που σιγούν τα όπλα». Η λήξη της κυνηγετικής περιόδου αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό στη φύση. Εκατοντάδες χιλιάδες πουλιά και θηλαστικά από την πλούσια ορνιθοπανίδα της ελληνικής φύσης χάθηκαν από το κυνήγι, σ' ένα από τα πιο παράλογα, ανήθικα, βάνουσα «σπορ» που η σύγχρονη κοινωνία πρέπει να βρει τις ηθικές δυνάμεις και τον ορθολογικό προσανατολισμό ώστε να το αποβάλλει ως πρακτική εξάσκηση μιας «εκτόνωσης» από την καθημερινότητα, που δυστυχώς πολλοί ακόμα θεωρούν ως σύνδεση με το απώτερο παρελθόν μιας «φυσικής» οικολογικής συνέχειας.

Η σημερινή κοινωνία, ο σύγχρονος κόσμος έχει καταλήξει στο γεγονός ότι η φύση είναι για όλους. Καθένας μας είναι μέτοχος και κοινωνός αυτού του πολύτιμου και ανεκτίμητου αγαθού που ονομάζεται φυσικός πλούτος της άγριας πανίδας. Το ζητούμενο είναι ότι για τους κυνηγούς το κυνήγι αποτελεί αυτοσκοπός, μια ενέργεια αυτοϊκανοποίησης, και εγωιστικής εξάρσης όπου η θηραματική «διαχειριστική» πολιτική *συμβαδίζει* με μορφές «αναγνής». Για το οικολογικό κίνημα αποτελεί μια «αξία»-έκτρομα που καταπατεί οικολογικές αρχές και κανόνες. Η φύση προσδιορίζεται μόνη της, διαχειρίζεται την ύπαρξη ή όχι των ειδών της με δικές της διεργασίες, και αφήνεται να θεραπεύσει τις πληγές της χωρίς καμιά ανθρωπογενή επέμβαση.

Η ΠΟ.ΦΥ.ΖΩ. από της ιδρύσεως της εδώ και δεκατρία χρόνια διεκδικεί την άμεση κατάργηση του κυνηγιού. Πρότεινε και με αφορμή τις περσινές καταστρεπτικές φωτιές, μια σειρά από μέτρα αποτροπής της κυνηγετικής δραστηριότητας, ανάκαμψης των πληθυσμών της ορνιθοπανίδας αλλά και της πανίδας γενικότερα, δημιουργίας ειρηνικών περιοχών διέλευσης των ειδών, σεβασμού στην ύπαρξη του πιο μικρού, «αμελητέου σε αξία!!», θηλαστικού ή πτηνού.

Ο σύλλογος *Πολίτες για τα δικαιώματα της Φύσης και της Ζωής* δεν θα πάψει να ζητά την οριστική κατάργηση του κυνηγιού γιατί το κυνήγι, το σκότωμα, η σύλληψη, η δηλητηρίαση, η εισαγωγή και ο εμπλουτισμός, η άμεση ή έμμεση ανθρωπογενή παρέμβαση στα ζώα μόνο δυσοίωνα αλλαγές στους βιοτόπους και υποβάθμιση της βιοποικιλότητας μπορεί να επιφέρει.

Ας αποπλιστεί επιτέλους η πλεονεξία και η εγωϊστική συμπεριφορά των χιλιάδων κυνηγών για να μπορούμε να ατενίζουμε έναν κόσμο πιο ηθικό που δεν θα στηρίζεται στον άδικο φόνο της πέρδικας, της μετεκάτσας, των τρυγωνιών, της πάπιας, του λαγού, του αγριογούρουνου, του ζαρκαδιού και τόσων άλλων πανέμορφων πλασμάτων της Φύσης.

Όχι στο Κυνήγι - Ναι στη Ζωή

[επιστροφή](#)

Συνιστούμε για διάβασμα

1. Γιώργο Πίττα, συγγραφέα, για το βιβλίο "Σημάδια του Αιγαίου"

2. Η ΕΥΠΛΟΙΑ έχει δημοσιεύσει για την Ικαρία

- [Ικαρία, το δάσος του Ράντη καταστρέφεται από αποίμενη κτηνοτροφία](#) Ιανουάριος 08
- [Ικαρία, σκυλίσια ζωή](#) Μάιος 26
- [Ικαρία - Είμαστε για τα πανηγύρια; του Διονύση Παύλου](#) Ιούνιος 12
- [Η οργανωμένη διαχείριση απορριμμάτων στην Ικαρία](#) Οκτώβριος 21
- [ΙΚΑΡΙΑ - Η κοινωνία των πολιτών είναι εδώ](#) Οκτώβριος 21 @ 23:45:18 EEST
Θεματική Ενότητα: [Ικαρία](#) (Χωρίς Σχόλια)

[επιστροφή](#)

A. Διαβάστε στο ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΑΙΓΑΙΟΥ- Aegean Times Internet media, www.aegeantimes.gr
e-mail: aegeant@otenet.gr

- Απόφαση Παυλόπουλου για προσαύξηση της άδειας υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22481>
- Νέοι περιορισμοί στην αλιεία <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22417>
- Το Υπουργείο Αιγαίου υποβαθμίστηκε σε Γενική Γραμματεία <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22486>
- ΚΚΕ: Αφήνουν χωρίς βασικά μέσα προστασίας τους εποχικούς πυροσβέστες <http://www.aegeantimes.gr/article.asp?id=22479>

B. Διαβάστε στο www.ecology-salonika.org

- [Λιθ-\(άνθρακας ο θησαυρός\) για το περιβάλλον και την βιωσιμότητα](#)
- [Συνάντηση οικολογικών οργανώσεων Ελλάδας και Βουλγαρίας για τον αγωγό πετρελαίου](#)
- [Τα μεταλλαγμένα ευθύνονται για την αύξηση της χρήσης χημικών](#)
- [Πυρηνικός κλοιός για την Ελλάδα](#)
- [Νέο χαράτσι στο ρεύμα μαζί με λιθάνθρακα](#)
- [Οι πιο ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή περιοχές του πλανήτη](#)

Γ. Συνεχής ροή ειδήσεων του αγροτικού τομέα agro-press.blogspot.com

Δ. Η Terra Cypria, το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος παρουσιάζει το τέταρτο τεύχος του μηνιαίου ηλεκτρονικού περιοδικού. Μπορείτε να διαβάσετε το περιοδικό ακολουθώντας τον πιο κάτω σύνδεσμο:

<http://www.conservation.org.cy/newsletter/volume4.html>

[επιστροφή](#)

Δυο δικοί μας άνθρωποι είναι υποψήφιοι στην ηλεκτρονική ψηφοφορία που γίνεται στην ιστοσελίδα των ΜΚΟ ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

- Ο Στέφανος Σταμέλλος στην κατηγορία "Δημοσιογράφος της χρονιάς". Αρθρογράφος στην «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ», το μηνιαίο ηλεκτρονικό περιοδικό για τη φύση (<http://www.oikologos.gr/>), το περιβάλλον και την πολιτική οικολογία και Υπεύθυνος της Οικολογικής Ιστοσελίδας www.e-ecology.gr.
- Ο Μιχάλης Τρεμόπουλος στην κατηγορία "Ένεργός πολίτης της χρονιάς". Γνωστός για την οικολογική δράση του στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης (Σείχ-Σου, Πόρτο Καράς, Χορτιάτης, Ψωμιάδης, κλπ). Συγγραφέας και νομικός, δημοσιογράφος, Μέλος της Πανελλαδικής Γραμματείας των Οικολόγων Πράσινων, εκλεγμένος νομαρχιακός σύμβουλος Θεσσαλονίκης από το 1998 μέχρι σήμερα.

Ας τους στηρίξουμε!

Σας προσκαλούμε να συμβάλετε στην επιτυχία της πρωτοβουλίας αυτής με την ψήφο σας για την ανάδειξη των επικρατέστερων υποψηφίων, επισκεπτόμενοι τη διεύθυνση http://www.anthropos.gr/polls/poll07_vote.asp. Η ψηφοφορία θα γίνεται ηλεκτρονικά έως τις 18 Μαρτίου 2008.

[επιστροφή](#)

Συνιστούμε για μίμηση: Antanas Mockus, απίστευτος, ίσως και ο κορυφαίος Δήμαρχος

Μια φορά κι έναν καιρό, υπήρχε μια πολύ άσχημη πόλη. Βία, εγκλήματα, κυκλοφοριακό, ατυχήματα, ναρκωτικά, βρωμιά και γκρίζοι δυστυχισμένοι πολίτες. Και δεν ήταν καμιά μικρή πόλη, είχε έξι μύρια κατοίκους που είχαν παραδοθεί εντελώς στην μαυρίλα. Ένα πρωί, ο διευθυντής του Πανεπιστημίου της πόλης που ήταν μαθηματικός και φιλόσοφος, εκεί που πήγαινε στη δουλειά του και βλέποντας την κατάντια της πόλης του, πήρε μια πολύ κουφή απόφαση.

Δήλωσε την παραίτησή του στο Πανεπιστήμιο, λέγοντας πως ήθελε να διευρύνει την διδασκαλία του και στα έξι εκατομμύρια κατοίκους. Στους μαθητές του στο Πανεπιστήμιο, ο καθηγητής αυτός ήταν γνωστός για τους περιεργούς τρόπους διδασκαλίας του. Για παράδειγμα, μια φορά που επικρατούσε χάβρα στο μάθημα, κατάφερε να επαναφέρει την τάξη κατεβάζοντας τα βρακιά του.

Γενικά δηλαδή, εφεύρισκε αστείους και εντελώς ανορθόδοξους τρόπους για να πετυχαίνει το σκοπό του και περιέργως, πάντα τα κατάφερνε. Για την προεκλογική καμπάνια του λοιπόν, φόρεσε μια στολή σούπερμαν, αυτοχρίστηκε "υπερπολίτης" και αμολύθηκε στους δρόμους βάζοντας ταυτόχρονα υποψηφιότητα για δήμαρχος. Εφερε πολύ γέλιο στον κόσμο αλλά επειδή όπως έλεγαν, είχε αρκετά ειλικρινή φάτσα, τον νήφισαν.

Ο καινούργιος δήμαρχος όμως δεν είχε καμία σχέση με τους προηγούμενους. Η πρώτη του κίνηση ήταν να προσλάβει 20 μίμους και να τους σκορπίσει στους δρόμους της πόλης. Η δουλειά τους ήταν να χλευάζουν όσους παραβίαζαν τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Σιγά, θα μου πείτε. Οι πολίτες όμως (που εννοείται στα τέτοια τους οι κανόνες οδικής συμπεριφοράς), άρχισαν να συμμορφώνονται γιατί αποδείχτηκε πως τους πείραζε πολύ περισσότερο η δημόσια κοροϊδία, παρά τα πρόστιμα.

Αμέσως μετά, βγήκε σε διάφορες τηλεοπτικές εκπομπές και έκανε ντους κατατασίσιδος live, κλείνοντας την παροχή νερού ενώ σαπουνιζόταν, για να δείξει στους πολίτες πώς μπορούν να εξοικονομούν νερό. Και βουαλά! Η κατανάλωση νερού αμέσως έπεσε.

Όρισε Ημέρα Γυναίκας όπου οι άντρες θα φρόντιζαν τα παιδιά και οι γυναίκες θα έβγαιναν βόλτα στην πόλη. Αυτό, ήταν ανήκουστο γιατί η συγκεκριμένη πόλη ήταν πολύ επικίνδυνο μέρος τα βράδια, ενώ οι γυναίκες δεν έβγαιναν βόλτες σχεδόν ποτέ ως τότε. 700.000 γυναίκες γέμισαν τους δρόμους πανηγυρίζοντας ενώ ακόμη και ο αρχηγός της αστυνομίας ήταν γυναίκα εκείνο το βράδι.

Το καλύτερο; Μοίρασε στους πολίτες ταμπέλες με thumbs up και thumbs down για να επιδοκιμάζουν ή να αποδοκιμάζουν δημόσια τις πράξεις των συμπολιτών τους. Πράγμα φυσικά που δεν έχασαν την ευκαιρία να το ξεφτίλίσουν δεόντως αλλά όλως περιέργως, ειρηνικά. Το ομαδικό κράξιμο ήταν ό,τι έπρεπε τελικά.

Γενικώς σκαρφιζόταν αστείες ή περιέργες καμπάνιες για κάθε τί που ήθελε να πετύχει, όπως όταν ζήτησε να του τηλεφωνήσει (στο προσωπικό του γραφείο μάλιστα) όποιος πολίτης συναντούσε έστω κι έναν υποδειγματικό ταξιτζή. Σύντομα, 150 τηλεφωνήματα συντέλεσαν στο να δημιουργηθεί ομάδα ταξιτζίδων που ο δήμαρχος ονόμασε Ιππότες της Ζέβρας (αχαχα) και είχαν την προσωπική του υποστήριξη.

Ίδρυσε επίσης ταμείο εθελοντικών φόρων για όσους ήθελαν να δώσουν παραπάνω χρήματα (!) στο δημοτικό ταμείο. Φυσικά και μάζεψε χρήματα.

Τέλος, προσπαθώντας να δείξει πόσο σημαντική είναι η ανθρώπινη ζωή, ζωγράφισε αστέρια σε κάθε σημείο θανάτου από τροχαίο στην πόλη, πράγμα εξαιρετικά έξυπνο γιατί το αποτέλεσμα ήταν πανέμορφο αλλά και ιδιαίτερα σοκαριστικό.

Όχι, δεν είναι παραμύθι. Πρόκειται για τον Κολομβιανό Antanas Mockus, τον δήμαρχο της Μποκοτά το 1993. Μετά το πέρας της θητείας του, ο παράξενος αυτός δήμαρχος, ξεκίνησε διαλέξεις αναλύοντας τα συμπεράσματά του από το κοινωνικό του πείραμα. Ένα από τα συμπεράσματά του είναι πως η γνώση δίνει δύναμη αρκεί να καταφέρεις να τη μεταδώσεις μέσω της τέχνης, του χιούμορ και της δημιουργικότητας. Μόνο έτσι οι άνθρωποι αποδέχονται τις αλλαγές.

Όλο το άρθρο και τα αποτελέσματα των πρακτικών του σε νούμερα, εδώ: (κλικ

<<http://www.hno.harvard.edu/gazette/2004/03.11/01-mockus.html>>)

(ευχαριστούμε τον φίλο της Ικαρίας Μιχάλη Αναστασιάδη, που μας έστειλε την παραπάνω είδηση)

[επιστροφή](#)

Καλή αντάμωση στο επόμενο τεύχος.

Στείλτε μας άρθρα ή σχόλια δικά σας για δημοσίευση.

Στείλτε μας τη γνώμη σας για την ηλεκτρονική έκδοση. igiann@tee.gr

Στείλτε μας ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων να λαμβάνουν το ηλεκτρονικό περιοδικό.